НАША СВАБОДА

№86/87 ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

29 СНЕЖНЯ 2000 года
ПЯТНІЦА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ



2000-ы пайшоў!

Вось і падышоў да заканчэння апошні год дваццатага стагоддзя і ўсяго другога тысячагоддзя. Можа быць з-за сваёй праблемнасці ён мог дадаць мала прыемных момантаў у нашае з вамі жыццё. Але ён скончыўся, і аб ім застанецца толькі памяць. Добрая і дрэнная – у кожнага пасвойму.

А памятаеце, шаноўныя чытачы, колькі разнастайных падзеяў НАША СВАБОДА перажыла разам з вамі пачынаючы з дня нараджэння, з сярэдзіны лютага. Памятаеце «гарачую вясну» з БТРамі на сталічных вуліцах і сотнямі затрыманых і збітых, калі ўсур'ёз напужаная ўлада абвясціла вайну свайму народу.

Скон грамадска-палітычнага дыялога і вельмі жорсткая рэзалюцыя Кангрэса ЗША, Усебеларускі З'езд за Незалежнасць і знікненне Дзмітрыя Завадскага, паспяховы байкот палатна-выбарчага фарсу і знакавыя падзеі ў Югаславіі, пачырваненне Расіі і Алімпіяда. А ўсё гэта называецца адным словам – ***гісторыя***. Гісторыя, якая робіцца ў нас на вачах. Мы – яе прамыя саўдзельнікі. Пра нас пасля будуць пісаць як пра сучаснікаў гадоў пераломy. Пералому чырвонай сістэмы, пералому палітычна-эканамічнага маразму. Ужо нядоўга засталося чакаць.

А за вакном тым часам калядна-навагодняя мітусня, усе спяшаюцца. Спяшаюцца не спазніцца зрабіць усё, як у людзей. Выстаяць у чарзе за тортам і паспець набыць шампанскае, падарункі дзецям і сувенір каханай. Часам стамляешся, захоплівае дыханне ад усяго гэтага, за чым ганяешся ўсё жыццё і ўсё роўна не паспяваеш. Азірнешся – а за спінай амаль нічога. Разбітая крышталёвая цішыня і слёзы ў паветры, аксамітныя сэрцы родных і немагчымасць вяртання. Быццам бы на ўсіх святлафорах чырвонае святло. Жывем. І гэта мы. На Беларусі. Але мы не маем права сысці, не маем права зламацца. Ні ад удараў дубінак, ні ад доўгіх дзён недабрабыту, ні ад хлусні.

Пад самы Новы год да беларусаў з экраннай прамовай звернецца Лукашэнка, мусіць, зноў будзе гаварыць пра нешта добрае. Пуцін перад расейцамі пакажацца на 5 хвілінаў, Клінтан – на 10, Лукашэнку, выходзіць, ёсць чым пахваліцца на цэлых 15 хвілінаў. Хочацца верыць, у апошні раз.

Заўсёды памятайце, што вы – не адзінокія, заўсёды ёсць тыя, хто вас зразумее, падтрымае. І НАША СВАБОДА ў іх ліку. Памятайце, што чорная паласа, якая б доўгая яна ні была, заўсёды сканчаецца. А за ёй будуць поспехі, радасць і шчасце. Трэба проста чакаць і рабіць упартыя крокі ў гэтым накірунку. А галоўны крок мы з вамі мусім зрабіць у наступным годзе. Разам. Супольна. У будучыню.

Заставайцеся з намі ў наступным годзе, стагоддзі, тысячагоддзі! У газеты можа быць кароткі век, але ***ваша і наша свабода заўсёды з намі.*** Праводзім 2000-ы і сустрэнемся ў 2001-ым! Будзьма разам!

Ваша НАША СВАБОДА

Мы папрасілі вядомых у Беларусі асобаў пажадаць што-небудзь у новым годзе і новым стагоддзі сваім сябрам і прыяцелям, ворагам і непрыяцелям, а таксама самім сабе. Гэтыя іхнія зычанні вы знойдзеце на наступных старонках газеты.

Наступны нумар газеты выйдзе ў пятніцу, 5 студзеня 2001 года



У новае стагоддзе па-беларуску

Фота IREX/ProMedia

Пад покрывам таямніцы

Рыгор БУЯН

Пад покрывам таямніцы прайшла доўгачаная першая сустрэча кіраўніка КНГ АБСЕ Ханса-Георга Віка з міністрам МЗС Міхаілам Хвастовым 21 снежня. Яна зацягнулася на паўгадзіны болей, чым першапачаткова планавалася, а ўдзельнікі сустрэчы адмовіліся даваць каментарыі па сутнасці размовы.

«Мы абмяркоўвалі ўсе пытанні, звязаныя з супрацоўніцтвам гэтай краіны з АБСЕ ў цэлым і Кансультатыўна-наглядальнай групай, у прыватнасці. Наперадзе мы чакаем канструктыўнага супрацоўніцтва», — гэта адзінае, што не стаў хаваць ад журналістаў пасля сустрэчы Х.-Г.Вік. У афіцыйным паведамленні прэс-службы знешнепалітычнага ведамства гаворыцца, што «ўвага кіраўніка КНГ АБСЕ была звернутая на неабходнасць ажыццяўлення дзейнасці місіі ў строгай адпаведнасці з вызначаным для яе мандатам».

Аднак не ўсё так проста. Ва ўмовах шалёнага прэсінгу на заходніх дыпламатаў (спачатку пасол Вік, затым амбасадар ЗША Майкл Козак) М.Хвастоў, трэба думаць, пачувае сябе не дужа ўтульна. Міністр аказаўся між двух агнёў: з аднаго боку, ён неаднаразова заяўляў пра паглыбленне супрацоўніцтва з місіяй АБСЕ, з другога боку – Аляксандр Лукашэнка ды афіцыйная прапаганда ўсяляк бэсцяць Х.-Г.Віка. Літаральна 19 снежня ў Савеце Рэспублікі А.Лукашэнка прыгразіў, што паслу Віку «прыйдзецца пакінуць нашу краіну», калі пацвердзіцца інфармацыя БТ. «Сёння заварушыўся нейкі Вік і АБСЕ ў Беларусі... У нас ёсць законы, і калі Вік ды іншыя замежныя грамадзяне пераступяць або выйдуць за рамкі нашых законаў, мы зробім адпаведныя захады», — падкрэсліў А.Лукашэнка.

Таму відавочныя прычыны, па якіх бакі палічылі за лепшае не каментаваць прычыну. Можна толькі здагадвацца, пра што ішла гаворка. Відаць, пасол Вік прапанаваў Міхаілу Хвастову аднавіць перамовы экспертаў па СМІ ад урада і апазіцыі ў рамках Кансультатыўнага савета апазіцыйных палітычных партыяў. Нягледзячы на правал перамоўнага працэсу перад парламенцкімі выбарамі, КСАПП пры пасярэдніцтве КНГ АБСЕ спадзяецца дасягнуць дамоўленасці з урадам па інфармацыйным забеспячэнні цяпер ужо прэзідэнцкіх выбараў. Актуальнасць гэтай праблемы пацвярджае і прыезд на пачатку лютага ў Мінск упаўнаважанага ў пытаннях СМІ АБСЕ Фраймута Дувэ.

Вядома, што Еўропа па-ранейшаму настойвае на выкананні беларускімі ўладамі чатырох умоваў. Самай актуальнай праблемай зараз з'яўляецца дэмакратызацыя выбарчага заканадаўства ў частцы, якая мае дачыненне да прэзідэнцкіх выбараў. Ханс-Георг Вік называе гэта прыярытэтнай задачай місіі і настойвае на прыцягненні да працы экспертаў Венецыянскай камісіі ды БДІПЧ АБСЕ. Трэба думаць, што гэтая пазіцыя была даведзеная да Міхаіла Хвастова.

Кажучы пра працяг кансультацыяў з МЗС, пасол Вік, мабыць, меў на ўвазе прыём да 25-годдзя заключэння Хельсінкскіх пагадненняў, які 15 студзеня арганізуе КНГ АБСЕ. Госцем на прыёме будзе і міністр М.Хвастоў. ■

Сямён Домаш: «Развaжлівасці ворагам маім»

Сямён Домаш – фігура знакавая ў беларускай палітыцы. Дэпутат Вярхоўнага Савета 13 склікання, былы губернатар Гродзенскай вобласці, ён не падтрымаў лукашэнкавага рэферэндуму 96-га года і сышоў у апазіцыю. З тых пор С.Домаш рэзка крытыкуе палітыку А.Лукашэнкі, балазе, падставаў для крытыкі хапае. У лістападзе-снежні шматлікія дэмакратычныя арганізацыі зрабілі стаўку на Сямёна Домаша як на адзінага кандыдата ў прэзідэнты. Цяпер ідуць перамовы з усімі трыма прэтэндэнтамі на адзінага кандыдата; невядома, чым яны завершацца, але ў любым выпадку прынцыповасць і цвёрдасць палітыка выклікаюць толькі павагу да яго. Незалежна ад таго, стане ці не Сямён Домаш адзіным кандыдатам у прэзідэнты ад аб'яднанай апазіцыі.

Напярэдадні Новага года і 51-га дня нараджэння, які палітык адзначыць 2 студзеня, прапануем вам інтэрв'ю з Сямёнам Домашам.

— Сямён Мікалаевіч, калі разгледалі фігуру адзінага кандыдата ў прэзідэнты, большасцю галасоў Каардынацыйная Рада Дэмакратычных Сілаў падтрымала менавіта Вас. Чаму?

— За мяне выказаліся людзі ўсіх рэгіянальных аб'яднанняў, грамадскіх, палітычных і прафсаюзных арганізацыяў, абласцей і буйных гарадоў Беларусі, якія добра ведаюць мяне. Я заўсёды імкнуўся і адстойваю палітыку аб'яднання дэмакратычных сілаў. Мой вопыт працы і ранейшая дзейнасць у народнай гаспадарцы і ўладных структурах, магчыма, таксама паўплывала на такое рашэнне.

— Прымаючы Вас як адзінага кандыдата, не ў апошнюю чаргу КРДС зважала на адсутнасць кампрамату, за выключэннем хіба што вашага дома ... Як рэагуе ўлада на Вашыя прэтэнзіі пазмагацца за прэзідэнцтва?

— Лукашэнка і яго памагатыя адным са сваіх галоўных накірункаў змагання за ўладу выкарыстоўвалі і выкарыстоўваюць хлусню. У Беларусі практычна няма ні воднага апазіцыйнага палітыка, якога б у чым-небудзь не абвінавачвалі.

Што датычыць гісторыі з маім домам, дык пасля абрання старшынём аблвыканкама ў 1993 годзе я з сям'ёй пераехаў у асобнае жыллё для арганізацыі аховы, якая была ўведзеная Саўмінам Рэспублікі пасля забойства майго папярэдніка.

Пры разглядзе справы, якую вы ўзгадалі і якая была ўзбуджаная па патрабаванні Лукашэнкі, суд не знайшоў ніякага парушэння закона з майго боку.

Як рэагуе ўлада ў цэлым на вылучэнне маёй кандыдатуры – не ведаю. Але па звестках, якія даходзяць да мяне, шмат яе прадстаўнікоў прымаюць гэта станоўча – улада гэта не толькі Лукашэнка.

— Сямён Мікалаевіч, яшчэ 23 снежня Рада збіралася зацвердзіць механізм вылучэння адзінага кандыдата – да гэтага часу мусілі завяршыцца кансультацыі паміж патэнцыйнымі прэтэндэнтамі. Аднак паседжанне КРДС перанесенае на 5 студзеня. Ці азначае гэта, што кансультацыі не далі плёну?

— Наадварот, кансультацыі, якія вырашана прадоўжыць, на мой погляд, толькі палепшаць сітуацыю з вылучэннем адзінага кандыдата. ▶

Заканчэнне на стар.3

НАВІНЫ

■ **Спажыванне гарэлкі ў Беларусі сёлета ў параўнанні з мінулым годам скарацілася амаль на 25%.** Па дадзеных «Мінсккрухмалпрама», у 2000 годзе яе выраблена 2.117.000 дэкалітраў, гэта значыць, трохі болей як 40 мільёнаў пляшак. Тым не менш, напрыклад, завод алкагольных вырабаў «Крышталь» рыхтуецца да выпуску новых гатункаў гарэлкі. Гэта будзе «Чорны бусел», а таксама (мусіць, дзеля экспарту ў Расію) «XXI век» і «Земляне».

■ **Як паведаміла міністэрства статыстыкі, у лістападзе сярэдні заробак па краіне склаў 81 тысячу рублёў.** Гэта значыць, што ў параўнанні з кастрычнікам (79 тысячаў) ён павялічыўся на 1,6%. Аднак у доларавым эквіваленце ўсё наадварот: у кастрычніку сярэдняя зарплата была 73,5 долараў, а ў лістападзе стала 70. Як тут не ўзгадаць абяцанні Лукашэнкі, што ў жніўні 2001 года яна будзе адпавядаць 100 доларам.

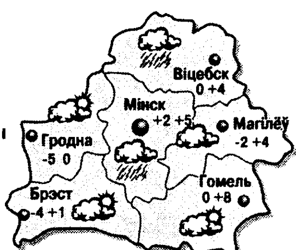
■ **Ссекчы на Новы год елку ў лесе можа абысціся ўдвая даражэй, чымсьці купіць яе на базары.** Калі падчас гэтага занятку вас зловіць ляснік, то, паводле Ляснога кодэкса, давядзецца заплаціць, па-першае, штраф у памеры 1 мінімальнай зарплаты (3.600 рублёў), а па-другое, кампенсацыю за ссечаную ялінку. Звычайна гэта 0,4 ад мінімальнага заробку (1.440 рублёў), але ў перадНавагоднюю пару сума падвойваецца. А на базары ёлка будзе каштаваць ад 700 да 3.000 рублёў.

■ **Увечары 27 снежня была абрабаваная супрацоўніца вялікабрытанскай амбасады ў Беларусі.** Ёй у кватэру пазванілі два незнаёмыя мужчыны з кветкамі, якія і аказаліся рабаўнікамі. Уваліўшыся ў кватэру, яны апранулі маскі і пачалі забіраць аўдыё-і відэатэхніку.

■ **Новы гатунак піва выпусціў да Новага года ААТ «Лідскі броварны завод».** Гэта цёмнае піва, якое называецца «Портэр лідскі». Напой утрымлівае 8 градусаў алкаголю і 20% шчыльнасці. Разам з тым тут аднавілі выраб светлага гатунку «Наша марка». Напоі ўжо з'явіліся ў продажы па кошце за 500 рублёў.

■ **30 снежня ў Мінску адбудзецца адкрыццё першай чаргі новага чыгуначнага вакзала, які будуецца ўжо амаль 10 гадоў.** Яго ўзводзяць на месцы знесенага ў 1991 годзе старога вакзала, што праіснаваў каля 120 гадоў. Як паведамляюць у Беларускай чыгунцы, у эксплуатацыю будуць уведзеныя галоўны корпус з вестыбюлем, залай чакання, радыёвузлом і сховішчнымі камерамі. Вакзал зможа прымаць адразу да 7 тысячаў пасажыраў. У наступным годзе з'явяцца білетныя касы, эскалатары і гандлёвыя павільёны. Адно незразумела, нашто стратнай чыгунцы такая аграмадзіна.

НАДВОР'Е НА ЗАЎТРА



Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

1230

Тры «П» апазіцыі

Рыгор БУЯН

Каардынацыйная Рада дэмакратычных сілаў (КРДС), якая планавала 23 снежня агучыць механізм вылучэння адзінага кандыдата ў прэзідэнты ад аб'яднанай апазіцыі, перанесла паседжанне на 5 студзеня.

Гэта зроблена з такім прыцэлам, каб даць час тром прэтэндэнтам — Сямёну Домашу, Уладзіміру Ганчарыку і Міхаілу Чыгіру — дамовіцца.

Па выніках кансультацыяў з імі пазіцыя нагонт вылучэння адзінага кандыдата ў прэзідэнты крыху падкарэктавана. Цяпер разглядаецца варыянт выставіць на прэзідэнцкія выбары 2001 года *каманду*, а не проста канкрэтнага палітыка.

Распачаты працэс кансультацыяў прызнаны даволі эфектыўным. «*Мы нават выйшлі на формулу*, якую б я назваў формулай «трох «П»: прэзідэнт, прэм'ер-міністр, парламент. Не выключана, што гэта і можа быць працэдурай выхаду на адзінага кандыдата, калі ўсе тры прэтэндэнты ідуць на выбары адной камандай, загадзя вызначыўшы пералік пасадаў і тое, хто якую з іх займе ў выпадку перамогі. На сённяшні дзень гэта той варыянт, які ўяўляецца найбольш перспектыўным і над якім мы зараз працуем», — заявіў старшыня АГП Анатоль Лябедзька ў інтэрв'ю НАШАЙ СВАБОДЗЕ.

Адзінай прычынай, па якой паседжанне КРДС перанесенае на 5 студзеня, лідэр ГП называе *менавіта нястачу часу*. «Нам проста патрэбны яшчэ час. Пасля кансультацыяў з прэтэндэнтамі мы даем магчымасць ім сустрэцца сам-насам – і гэта прынята ўсімі. Пасля будзе трэці этап: мы, чатыры кіраўнікі партыяў, сустрэнемся з трыма прэтэндэнтамі, паспрабуем падсумаваць вынікі і ўсё ж такі канчаткова дамовіцца». ■

Навагодняя таямніца мінскіх уладаў

Кірэй МАНУЙЛА

У сталіцы да Калядаў і Новага года ўсталяваны 84 афіцыйныя святочныя ёлкі. Падлікамі, колькі нефармальных, ніхто не займаецца.

Самай галоўнай лічыцца тая, што стаіць, сканструяваная з 60 асобных ялінаў у вышыню 30 метраў, на Кастрычніцкай плошчы. Дарэчы, яна сабраная па тым жа праекце, што і маскоўская з Краснай плошчы, адно што на парачку метраў ніжэй. Сіндром «малодшай сястры» выявіўся і тут. Будзем спадзявацца, што гэтая шматузроўневая ёлка, якая ставілася пад наглядам супрацоўнікаў міністэрства па надзвычайных сітуацыях, дастаткова бяспечная і, цьфу-цьфу, не паваліцца.

Яшчэ 2 мінскія ёлкі маюць статус проста галоўных – на плошчы Незалежнасці і каля Палаца Рэспублікі. Далей па навагодняй хваёвай іерархіі ідуць цэнтральныя ёлкі раёнаў Мінска. Так, напрыклад, у Ленінскім раёне – гэта ёлка, якая пастаўленая каля універсама «Серабранка», у Кастрычніцкім – на плошчы перад ДК чыгуначнікаў, у Фрунзенскім – каля Лёдавага палаца, у Заводскім – каля ДК МАЗа, у Цэнтральным – каля кінатэатра «Кіеў»... Па агульнай колькасці афіцыйных упрыгожаных ялінаў, у нас адмыслова ўстаноўленых, гэтак і жывых, у лідэрах Маскоўскі (26 ёлак), Партызанскі (19) і Заводскі (9) раёны.

На мінулым тыдні 2 ёлкі ўжо пацярпелі ад, так бы мовіць, перадnavагодняга вандалізму. Пра крадзеж усіх цацак і гірляндаў з яліны каля Дома дзяцей і моладзі мы ўжо пісалі, а адразу пасля гэтага выпадку міліцыя затрымала кампанію маладзёнаў, што пілавалі каля кінатэатра «Берасце» ёлку (яшчэ некалькі хвілінаў, і «дрывасекі» яе завалілі б).

У Мінгарвыканкаме кажуць, што цяпер ёлкі ўзятыя пад узмоцнены нагляд міліцыі. А вось якая колькасць праваахоўных сілаў будзе задзейнічана ў сталіцы навагодняй ноччу, тут называць чамусьці не хочуць. Робіць таямніцу і з таго, у якую суму абыдзецца гораду сёлетняе святкаванне Калядаў і Новага года. Намеснік мэра сталіцы Васіль Гурын кажа толькі, што «падлічым пасля». ■

ФОТАФАКТ



Фота Ул. ШЛАПАКА

Скварка і чарка. Кастрычніцкая плошча ў Мінску

30 долараў за камунальныя паслугі?

Алена ЛАБАНАВА

Зараз 32,5 тысячы грамадзянаў Беларусі маюць больш за 1 кватэру. З іх 30,3 тысячы маюць 2 кватэры, 1,5 тысячы – 3, яшчэ 282 чалавекі – 4. *Пяцёра нашых суайчыннікаў* маюць 5 хацінаў і толькі адзін, што жыве на Віцебшчыне, мае і таго больш.

Паколькі нарматыў агульнай жытловай плошчы на аднаго чалавека ў нас усталяваны ў памеры 20 квадратных метраў, то такім чынам атрымліваецца, што беларусы валодаюць звыш нормы 6,7 тысячамі кв.м.

Аплачваючы тарыфы за камунальныя паслугі, насельніцтва пакрывае толькі 13,4% ад іх сабекошту. Напрыклад, поўная аплата гарачага водазабеспячэння складала б 2,3 тысячы рублёў на месяц, а мы аплачваем толькі 344 рублі, а з 273,6 рубля сабекошту ацяплення за кватэрны квадратны метр частка, што пакрываецца насельніцтвам, не перавышае 71,35 рубля. Астатняя сума аплачваецца за кошт іншых крыніцаў: з бюджэту – больш за 50%, за кошт арэнды – 9,4%, а за кошт перакрыжаванага субсідавання – 18%.

Не так даўно міністр эканомікі Уладзімір Шымаў паабяцаў, што за наступны год дзяржава збірацца адысці ад перакладання плацяжоў з насельніцтва на прадпрыемствы, а міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі зрабіла разлікі, якія б дазволілі знізць з іх гэты цяжар аплаты. Па гэтых разліках, насельніцтва тады павінна будзе аплачваць 52% ад сабекошту камунальных паслугаў, як жа тое было ў 1995 годзе. Астатнія затраты мусяць кампенсавацца за кошт арэнды (17,2%) і дзяржаўнага бюджэту (31%). Тады аплата за двухпакаёвую кватэру складзе каля 30 долараў, а за трохпакаёвую – 45 долараў. А паколькі «насельніцтва да гэтага не гатова» (не маральна, а з-за мізэрных заробкаў), як заявіў міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі Аляксандр Мількота, ад практыкі перакрыжаванага субсідавання што да камунальных тарыфаў адмовіцца нерэальна. Заявы пра такія намеры ён назваў «галаслоўнымі». ■

Дзед Мароз – госць непітушчы?

Кірыла ПАЗЬНЯК

Перадnavагоднімі днямі досыць часта даводзіцца натыкацца на рэкламу такой паслугі, як выклік на дом з віншаваннямі Дзеда Мароза і Снягуркі.

«Белпошта» прымала заказы да 25 снежня. За 1.107 рублёў можна было ўласаць навагоднюю віншавальную паштоўку ад Дзеда Мароза, а за 6.630 рублёў выклікаць яго дахаты. Усяго з 28 снежня па 2 студзеня штодня Дзед Мароз на 15 хвілінаў наведае 24 мінскія кватэры.

«Белпошта» ёсць адзінай дзяржаўнай структурай, якая прапануе такія паслугі. Візіт «камерцыйнага» Дзеда Мароза абыдзецца даражэй – ад 5 да 40 долараў у залежнасці ад даты, часу і наяўнасці суправаджаючых «бараду з ваты» Снягуркі ці казачных персанажаў. Дарэчы, «белпоштаўскі» Дзед Мароз ездзіць віншаваць дзетак у адзіноце. Не можа ён быць і беларускамоўным, бо, як было патлумачана, у «Белпошце» няма беларускамоўнага віншавальнага рэпертуару з паказак і прыгаворак.

Строі Снягуркі і Дзеда Мароза можна ўзяць напракат, каштаваць гэта будзе 5-10 долараў. Можна і купіць: цана снягуркавага касцюма – 70-100 долараў, дзедамарозаўскага – 80-120 долараў.

Многія апасаюцца замаўляць Дзеда Мароза дадому, бо баяцца, што ён з'явіцца нападпітку, з зусім не нагрымраваным чырвоным носам і з няпэўным дыханнем. Ды яшчэ пад руку з 40-гадовай унучкай Снягуркай.

У «Белпошце» даводзяць, што іхнім Дзядам Марозам (у гэтай ролі выступаюць супрацоўнікі прадпрыемства) строга забаронена не толькі піць, але і браць хабар, а таксама выконваць «левыя» заказы. Гэта разглядаецца як злоўжыванне службовым становішчам. Дырэктар адной з фірмаў навагодніх паслугаў даве́ў пра «цвярозы» імідж свая так: «у мэтах эканоміі да дзетак нашы Дзяды Марозы самі ездзяць за рулём». ■

Побач з Іракам

Аляксей СТАЎСКІ

Паводле справаздачы аўтарытэтнай праваабарончай арганізацыі *Freedom House* за апошнія 10 гадоў, Беларусь залічаная ў разрад несвабодных краінаў. Больш за тое, ёй выстаўлены найгоршы з усіх магчымых бал – 6.

Усяго гэтая праваабарончая арганізацыя правядзіла назіранні па 192 краінах свету і дзяліла іх на «свабодныя», «часткова свабодныя» і «несвабодныя». Ім выстаўляліся балы ад 1 да 6, інакш кажучы, чым горшая ў краіне сітуацыя з правамі чалавека, тым большы быў бал. У спіс несвабодных трапіла 47 краінаў, але толькі 11 з іх атрымалі «шасцёрку». І спіс гэты ўражвае. Акрамя Беларусі, там Ірак, Лівія, Афганістан, Паўночная Карэя, Куба, Туркменістан ды іншыя. Вось у такую кампанію мы трапілі дзякуючы самі ведаеце каму. ■



Вінцук Вячорка, старшыня БНФ:

1. Сустрэць канец першага года новага тысячагоддзя ў свабоднай, незалежнай, дэмакратычнай Беларусі.

2. Зразумець, што выкладзенае ў пункце 1 – непазбежна і сысці вон!

3. Вытрымаць усе выпрабаванні, наканаваныя лёсам у наступным годзе.

Домаш падтрыманы маладафронтаўцамі

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Кіраўнічы орган нефармальнай маладзёжнай арганізацыі пры БНФ Малады Фронт прыняў рашэнне, дзе заклікаў Каардынацыйную Раду дэмакратычных сілаў як мага хутчэй вызначыць імя кандыдата ў прэзідэнты-2001 ад аб'яднаных дэмакратычных сілаў. Маладафронтаўцы лічаць, што найлепшым варыянтам на дадзены момант была б кандыдатура Сямёна Домаша, а ніякага іншага кандыдата, і заяўляюць, што гатовыя падтрымаць менавіта яго. ■

Бельгійцы лістуюць сем'ям зніклых

Алесь ШМЯЛЁЎ

Працягваюць прыходзіць лісты падтрымкі сем'ям зніклых без звестак беларускіх палітыкаў.

На гэты раз пасланне прыйшло ад бельгійскага філіяла міжнароднай праваабарончай арганізацыі *Amnesty International*. Лісты атрымалі сем'і Юрыя Захаранкі, Анатоля Красоўскага і Віктара Ганчара. Прадстаўніцы гэтай арганізацыі Кэтрын Пэці і Франсуаза Ховэн пішуць у лісце, што зробяць усё магчымае, каб падштурхнуць беларускія ўлады сапраўды шукаць зніклых палітыкаў. Зараз лісты з патрабаваннямі прадпрыняць дзеянні для іх вышуку накіраваны ва ўсе ўладныя структуры Беларусі. ■

Родныя Юрыя Захаранкі атрымалі палітычны прытулак

Аляксей СТАЎСКІ

Сям'я зніклага без звестак экс-міністра ўнутраных справаў і апазіцыянера, стваральніка Саюза афіцэраў Юрыя Захаранкі атрымала нарэшце палітычны прытулак у Германіі.

Нагадаем, што Юры Захаранка знік сёмага траўня мінулага года, калі падыходзіў да ўласнага дома. Яго сям'я ў складзе жонкі Вольгі і дзвюх дачок Алены і Юліі ўлетку гэтага года па запрашэнні адной з праваабарончых арганізацыяў выехала на адпачынак у Германію. Там Вольга Захаранка некалькі разоў выступала ў прэсе аб існуючым на Беларусі дыктатарскім рэжыме, пасля чаго да яе пачалі паступаць сігналы аб верагоднай небяспецы пасля вяртання на радзіму. Кіруючыся ў першую чаргу бяспекай сваіх дачок, Вольга Захаранка прыняла рашэнне аб невяртанні ў Беларусь і папрасіла палітычнага прытулку для сябе і для сваёй сям'і. І вось зараз гэты прытулак быў атрыманы.

Жывуць Захаранкі ў невялікім пасёлку непадалёк ад горада Мюнстэра на невялікую па нямецкіх мерках дапамогу ад дзяржавы – 300 марак. Гэтага хапае толькі на харчаванне і не стае нават на нехарчовыя тавары першай неабходнасці. ■

Пушкіна амніставалі

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Днямі быў амніставаны вядомы беларускі мастак і перфармансіст Алесь Пушкін, якога асудзілі ў 1999 годзе Ленінскім судом г.Мінска за тое, што ён правёў у дзень сканчэння легітымнасці прэзідэнта Лукашэнкі акцыю каля ягонай рэзідэнцыі. Называлася акцыя «Гной для прэзідэнта» і заключалася ў тым, што Пушкін вывярнуў каля ганка лукашэнкаўскай адміністрацыі тачку з гноем, у якім былі «дасягненні», прынесеныя Лукашэнкам за час ягонага кіравання краінай: зялёна-чырвоныя сімвалы краіны, новыя грошы і г.д.

Асуджаны Алесь Пушкін у выніку быў да двух гадоў з адтэрміноўкай выканання прысуду, што абярнулася для яго немагчымасцю выязду за мяжу на працягу гэтага тэрміну. У выніку гэтага ён прапусціў некалькі сваіх выставаў за мяжой і павінен быў адмовіцца ад выгадных замежных заказаў. Цяпер жа Пушкін амніставаны і мае свабоду перамяшчэння, але ў выпадку паўторнага асуджэння дазвол на амністыю, якія праводзіцца на Беларусі раз на адзін-два гады, ён мець не будзе. ■

Узнагароды знайшлі герояў

Алесь ШМЯЛЁЎ

Сёлетнія лаўрэаты ўзнагародаў у галіне абароны правоў чалавека, якія ўручаюцца з 1998 года, былі названыя на паседжанні аргкамітэта грамадзянскай ініцыятывы Хартыя'97.

«За асабістую мужнасць» уганараваны сябра Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі «Народная Грамада» барысаўчанін Аляксандр Абрамовіч, які мае на сваім рахунку больш за сто сутак адміністратыўных арыштаў за выказванне сваёй грамадзянскай пазіцыі і няўгодзіць з існуючым рэжымам, а таксама вялізную суму штрафаў.

«За лепшае асвятленне праваабарончай тэматыкі» адзначаная журналістка радыё «Свабода» Любоў Лунёва. Менавіта ад яе можна было заўсёды даведацца самую аператыўную і дакладную інфармацыю пасля масавых арыштаў «Дня Волі» 25 сакавіка і падчас кампаніі «Байкот-2000».

«За смеласць у творчасці» ўганараваны адразу два чалавекі – Віктар Дашук, аўтар дакументальнага фільма «Ноч доўгіх нажоў» і артыкула ў газеце «Народная воля» пад назвай «А хто там ідзе?». Другі прэміяваны аўтар – ананім, стваральнік відэапраграмы «Незвычайны канцэрт», якая ўвесну 2000 года ўскалыхнула грамадскасць і вывела на вуліцы падчас акцыяў дэмакратычнай апазіцыі сотні новых маладых удзельнікаў. ■

Масква-перахопшчыца

Аня ПІЛАТОВІЧ

Напачатку гэтага года супрацоўнікі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі вырашылі паслаць бібліятэчку беларускіх кніжак сваім суайчыннікам у Сібір.

Каб адправіць немалы груз на паўтысячы кніжак у Іркуцк Таварыству беларускай культуры імя Чэрскага, звярнуліся па дапамогу ў Таварыства па культурных сувязях з замежнымі краінамі. Там паабяцалі пераслаць бібліятэчку па сваіх каналах. І паслалі...

Аднак дарунак, як аказалася, не трапіў па прызначэнні. Дакладней, трапіўшы ў беларускае пасольства ў Маскве, скрыні правляліся там, а пасля кніжкі сталі размяркоўваць сярод маскоўскіх беларусаў. Калі ў Мінску навукоўцы пачалі дзівіцца на такі фінал, у пасольстве ім адказалі, што, маўляў, няма грошай на перасылку.

Хоць справа, відаць, у іншым. Таварыства беларускай культуры імя Чэрскага, якому прызначаліся кнігі, не ўваходзіць у аб'яднанне расійскіх беларусаў, якое цалкам падтрымлівае афіцыйную палітыку цяперашніх беларускіх уладаў. Таму за 4 гады свайго існавання гэтая дыяспарная суполка, нягледзячы на сваю актыўную дзейнасць, так і не атрымала ад беларускага ўрада ніякай дапамогі. Усе абяцанні засталіся на паперы, хоць лаяльным да Лукашэнкі землякам дапамогу аказвалі заўсёды. ■

Апазіцыя рыхтуе пераварот?

Рыгор БУЯН

Афіцыйны Мінск распачаў чарговую хвалю антыапазіцыйнай істэрыкі. 24 снежня вуснамі галоўнага «рэзанатара» Аляксандра Зімоўскага апазіцыя абвінавачаная ў падрыхтоўцы дзяржаўнага перавароту. Як сцвярджае А.Зімоўскі, з гэтаю мэтай на Беларусь ужо завозіцца зброя. «Праваахоўнымі органамі і спецслужбамі Беларусі ў апошні час было перахоплена каля 8 тысячаў адзінак стралковай зброі, амаль 110 тысячаў боезапасаў і каля 400 выбуховых прыстасаванняў», якімі, паводле «рэзанатара», абзавялася аб'яднаная апазіцыя. Падобная заява, укладзеная ў вусны асноўнага рупара кіруючага рэжыму – Беларускага тэлебачання – сведчыць пра далейшае закручванне гаек і ўзмацненне пераследу апазіцыі.

Першаю на абвінавачванні зрэагавала Аб'яднаная грамадзянская партыя (АГП), якая называла ў звязку нібыта з завезенай на Беларусь зброяй. 27 снежня АГП накіравала запыт кіраўніку Савета бяспекі Уралу Латыпаву, міністру ўнутраных справаў Уладзіміру Навумаву і старшыні КДБ Леаніду Ерыну. Ліберал-дэмакраты патрабуюць прывесці доказы, каб «пацвердзілі ці прывялі хоць нейкія факты, колькі з 8 тысяч адзінак зброі атрымала аб'яднаная апазіцыя ўвогуле і АГП ці яе прадстаўнікі; колькі кілаграмаў узрыўчаткі». Калі ж АГП дачакаецца адказаў, то пасля іх вывучэння партыя можа ініцыяваць судовы працэс за паклёп.

У спецыяльнай заяве АГП расцаніла абвінавачванні БТ «як практычную рэалізацыю плана аб сілавым утрыманні ўлады, які быў агучаны Лукашэнкам падчас сустрэчы з кіруючым складам КДБ».

— На наш погляд – і мы гэта прагназуем, — што ўлады робяць спробу рыхтаваць грамадскую думку да рэпрэсіяў, да сілавога вырашэння праблемаў, якія будуць узнікаць у рэжыму. І мы не выключаем таго, што праз пэўны прамежак часу, калі грамадская думка будзе падрыхтаваная, праз некаторы час могуць прагучаць выбухі на аб'ектах рознага прызначэння – сацыяльна-эканамічнага, на нафта-, газаправодах, ці нават у жылых раёнах. Усё гэта будзе спісвацца на апазіцыю. Такім чынам Аляксандр Рыгоравіч разлічвае атрымаць дадатковыя галасы ці сімпатыі перад выбарамі. Зараз ён будзе адкрываць вакзал у сталіцы, як бы паказываючы стваральную працу, а побач будзе ствараццa імідж гэтакай агрэсіўнай апазіцыі, якая толькі і хоча, каб захапіць уладу ў Беларусі, — сцвярджае Анатоль Лябедзька. Адкуль жа ўзяліся такія канкрэтныя лічбы, якімі так упэўнена жангліраваў А.Зімоўскі?

— Не выключаю, што гэтыя лічбы ўзятыя «з паталка» невядома за які прамежак часу. Магчыма, гэта за вялікі прамежак часу: дзесьці ў некага забралі стрэльбу, дзесьці знайшлі з часоў вайны нейкую зброю – і ўсё гэта абагульнілі і прадставілі такія лічбы. Таму што гэта фантастычныя лічбы. Я думаю, што гэтыя лічбы ўзятыя за вялікі прамежак часу, і ўсё гэта зброя, якая выявілася праз самыя розныя структуры, — гаворыць А.Лябедзька.

Намеснік старшыні БНФ Юрый Хадыка лічыць усё гэта «шалёнымі выказваннямі». «Беларуская апазіцыя пераможа лукашэнкавы рэжым без усялякай зброі. Гэтыя выказванні – шаленства; яны самыя перапужаныя, мусіць, да такой ступені, што падштанікі мокрыя. Гэта гнусная, брудная барацьба з апазіцыяй». З'яўленне канкрэтнага пераліку «ўвезенай зброі» Ю.Хадыка вытлумачвае тым, што ўладзе неабходна зрабіць так, каб «хлусня выглядала больш праўдападобна». Чарговая антыапазіцыйная кампанія разгорнутая напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў, якія даюць «рэальную магчымасць змяніць уладу». ■

Фота Ул.ШЛАПАКА

Палітыкам абражаць дазволена

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Абсалютна абсурдным назваў старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька рашэнне Мінскага гарадскога суда аб тым, што адмова Фрунзенскага раённага суда сталіцы ў прыёме іску аб абароне гонару і годнасці з'яўляецца законнай. Прычына адмовы, на думку суддзяў Яблакавай, Калернінай і Цэсік, у тым, што А.Лукашэнка казаў свае словы ў парадку палітычнай дыскусіі і да разгляду такія справы не прымаюцца.

А сутнасць, нагадаю, наступная. 15 кастрычніка падчас выступу ў прамым эфіры беларускага тэлебачання Лукашэнка распавёў аб тым, што, маўляў, Анатоль Лябедзька атрымаў ад амбасадараў заходніх дзяржаў 1.500 долараў ЗША за арганізацыю «Маршу Свабоды» і іншых апазіцыйных мерапрыемстваў. Лябедзька назваў гэта неабгрунтаванай хлуснёй і падаў іск у раённы суд. Там аднак справу да разгляду не прынялі і дэмакрат абскардзіў рашэнне ў судзе гарадскім. І вось зноў абсалютна абсурдная і юрыдычна неабгрунтаваная адмова. Лябедзька, аднак, збіраецца прайсці ўсе інстанцыі, а пасля прадставіць гэтыя факты падчас сваіх выступаў у разнастайных еўрапейскіх інстанцыях, каб засведчыць факты парушэнняў правоў чалавека на Беларусі і пераслед па палітычных матывах. ■

Выкуп за дэпутата

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Жонка дэпутата-вязня Андрэя Клімава Таццяна Леановіч просіць дапамогі ў зборы сродкаў для пакрыцця 96 тысячаў долараў, прызнаных судом стратай, нанесенай Клімавым дзяржаве.

Жанчына перакананая, што, толькі выплаціўшы гэтыя грошы, удасца выратаваць здароўе, а магчыма, і жыццё Андрэю Клімаву. За 3 гады зняволення Клімаў захварэў на цукровы дыябет і «пасадзіў» сэрца. Спецыялісты лічаць, што стан ягонага здароўя не сумяшчальны з турэмнымі ўмовамі, а між тым ён не адбыў яшчэ і паловы прызначанага судом тэрміну. Калі грошы ўдасца сплаціць да 18 студзеня, то ёсць шанец патрапіць пад амністыю і выйсці на волю раней альбо палегчыць умовы ўтрымання, сцвярджае жонка Клімава . І з гэтым збольшага згодны адвакаты Клімава. Праўда, сам вязень ініцыятыву выплаты грошай не вітае. Ён па-ранейшаму не лічыць сябе вінаватым і плаціць грошы адмаўляецца. Клімаў параўноўвае сваё становішча з палонным, ад сваякоў якога бандыты патрабуюць выкуп.

Таццяна Леановіч спадзяецца на дапамогу людзей добрай волі і падтрымку міжнародных арганізацыяў, у тым ліку АБСЕ. Яна сцвярджае, што ў самой яе такіх грошай няма. «Андрэй грошы ў падполлі не трымаў, усе прыбыткі ён укладаў у справу, любіў, каб грошы вярцеліся», — кажа Таццяна. Але ўлады фактычна разарылі ўсе структуры прадпрымальніка Клімава – ягоны банк зачынены, маёмасць будаўнічых фірмаў арыштаваная. За 2 гады, пакуль ішло следства, будаўнічая тэхніка, якая належала Клімаву, была раскрадзеная ці прыйшла ў нягодны стан. Атрымалася, як заўсёды ў экспрапрыятараў – і самі не пабагацелі, і чалавека разарылі. «З усяго былога дабрабыту ў нас засталася толькі пустая кватэра, у якой нават няма тэлевізара. На андрэевым мерседэсе цяпер катаюцца прэзідэнцкія халуі, у доме, які ён пабудаваў, жывуць прэзідэнцкія дэпутаты, а сам ён гніе ў турме», — абураецца Таццяна Леановіч.

Яна таксама заяўляе, што калі Клімаў выйдзе на волю, то будзе судзіцца з мінскімі гарадскімі ўладамі, якія так і не разлічыліся з ім за будаўніцтва элітнага дома на Лодачнай вуліцы. А гэта прыблізна 200 тысячаў долараў. З гэтых грошай можна будзе разлічыцца з тымі, хто дапаможа цяпер Клімаву выйсці з турмы. ■

Сямён Домаш: «Разважлівасці ворагам маім»

Заканчэнне. Пачатак на стар.1

— Ці гатовыя Вы, Сямён Мікалаевіч, маральна і фізічна да апошняга змагацца за прэзідэнцкае крэсла? І як Вы расцэньваеце свае шансы на перамогу, калі станеце кандыдатам ад аб'яднанае апазіцыі?

— Калі мяне падтрымаюць, — у мяне хопіць вопыту і загартоўкі, маральных і фізічных сілаў, каб не толькі змагацца да апошняга, але і перамагчы. Лічу, што гэта поўнасцю магчыма, калі будзе створана моцная кааліцыя, у першую чаргу, дэмакратычных сілаў.

— Ці правільна гэта, Сямён Мікалаевіч, вылучаць адзінага кандыдата? Многія, да прыкладу Уладзімір Ганчарык, лічаць, што найперш трэба не шукаць канкрэтную асобу, а сфарміраваць каманду, з якой апазіцыя пойдзе на выбары, размеркаваўшы ўсе ключавыя пасады будучага ўрада? Ваша думка.

— Згодзен з тым, што на выбары трэба ісці з камандай, у якой будуць вызначаны нават асобы, якія будуць займаць пэўныя пасады. Але камандзе патрэбен лідэр, ці ў нашым выпадку кандыдат.

— Ці мае аб'яднаная апазіцыя рэсурсы – людскія, матэрыяльныя, — каб забяспечыць перамогу свайму кандыдату на прэзідэнцкіх выбарах 2001 года? Ці ёсць увогуле шанс перамагчы?

— У шырокай кааліцыі знойдуцца ўсе патрэбныя для перамогі рэсурсы. Што датычыць захадаў цяперашняй улады ачарніць у вачах выбаршчыка апазіцыю, то што можна чакаць ад людзей, якія не кіруюцца ў сваім жыцці ніякімі маральнымі прынцыпамі. Мы павінны быць гатовымі да самых брудных, непрыстойных выпадаў на наш адрас. Але мы здолеем супрацьстаяць гэтаму і прыцягнуць у наш бок сімпатыі выбаршчыкаў.

— Як будзе, на Ваш погляд, развівацца ўнутрыпалітычная сітуацыя на Беларусі напярэдадні прэзідэнцкай кампаніі? Улады цісну́ць замежны дыпламатычны корпус, акрэдытаваны ў Мінску; апазіцыя абвінавачваецца ва ўсіх смяротных грахах, аж да спробаў гвалтоўнай змены ўлады, дзеля чаго, нібыта, апазіцыя завозіць у краіну зброю?

— Часткова я ўжо адказаў на гэтае пытанне. Што тычыцца адносінаў да замежнага дыпламатычнага корпуса, то калі Лукашэнка адчуе (а ён ужо зараз пачынае адчуваць), што сітуацыя будзе пераважваць не на яго карысць, першае, што ён паспрабуе зрабіць – гэта абмежаваць кантроль за становішчам у Беларусі з боку міжнароднай супольнасці. Не выключана, што будзе актывізаваны пошук ворагаў як сярод дыпламатаў, так і ўнутры краіны, абвінавачванні дзеячаў апазіцыі ва ўсіх грахах.

Доказ гэтаму – бязглуздыя сцвярджэнні Беларускага тэлебачання. Яшчэ раз паўтару — мы павінны быць гатовы да ўсяго і, у першую чаргу, да таго, што ўладу Лукашэнка проста так не аддасць.

— І некалькі навагодніх пытанняў, Сямён Мікалаевіч. З якімі пачуццямі і думкамі Вы сустракаеце новы 2001 год, прыход новага стагоддзя і новага тысячагоддзя?

— Будучы год для мяне знамянальны тым, што ў нас з'яўляецца магчымасць выправіць памылку, якую мы зрабілі ў 1994 годзе. І я вельмі спадзяюся, што нашыя людзі зразумеюць гэта, у рэшце рэшт, адкінуць абыякавасць і ў іх прачнецца адчуванне адказнасці за свой лёс, лёс сваіх дзяцей, сваёй краіны і жаданне стварыць яго самім. У новым стагоддзі не можа быць месца той гнюсі, якую мы маем зараз.

— На 2001 год, на прэзідэнцкія выбары беларусы ўскладаюць велізарныя надзеі. Ці апраўдаюцца яны, гэтыя надзеі на лепшае, ці гэтай краіне прыйдзецца і далей гібець з цяперашняй уладай?

— Лічу, што калі беларускі народ за мэту на будучы год возьме лозунг «Наша жыццё — у нашых руках» — і рэалізуе яго, тады мы зможам змяніць сітуацыю.

— Што Вы пажадаеце сваім сябрам, прыяцелям?

— Шчасця, дабрабыту, моцнага здароўя, невычарпальнай энергіі і аптымізму.

— Што пажадаеце ворагам, калі яны ёсць у Вас?

— Разважлівасці. Каб яны зразумелі, што я ім не вораг.

— І што, нарэшце, Вы пажадалі б сабе на парозе трэцяга тысячагоддзя?

— Каб мне Бог даў мудрасці і шмат верных сяброў.

— Вялікі дзякуй, Сямён Мікалаевіч! Віншуем таксама Вас з Новым годам і днём нараджэння.

Інтэрв'ю ўзяў Рыгор БУЯН

Домаш Сямён Мікалаевіч нарадзіўся 2 студзеня 1950 года ў вёсцы Тумашы Ляхавіцкага раёна на Брэстчыне. Беларус. Мае дзве вышэйшыя адукацыі (пасля Бабруйскага аўтатранспартнага тэхнікума закончыў Беларускі дзяржаўны інстытут народнай гаспадаркі, а затым – Мінскую Вышэйшую партыйную школу).

У 1966-1970 гадах працаваў механікам па рамонце аўтамабіляў Астравецкай аўтабазы №4. 1970-1974 гады – галоўны інжынер Астравецкай аўтабазы №4, а ў 1974-1977 гадах з'яўляўся ўжо дырэктарам Астравецкай аўтабазы №4. 1977-1982 гады – дырэктар Гродзенскага аўтакамбіната №1. 1982-1983 гады – загадчык прамыслова-транспартнага аддзела гаркама КПБ Гродна. 1983-1987 гады – 2 сакратар Кастрычніцкага райкама КПБ Гродна (курыраваў прамысловасць, транспарт, будаўніцтва ды іншыя галіны народнай гаспадаркі). 1987-1990 гады – старшыня гарвыканкама і гарсавета дэпутатаў у Лідзе. 1990-1991гады – старшыня гарвыканкама Гродна. 1991-1993 гады – старшыня гарвыканкама і гарсавета дэпутатаў Гродна. 1993-1994 гады – старшыня Гродзенскага аблвыканкама і абласнога Савета дэпутатаў. 1994-1996 гады – старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў. З 1996 года – член Прэзідыума ВС 13 склікання. З сакавіка 1997 года каардынуе дзейнасць дэмакратычных палітычных, грамадскіх, прафсаюзных арганізацыяў Гродзенскай вобласці, а з траўня 2000 года – і дзейнасць аб'яднання «Рэгіянальная Беларусь» – шырокай кааліцыі, у склад якой уваходзяць грамадскія, прафсаюзныя ды палітычныя дэмакратычныя арганізацыі ўсіх абласцей Беларусі.

«8 канал» на мяжы закрыцця

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Недзяржаўнае мінскае тэлебачанне «8 канал» можа перапыніць сваё вяшчанне ўжо з сённяшняга дня. Пра гэта паведаміў выканаўчы дырэктар кампаніі Пётр Чарнаморац. Па ягоных словах, прадпрыемства МТІС (Мінскія тэлевізійныя і інфармацыйныя сеткі) збіраецца адключыць «8 канал» ад перадатчыка, праз які вядзецца вяшчанне.

Па словах прадстаўнікоў «8 канала», замест яго на той жа частаце можа пачаць працаваць нядаўна створанае закрытае акцыянернае таварыства «Сталічнае тэлебачанне». Дырэктар «СТБ» Рыгор Новікаў каментаваць сітуацыю адмовіўся. Але агульная карціна атрымоўваецца такая.

Сямейна-забаўляльны недзяржаўны тэлеканал «8 канал», які вядзе трансляцыю на Мінск і Мінскую вобласць, мае ліцэнзію на вяшчанне да 2004 года. Гэта значыць, што ён можа выходзіць у эфір штодня на сваёй частаце. Па словах П.Чарнаморца, за некалькі гадоў працы тэлеканал заваяваў вялікую папулярнасць сярод мінчукоў і жыхароў Мінскай вобласці. Якасна прымаць яго могуць у Мінску каля 250.000 кватэраў, гэта 500.000–1.000.000 чалавек. Але для таго, каб гледачы маглі ўбачыць перадачы канала, неабходны перадатчык. Усе перадатчыкі ў Беларусі належаць дзяржаве, таму каналу неабходна штогод аплачваць арэнду.

Дамову на 2001 год міністэрства сувязі ў асобе Рэспубліканскага радыётэлевізійнага перадаючага цэнтра заключаць, здаецца, не збіраецца. Такім чынам, 1 студзеня 2001 года мінчукі могуць сутыкнуцца з тым, што, націснуўшы на кнопку «8 канала», яны яго не пабачаць.

Тая частата, на якой пакуль яшчэ выходзіць «8 канал», з'яўляецца «раскручанай» – гэта значыць, што калі замест «8 канала» на ёй пачне сваю трансляцыю іншы тэлеканал, то ён адразу сабярэ вялікую аўдыторыю гледачоў, якая застанецца яму «ў спадчыну». Гэтаму новаму каналу не спатрэбіцца выдаткоўваць вялікія сродкі на сваю рэкламу – гледачы ўжо прызвычаіліся націскаць менавіта тую кнопку, дзе цяпер ёсць «8 канал». ▶

Заканчэнне на стар.12

НАРОДНАЕ МЕРКАВАННЕ

Што, на вашу думку, чакае Беларусь у наступным годзе?

ВІКТОРЫЯ, псіхолаг:

— Зрухі нейкія павінны быць, але не думаю, што гэта будуць змяненні палітычнага плана.

ІГАР, студэнт:

— Цалкам магчыма, што змяненні будуць у палітычным і эканамічным ракурсе, ёсць такое прадчуванне. Але я не спецыяліст і не разумею, што канкрэтна можа змяніцца.

ВОЛЬГА МІКАЛАЕЎНА, юрыст-педагог:

— Змяненняў нейкіх хацелася б канечне, але ці будуць яны? Не ведаю.

ШАВЯКОВА НАТАЛЛЯ, хатняя гаспадыня:

— Я думаю, што абсалютна нічога не зменіцца, і ўвогуле лічу немагчымымі нейкія змены ў гэтай краіне, пры гэтым, прабачце, народзе.

АНІСІМАВА АЛЕСЯ, гандлярка:

— Мне так здаецца, што Беларусь наша квітнее ў параўнанні з іншымі краінамі і змяненні могуць быць толькі станоўчыя. Але хацелася б, каб заробак большы стаў, каб пражыць гандлярам неяк.

ВІКТАР СКРЫПЧАНКА, эканаміст:

— Я думаю, што ў бліжэйшыя чатыры гады жыццё тут не зменіцца ў лепшы бок. У наступным годзе застанецца цяперашні рэжым, і пакуль у яго наступны тэрмін не скончыцца – нічога не будзе.

ТАЦЦЯНА, менеджэр:

— Нас усіх чакае шмат добрага, мы станем жыць лепей, станем жыць весялей! Я веру ў гэта.

Апытвалі Аляксей ШЫДЛОЎСКІ і Уладзімір ШЛАПАК (фота)

Ірландыя запрашае працаўнікоў

Міхась КАРПОВІЧ

Кожны, хто жадае паехаць на працу ў Еўропу, можа лёгка цяпер дасягнуць сваёй мары. Ірландыя запрашае працаўнікоў з усяго свету – уласнай працоўнай сілы ёй ужо не хапае, паведамляе кампанія NBC.

Ірландскі ўрад падлічыў, што на працягу бліжэйшых трох гадоў краіне неабходна да 30.000 замежных рабочых штогод, каб задаволіць усе патрэбы рынку працы.

Узровень беспрацоўя ў Ірландыі рэзка скараціўся і складае цяпер 3,8%. Штогод тут ствараецца 100.000 працоўных месцаў, але працаўнікоў не стае. Таму аддзел занятасці пры ўрадзе Ірландыі распачаў глабальную кампанію па прыцягненні жадаючых добра папрацаваць.

Як паведаміў кіраўнік аддзела занятасці Грэг Крайг, цяпер у Ірландыі даступная любая праца, якую хоча атрымаць кандыдат, кожны сектар эканомікі гатовы да прыёму рабочых.

Напрыклад, будаўнічы сектар адчувае нястачу 10.000 працаўнікоў. Ірландыі патрабуюцца таксама медыцынскія сёстры, інжынеры, адмыслоўцы ў сельскагаспадарчай галіне.

У бліжэйшыя паўгода аддзел занятасці збіраецца правесці кампанію па вярбоўцы рабочых у Вялікабрытаніі, Францыі, Германіі, Канадзе, Аўстраліі, Новай Зеландыі, Чэхіі, Латвіі, Расіі, Паўднёвай Афрыцы і Індыі.

На сённяшні дзень урад Ірландыі выдаў ужо больш 10.000 дазволаў на працу людзям, якія прыехалі з іншых краінаў, у асноўным, неэўрапейскіх. Чакаецца, што да канца 2000 года будзе выдадзена 15.000 дазволаў, а ў студзені 2001 года колькасць працаўнікоў з Еўропы, а разам з імі — і саміх ірландцаў, што вярнуліся на радзіму, каб працаваць там, перавысіць 35.000 чалавек.

Сапраўды, шмат хто з ірландцаў, якія з'ехалі за мяжу ў пошуках працы, цяпер актыўна вяртаюцца. 35-гадовы электрык, які эміграваў 14 гадоў таму, паведаміў, што яшчэ зусім нядаўна ён і не збіраўся вяртацца.

Яшчэ некалькі гадоў таму моладзь у Ірландыі проста не ведала, чым ёй заняцца. Не было дзе працаваць, нельга было распачаць сваю справу. Аднак цяпер сітуацыя радыкальна змянілася. Тысячы ірландцаў вяртаюцца дадому, але яны не могуць запоўніць усе вакансіі на рынку працы, якія з'явіліся ў выніку беспрэцэдэнтнага эканамічнага бума. ■

Новы прэзідэнт пачне з белага аркуша

Ірына СТАРЦАВА

Калі новы прэзідэнт ЗША Джордж Буш-малодшы ўпершыню прыйдзе ў Белы дом на працу 20 студзеня 2001 года, то яму давядзецца сустрэцца з пэўнымі цяжкасцямі: ягоны папярэднік не пакінуў яму ніводнай паперы, ніводнага дакумента. Дж. Бушу прыйдзецца ўсё пачынаць зноў, з чыстага аркуша.



Гэтая традыцыя існуе ўжо больш за 20 гадоў, паведаміла газета *The Washington Post*. Перад зменай улады вычышчаюцца ўсе кабінеты ў Белым доме. Памочнікі былога прэзідэнта забіраюць літаральна ўсё – чыстую паперу, дакументы, алоўкі, ручкі... Апошнім часам таксама з'явілася традыцыя забіраць жорсткія дыскі камп'ютэраў у прэзідэнцкай рэзідэнцыі – яны таксама ўтрымліваюць каштоўную інфармацыю.

У адпаведнасці з Актам аб прэзідэнцкіх запісах (*Presidential Records Act*), які быў прыняты ў 1978 годзе, перад тым, як Белы дом зойме новаабраны прэзідэнт, архівы старога прэзідэнта ачышчаюцца або знішчаюцца.

Дарадца прэзідэнта Рональда Рэйгана Эдвін Мізі прыгадаў, што калі ягоны шэф-рэспубліканец перамог дэмакрата Джымі Картэра, то атрымаў у спадчыну выключна чысты офіс. «Калі я ўвайшоў, у скрынях не было ні кавалка паперы. Здаецца, я знайшоў толькі скрэпку для паперы... Вы, здаецца, чакаеце, што мінулая адміністрацыя прыбярэцца пасля сябе, але вы ўсё ж здзіўлены, што ўсё так пуста».

Біл Клінтан не стаў парушаць традыцыю. Усе паперы ўжо былі перавезены ў ягоны родны горад Літл-Рок (штат Арканзас). Там створаная прэзідэнцкая бібліятэка, і кожную паперу са стала Б.Клінтана цяпер будуць вывучаць адмыслоўцы-архівісты.

Натуральна, што поўная адсутнасць дакументаў можа значна ўскладніць дзейнасць новага прэзідэнта ў пераходны перыяд. «Амерыканцам патрэбны дзейны ўрад, — мяркуе Тэры Саліван, прафесар з універсітэта Паўночнай Караліны. — Калі прыходзіць новы прэзідэнт і яму даводзіцца навобмацак кіраваць краінай першыя тры месяцы, амерыканцы расчараваныя».

Аднак часта здараецца так, што новая адміністрацыя адмаўляе патрэбу ў старых дакументах і парадах. Напрыклад, новаабраны віцэ-прэзідэнт ЗША Рычард Чэйні, які працаваў у Белым доме, калі прэзідэнт Джэральд Форд перадаваў справы Джымі Картэру, прыгадвае: «Стаўленне да ўсяго гэтага было такое –«калі ты такі разумны, то чаму мы перамаглі? Чаму гэта нам патрэбныя вашыя парады? Вы, хлопцы, прайгралі». ■

Што чакае Мілошавіча?

Міхась КАРПОВІЧ

Новы прэм'ер-міністр Сербіі Зоран Джынджыч паабяцаў, што ўжо ў студзені 2001 года былы дыктатар Югаславіі Слабадан Мілошавіч будзе прыцягнуты да судовай адказнасці. Гэтую заяву З.Джынджыч зрабіў праз дзень пасля таго, як на парламенцкіх выбарах у Сербіі перамагла дэмакратычная кааліцыя, заваяваўшы 178 з 250 месцаў у Скупшчыне, паведаміла агенцтва BBC.

Па словах новага прэм'ера, С.Мілошавічу будуць прад'яўленыя абвінавачванні ў карупцыі і злоўжыванні службовымі паўнамоцтвамі. Пазней можа пайсці размова і пра адказнасць за ваенныя злачынствы.

Зоран Джынджыч выказаў перакананасць, што ўжо ў студзені 2001 года С.Мілошавіч прадстане перад правасуддзем. А паколькі югаслаўскае заканадаўства не прадугледжвае магчымасці экстрадыцыі злачынца, то ўрад можа пайсці на пагадненне з Гаагскім трыбуналам па ваенных злачынствах у былой Югаславіі аб правядзенні працэсу ў Сербіі.

Тым часам, іншае меркаванне пра лёс С.Мілошавіча мае югаслаўскі прэзідэнт Васілаў Каштуніца. Ён выступіў супраць судовага пераследу былога дыктатара. Прынамсі, пакуль Югаславія не выберацца з эканамічнага крызісу.

Як перадае радыёстанцыя *Deutsche Welle*, югаслаўскі кіраўнік заявіў, што прававая сістэма і незалежныя СМІ ў Сербіі яшчэ не гатовыя да такога радыкальнага кроку. Апроч таго, як мяркуе В.Каштуніца, людзей цяпер больш турбуюць праблемы «хлеба надзённага», чым справядлівасць або помста. ■

Мітэран застаецца ў вязніцы



Ірына СТАРЦАВА

Сын нябожчыка прэзідэнта Францыі Франсуа Мітэрана Жан-Крыстоф застаецца за кратамі. Такое рашэнне прыняў у мінулую сераду апеляцыйны суд Парыжа, паведаміла служба BBC.

Арышт напрыканцы мінулага тыдня сына былога прэзідэнта Францыі стаўся сапраўднай сенсацыяй. Жана-Крыстофа Мітэрана абвінавачваюць у саўдзельніцтве ў кантрабандных аперацыях – незаконных пастаўках расійскай зброі ў Анголу.

Французская паліцыя сцвярджае, што напачатку 90-х гадоў, калі Мітэран-малодшы быў дарадцам бацькі па сувязях з Афрыкай, ён атрымаў каля 2 мільёнаў долараў ад адной з кампаніяў, якая гандлявала зброяй з урадам Анголы. У сувязі з скандалам узгадваецца імя вядомага гандляра зброяй П'ера Фалькона – менавіта ён, нібыта, займаўся перадачай хабару сыну прэзідэнта. Жан-Крыстоф Мітэран не адмаўляе факта атрымання грошай, але сцвярджае, што ніяк не звязаны са злачыннымі групоўкамі.

Цяпер сын былога прэзідэнта Францыі знаходзіцца ў парыжскай турме з дасціпнай назвай *La Santé* (у перакладзе з французскай мовы — «здароўе»). Ён правёў там ужо больш за тыдзень - і цалкам магчыма, што не пабачыць волю ўжо да суда.

Сёлета французскія журналісты раскапалі інфармацыю, што да незаконнага гандлю зброяй могуць мець дачыненне не толькі Мітэран-малодшы, але і былы міністр унутраных справаў Шарль Паскуа, і міністр па справах замежнага развіцця Мішэль Русэн. Апроч таго, французская юстыцыя збіраецца заняцца вывучэннем дзейнасці Бернара Пусье, былога дырэктара французскай дзяржаўнай кампаніі, якая займаецца экспартам узбраенняў.

У снежні гэтага года Францыя выдала міжнародны ордэр на арышт дзелавога партнёра П'ера Фалькона, мільярдэра Аркадзя Гайдамака. Пра яго вядома, што ён мае адначасова французскае, ізраільскае, ангольскае і канадскае грамадзянствы запар. У 1993 годзе П.Фалькон і А.Гайдамак падпісалі пагадненне з Анголай аб пастаўцы туды расійскага вайсковага абсталявання на суму 43 мільёны долараў. У 1994 годзе было падпісана яшчэ адно пагадненне – гэтым разам, на 463 мільёны долараў. ■

Скандал на чэшскім тэлебачанні

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Учора мусіў скончыцца самы гучны скандал на Чэшскім тэлебачанні за ўвесь час ягонага існавання. 28 снежня адбылося паседжанне Чэшскага савета па вяшчанні, па выніках якога новапрызначаны дырэктар Чэшскага тэлебачання Іржы Ходач мусіў падаць у адстаўку. На момант выхаду нумара ў друк пра адстаўку яшчэ не было абвешчана, аднак мала хто ў гэтым сумняваецца.

Як вядома, у выніку прызначэння Іржы Ковача на пасаду кіраўніка Чэшскага тэлебачання ў калектыве пачаліся хваляванні, вынікам якіх сталася перапыненне ў сераду ўвечары вяшчання ЧТ-1 і ЧТ-2, двух дзяржаўных тэлеканалаў. Да гэтага, на Каляды, чэшскія гледачы мелі магчымасць адначасова пабачыць розныя зводкі навінаў, якія часам супярэчылі адна адной.

Асноўны аргумент незадаволеных тэлежурналістаў і грамадскасці – І.Ходач быў прызначаны на кіруючую пасаду дзякуючы не прафесійным якасцям, а палітычным перакананням. Ён прадстаўляе інтарэсы Грамадзянскай дэмакратычнай партыі, і гэта дало падставы для апасенняў, што пры ім тэлекампанія можа пазбавіцца сваёй незалежнасці і стаць «прапагандысцкай машынай».



Сам Іржы Ходач у інтэрв'ю Чэшскаму радыё паведаміў, што не збіраецца нейкім чынам абмяжоўваць свабоду слова. Аднак ягоныя дзеянні гэтага не пацвярджаюць – ён ужо звольніў з працы 20 журналістаў, якія выступілі супраць ягонага прызначэння. Журналісты з гэтым не пагадзіліся і занялі галоўную студыю Пражскага тэлецэнтра, адкуль працягваюць весці перадачы, трансляцыя сігналу вядзецца праз спадарожнік.

На карысць страйкуючых журналістаў выказаліся прэзідэнт Чэхіі Вацлаў Гавел, міністр культуры Павел Достал, а таксама вядомыя дысідэнты савецкіх часоў Людвіг Васілюк і Здэнек Сверак. З аўторка перад Пражскім тэлецэнтрам ідуць мітынгі пратэста супраць новага дырэктара.

Прэс-сакратар Чэшскага савета па вяшчанні Лібар Роўчак заявіў, што Іржы Ходач не мае ніякага аўтарытэту сярод супрацоўнікаў тэлеканала. Як ён паведаміў агенцтву *BBC*, «калі І.Ходач паехаў да міністра ў сераду, то мусіў узяць таксі, бо нават кіроўца з Чэшскага тэлебачання не паслухаўся б ягоных загадаў».

Тым часам, лідэр Грамадзянскай дэмакратычнай партыі былы прэм'ер-міністр Чэхіі Вацлаў Клаўс заявіў, што неабходна як мага хутчэй прыватызаваць Чэшскае тэлебачанне. Ягоныя апаненты гавораць, што магчымая прыватызацыя сталася б найбольш небяспечнай пагрозай для свабоды слова ў Чэхіі за апошнія 11 гадоў. ■

У Малдове распусцілі парламент

Міхась КАРПОВІЧ

Канстытуцыйны суд Малдовы абавязаў прэзідэнта краіны Пятра Лучынскага распусціць парламент пасля таго, як заканадаўцы не здолелі 21 снежня абраць новага кіраўніка дзяржавы з-за байкоту сесіі большасцю дэпутатаў. Пра гэта паведаміла агенцтва *Reuters*.

Суд вырашыў, што беспадстаўнае блакаванне публічнага паседжання парламента з'яўляецца абставінамі, якія апраўдваюць ягоны роспуск.

Нагадаем, што дэпутаты на працягу двух тураў не змаглі абраць новага прэзідэнта. Зрэшты, і выбіраць было асабліва няма з каго: камуніст Уладзімір Воронін і старшыня Канстытуцыйнага суда Павел Барбалат. Цяперашні прэзідэнт нават не балатаваўся – бо сёлета малдоўскія дэпутаты ўчынілі «аксамітавую рэвалюцыю» і забралі ў прэзідэнта практычна ўсе паўнамоцтвы, размеркаваўшы іх паміж парламентам і ўрадам. Але байкот дэпутатамі выбараў дазволіў Пятру Лучынскаму далей захаваць уладу. Ён будзе кіраваць краінай да таго часу, пакуль у Малдове не будуць праведзеныя датэрміновыя парламенцкія выбары і пакуль ужо новы парламент не здолее абраць годнай кандыдатуры на пасаду нумар адзін. ■

Украіна змагаецца з Санта-Клаўсам

Ірына СТАРЦАВА

Ва Украіне распачалася акцыя «Украіна без Санта-Клаўса!». Не, яе арганізатары не маюць нічога ні супраць самога Новага года, ні супраць Каляд, ні супраць падарункаў. Уся праблема – у асобе таго прыемнага барадатага дзядулі, які гэтыя падарункі раздае.

Як адзначаюць арганізатары ў сваім звароце да грамадскасці, «на працягу апошніх гадоў асоба Дзеда Мароза, да якога прызвычаіліся з дзяцінства нямала людзей, выцясняецца абліччам Санта-Клаўса пры дапамозе рэкламы, а таксама навагодняй прадукцыі з выкарыстаннем элементаў, уласцівых выключна Санта-Клаўсу. Сёння гэты працэс набывае пагрозлівы характар. Большасць людзей проста не адрозніваюць Санту ад Дзеда Мароза».

Барацьбіты за Дзеда Мароза нагадваюць усім грамадзянам ягоныя асаблівыя прыкметы:

«1. Дзед Мароз носіць вельмі цёплую шапку з футранною апушкаю (ніякіх бамбошак або кутасікаў).

2. Нос Дзеда Мароза – звычайна чырвоны (бо на Поўначы ж дужа холадна!). Дапускаецца таксама варыянт сіняга носа з-за паўночнага падарожжа.

3. У Дзеда Мароза барада да самай падлогі. Белая і пухнатая, як снег.

4. Дзед Мароз носіць доўгую тоўстую шубу на футры. Спачатку колер шубы быў сіні, халодны, але пад уплывам чырвоных шубаў «еўрапейскіх братоў» змяніўся на чырвоны. На цяперашні час дапускаюцца абодва варыянты.

5. Рукі Дзед Мароз хавае ў вялікія рукавіцы.

6. Дзед Мароз не носіць рамянёў, падвязвае шубу кушаком. У крайнім выпадку зашпільваецца на гузікі.

7. Дзед Мароз надае перавагу выключна валёнкам.

8. З сабою Дзед Мароз заўжды носіць посах.

9. Мех з падарункамі. Дзед Мароз нікога да меха не падпускае, а сам дастае з яго падарункі. Заўжды здагадваецца, хто які падарунак чакае.

10. Дзед Мароз перасоўваецца пешшу, па паветры або на санях. Калі-некалі перасоўваецца на лыжах. Фактаў выкарыстання аленяў не зафіксавана.

11. Пастаянная спадарожніца Дзеда Мароза – унучка Снягурачка.

P.S. Дзед Мароз ніколі не носіць акуляраў і не паліць люльку!»

Актывісты руху «Украіна без Санта-Клаўса!» збіраюцца змагацца з амерыканскім дзедам да таго часу, пакуль на тэрыторыі Украіны не застанецца ніводнага Санта-Клаўса.



Зрэшты, метады барацьбы прапаноўваюцца самыя мірныя – сустрэць Новы год з Дзедам Марозам, расказаць дзецям казку пра Дзеда Мароза, а таксама прагаласаваць за любімага персанажа дзяцінства на сайце ў інтэрнэце http://didmoroz.hypermart.net/. Па стане на ўчора, за ўкраінскага Дзеда Мароза прагаласавала 70 чалавек, супраць яго – 9. ■

Валерыя НАВАДВОРСКАЯ, лідэр партыі Дэмакратычны саюз Расіі:



1. Пастаянства ў супрацьстаянні. Зараз галоўнае – супраціў. Я спадзяюся, што мае беларускія сябры не будуць вадзіць карагоды з Лукашэнкам.

2. Ворагаў я не віншую. З імі ніякіх кантактаў, акрамя баявых вылазак.

3. Я думаю, што ў сваім жыцці ўсё зрабіла. Хачу пажадаць сабе толькі годнай смерці.

Тэмпы росту

СУАДНОСІНЫ ТЭМПАЎ РОСТУ РЭАЛЬНАГА ТАВАРАЗВАРОТУ І РЭАЛЬНАЙ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАТЫ Ў 1998-2000 г.г.

люты 1998, крас., чэрв., жнів, кастр., снеж., люты 2000, крас., чэрв., жнів., кастр., снеж., люты 1999, крас., чэрв., жнів.

40, 30, 20, 10, 0, -10, -20, -30, -40

Міхал ЗАЛЕСКІ

Усё расце на Беларусі. Прычым расце хутка. Не паспее каторы раённы начальнічак патрапіць у Мінск, а ўжо ў яго пуза пакруглела, машына вялікая-вялікая, а хата, што той лядовы палац.

Безумоўна, шаноўныя чытачы заўважылі, а не дык ім паведамілі дзяржаўныя медыі: народ стаў жыць лепей. Не тое, што за польскім часам ці пры простым сацыялізме. Паляпшэнне спраквакавана паводзінамі заработнай платы.

Каб вы ведалі, яна бывае намінальная, каторую нам выдаюць у касе за нашы працоўныя намаганні, і рэальная. Апошнюю апісаць вельмі цяжка. У адрозненне ад сваёй намінальнай сястрыцы, якая ўвасабляецца ва ўсё прыгажэйшыя і таўсцейшыя стосы рознакалібровых купюраў, рэальная зарплата прымушае думаць пра вадзяністую каўбасу, кефір, што не пакідае следу на посудзе, і смярдзючую «Астру» – апошнюю асалоду працоўных і беспрацоўных.

Якія ні якія, а грошы, нарэшце, ў кішэні. Паспаліты люд кідаецца ў крамы, каб апярэдзіць інфляцыю. Але яна спрытнейшая і весела зыркае круглымі нулікамі з кожнага цэтліка. Гэтак кожны месяц. Некаторыя нават пачынаюць сумаваць. Ваш карэспандэнт ведае чаму. Яны не чытаюць афіцыйнай статыстыкі. Тая, між іншым, рэгулярна паведамляе пра тэмпы росту, што вельмі абнадзейвае і робіць ціхім аптымістам.

Дык вось, высвятляецца, што не толькі заработная плата расце ў краіне балотаў і пасіўнай дэмакратыі, але і рознічны тавараварот. Бо калі ў грамадзянаў грошай, як у дурня махоркі, то хаваць іх у банках бессэнсоўна, а ад партыі і ўраду – небяспечна. Вось усе і купляюць. І гэтак кожны месяц. Атрымліваецца рэальны тавараварот: тысячы булак, бутэлек, гумавых ботаў і г.д., а не мільярды намінальных рублёў, што торбамі цягаюць з крамаў дужыя і смелыя інкасатары.

Такім чынам, у наступным месяцы ўсё зноў робіцца большым, чым у папярэднім. Робіцца нават цікава, які паказчык стане першым. Каб задаволіць азартныя чаканні аматараў нацыянальнай эканомікі, можна параўнаць тэмпы росту рэальнага тавараварoту і рэальнай заработнай платы. З улікам таго, што апошняя нязначна перавышае ўзровень мінімальных патрэбаў, тэарэтычна тыя тэмпы павінны супадаць.

На малюнку добра бачна, як, вылузваючыся са скуры, айчынны спажывец знаходзіць грашовы рэсурс, каб адправіць дзетак да школы, адпачыць і весела адзначыць царкоўныя і савецкія святы. У выніку, за перыяд назіранняў, агульнае перавышэнне тэмпаў росту рэальнага тавараварoту над тэмпамі росту рэальнай заработнай платы склала 40,5 працэнтных пункта.

Во дзе прастора дзеля памяці і роздуму штатных аптымістаў і аптымістаў «в штатском». ■

Мадэрнізаваная ВДНГ

Кірыла ПАЗЬНЯК

Нацыянальны выставачны цэнтр «Белэкспа» падвёў вынікі двухгадовай працы.

З 1968 года гэта была Выстава дасягненняў народнай гаспадаркі, рэарганізаваная ў 1993 годзе ў Рэспубліканскі выставачны цэнтр. У 1996 годзе ён перайменаваны ў Нацыянальны з выставачнымі плошчамі ўжо 2 павільёнаў: да будынка па вуліцы Я.Купалы,27 дадаўся выставачны комплекс на праспекце Машэрава,14. Зараз разам з тэнтавым павільёнам гэта 9.000 кв.м. А ў планах бліжэйшых некалькіх гадоў будаўніцтва па Машэрава яшчэ аднаго выставачнага павільёна на 5.000 кв.м. Яго ўзвядзенне абыдзецца ў 2 мільёны долараў. Прадугледжваецца таксама рэканструкцыя колішняга будынка ВДНГ, які за больш як 30 гадоў зношаны, як сказаў дырэктар «Белэкспа» Аляксей Лазука, на 100%.

Збольшага дзякуючы менавіта той акалічнасці, што «Белэкспа» не траціцца на арэнду памяшканняў пад выставы, бо мае ўласныя плошчы, яно ёсць самаакупляльным прадпрыемствам і сёлета зарабіла дзяржаве каля 1.400 мільярдаў рублёў. 50% ад гэтай сумы прынесла непасрэдная арганізацыя выставаў, 30% — здача вольных выставачных плошчаў у арэнду. Па словах А.Лазукі, арэнда 2.000 кв.м. каштуе 30 тысячаў долараў.

У 2000 годзе «Белэкспа» наладзіла 17 выставаў, на наступны плануе правесці 19. Сёлета на выставах працавала 1.750 прадпрыемстваў, экспазіцыі наведала 238 тысячаў чалавек. Самай папулярнай выставай стала «Аўташоу» з 52 тысячамі наведвальнікаў.

«Белэкспа» амаль выключна працуе ў Мінску, як прызнаецца ягоны дырэктар, ад правядзення выставаў у рэгіёнах эканамічнай выгады няма. Вельмі дорага каштуе дастаўка і мантаж-дэмантаж экспазіцыяў, а ўдзельніцкія зборы пры гэтым там невялікія. Плён ад такіх выставаў адно што ў наладжванні сувязяў з фірмамі Літвы і Польшчы.

З увядзеннем у дзеянне Дзяржаўным падатковым камітэтам «Інструкцыі аб парадку збору падатку на даходы замежных юрыдычных асобаў ад рэалізацыі тавараў на выставах, выставах-продажах і кірмашах» іх экспазіцыйны ўдзел у выставах, што праводзяцца ў Беларусі, стала скарачаецца. Гэты дакумент прадугледжвае, што, нават не прадаўшы экспанат, замежныя фірмы павінны сплочваць 10% падатку ад яго мытнай вартасці ў СКВ.

Да ўсяго не стае спецыялістаў выставачна-кірмашовай дзейнасці, адмысловыя кафедры ёсць толькі ў асобных вышэйшых навучальных установах Расіі. Няма нават закона аб выставачнай дзейнасці і працэдуры яе ліцэнзавання. ■

Беларусы хочуць працаваць за мяжой

Кірыла КАРЫМОНТ

Паводле сацыялагічных даследаванняў, прыкладна да 40% эканамічна актыўных беларусаў хацелі б папрацаваць за мяжой і зарабіць прыстойныя грошы. Разам з тым працаўладкаванне за мяжой ёсць адным з вырашэнняў праблемы беспрацоўя ў краіне.

У Беларусі дзейнічаюць 46 фірмаў, што маюць дзяржаўную ліцэнзію займацца працаўладкаваннем нашых суайчыннікаў у іншыя краіны. 60 легальна існуючых фірмаў, наадварот, прывозяць замежную рабочую сілу да нас. Пры гэтым за 9 месяцаў 2000 года на тэрыторыі Беларусі працавала ўсяго толькі 118 замежных грамадзянаў, а вось беларусаў выязджала з гэткімі мэтамі за мяжу 2.793 чалавекі, з іх 1.567 менчукоў.

Пераважна едуць у Расію, Украіну, Нямеччыну, Францыю і ЗША – часцей за ўсё гувернанткамі, кіроўцамі і асабліва будаўнікамі. Беларусы ўяўляюць сабой вельмі танную рабочую сілу, на тых умовах і за тыя грошы, працаваць на якіх тамтэйшае насельніцтва нават і не думае. Народу на заробкі за мяжу выпраўлялася б і паболей, аднак там прыхадням ставяць дастаткова багата абмежаванняў для працаўладкавання. Бо, напрыклад, у дзяржавах ЕС маецца звыш 15 мільёнаў сваіх беспрацоўных.

Тым не менш пачынаючы з сярэдзіны 90-ых колькасць ад'язджаючых працаваць за мяжу беларускіх грамадзянаў стала павялічваецца: у 1994 годзе – прыкладна 1.300 чалавек, у 1995 годзе – 1.700, у 1996 годзе – 2.000, у 1997 і 1998 гадах – ужо па 3.200. Столькі ж будзе і сёлета.

А вось статыстыкі, колькі беларусаў штогод працуюць за мяжой нелегальна, у Камітэце па міграцыі не маюць. Праўда, рэгулярна адсочваецца рэкламная інфармацыя аб пасярэдніцтве ў працаўладкаванні, якая з'яўляецца ў СМІ, бо Закон аб знешнепрацоўнай міграцыі прадугледжвае абавязковае ўзгадненне з Камітэтам па міграцыі рэкламнай прадукцыі, што тычыцца ад'езду на працу за мяжу. Як кажа загадчыца міграцыйнай службы камітэта па працы Мінгарвыканкама Таццяна Тумашык, «мы звязваемся з такімі фірмамі, рэкамендуем звяртацца да нас па пытанні кансультацыі, як атрымаць ліцэнзію, калі яны сапраўды збіраюцца гэта рабіць. Калі ж гэтыя фірмы дастаткова ненадзейныя, мы звяртаемся ў міністэрства ўнутраных справаў, у аддзелы па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю».

Аднак усе выпадкі небяспечнага працаўладкавання папярэдзіць не ўдаецца. Напрыклад, толькі за апошні год з еўрапейскіх краінаў за прастытуцыю было дэпартавана больш сотні беларускіх дзяўчат. Таму Камітэт па міграцыі з траўня 2000 года ўвёў ліцэнзаванне фірмаў, што займаліся працаўладкаваннем у разнастайныя замежныя клубы і шоу. Цікава, што пакуль па дзяржаўную ліцэнзію звярнулася толькі адна фірма, якая прапаноўвала такія паслугі. ■

Зміцер БАНДАРЭНКА, каардынатар аргкамітэта Хартыі'97:

1. Мужнасці і веры ў свае сілы, бо перад усімі намі стаяць грандыёзныя задачы. Я думаю, што да кастрычніка 2001 года дыктатуры на Беларусі не будзе.

2. Ворагам я жадаю задумацца аб сваім месцы ў жыцці і аб лёсе сваіх блізкіх, закрэсліць усё злое і пачаць жыццё спачатку.

3. Сабе я б пажадаў таго ж самага, што і сваім сябрам.

З бульбы ў картошку ды назад

Канстанцін СКУРАТОВІЧ

Сёння яднанне мае пад сабой не толькі ідэйныя ды маральныя падставы, але і матэрыяльную ў выглядзе так званай глабалізацыі. Карацей, сёння на самай справе існуе інтэрнацыянал аб якім марылі класікі марксізму. Але ў іх нічога не атрымалася, бо натуральны інтэрнацыянал можа існаваць толькі тады, калі ў ім будуць прадстаўленыя ўсе сацыяльныя акцёры, а не адны толькі пралетарыі. Бо на самай справе, калі «пануе» адзін толькі пралетарыят, то ўсе думкі ў грамадстве зводзяцца да адной: дзе дастаць таннай каўбасы. На іншае энергіі не хапае. А грамадства, у якім жывуць толькі адны «эксплуататары», увогуле існаваць не можа, таму што няма каго эксплуатаваць, няма каму прадаваць тавары, няма з каго выціскаць дадатковую вартасць.

У інтэрнацыянале можна жыць і добра, і кепска. Прыкладам, калі расце курс акцыяў на біржах Амерыкі ды Японіі, то эканоміка ва ўсім свеце набывае дадатковы імпульс. Тады актывізуецца інвестыцыйны працэс, ствараюцца рабочыя месцы і растуць заробкі працоўных, а таксама паўсюдна дывідэнды ўласнікаў. За выключэннем тых краінаў, якія стаяць на пазіцыях ізаляцыянізму, супраціўляюцца глабалізацыі. Але затое ў выпадку біржавага краху – наадварот.

Сёння такіх краінаў амаль няма. Нават у Афрыцы. А тых, што ёсць, можна пералічыць па пальцах: Паўночная Карэя, Куба... Да гэтага спісу трэба дадаць краіны, супраць якіх уведзеныя эканамічныя санкцыі міжнароднай супольнасцю, прыкладам, Ірак, Іран, Лівію і Беларусь. Наша краіна, складаецца такое ўражанне, сама ўсё робіць, каб трапіць у ізаляцыю. Вось вам прыклад. У ліпені бягучага года кіраўніцтва Злучаных Штатаў, прааналізаваўшы знешні і ўнутраны палітычныя курсы нашага кіраўніцтва, аб'явіла аб скасаванні для Беларусі прэферэнцыяў у гандлі з ЗША. А Лукашэнка ў адказ заяўляе, што Амерыка згубіць на гэтым значна больш, чым Беларусь. Што тут казаць. Адсядзімся ў бульбе?

Калі некалькі чалавек збіраюцца дзеля таго, каб стварыць гурток філатэлістаў, то ў сваё кола яны прымаюць менавіта філатэлістаў, а не калекцыянераў гарэлачных этыкетак. Калі нашы суседзі вырашылі прымкнуць да кола еўрапейскіх краінаў, то яны змушаныя рабіць усё так, як у Еўропе, а не ў Азіі. Прынамсі, ствараць такія ўмовы для гаспадарання, каб эканоміка сапраўды была эфектыўнай і людзі з тае нагоды памнажалі свой дабрабыт. А гэта значыць, карэнным чынам змяняць парадак рэчаў і парадак мыслення. Параўнайце: Галандыя ламае галаву над тым, як скараціць сельскагаспадарчую вытворчасць, бо вырабляе яе аж занадта, а ў нас абы адсеяцца. Затое нашы паказчыкі з кожным разам усё лепшыя, але на харчаванне патрэбна ўсё болей грошай.

А іх усё меней, бо апошнім гадам, калі ў асобных галінах прамысловасці і на асобных прадпрыемствах падвышаліся рэальныя заробкі, быў 1997-ы. Тады зарплата ў аўтамабільным і сельскагаспадарчым машынабудаванні за год вырасла з 80,6 да 102,7 долараў, а на акцыянерным прадпрыемстве БАТЭ ў Барысаве дасягнула амаль касмічнай па нашых мерках вышыні — 163,5 долараў. Хто зараз можа пахваліцца такімі грашыма?

Такое падвышэнне заробкаў было апошнім наступствам сутаргавай, але ўсё ж рыначнай рэформы, асновы якія былі закладзеныя папярэднікамі Лукашэнкі і папрацавалі на яго, дазволіўшы выйграць два рэферэндумы. Нават сярэдні заробак, тут праўду казаў Міхаіл Чыгір, паднялася да 100 долараў. Не шмат, скажаце. Але ж гэта на 40 долараў болей, чым сёння, і нават болей, чым у Расіі, дзе сярэдняя зарплата ў верасні склала 84 долары. Сёння Лукашэнка абяцае падняць зарплату да той вышыні, якую ён не змог і хацеў утрымаць. Бо яго падыход да жыццёвага ўзроўню насельніцтва вядомы: каб не ніжэй калена. А ў гэткім стане адно з двух: ці задніца голая, ці ногі мерзнуць. Адным словам, дзе браць грошы, калі іх не зарабляць? Кажуць, Расія дае аж 100 мільёнаў. Сапраўды дае. Па 10 долараў на кожнага беларуса, з якіх ці не большая частка ўсё ж такі прыліпне да рук барацьбітоў з мафіяй. Бо навошта ім «распыляць сродкі»? Куды лепш сабраць іх да кучы і біць адным кулаком у адну кропку.

Зразумела, Расія вялікая па памерах краіна і вельмі неаднародная ва ўсіх сэнсах. Не толькі ў кліматычным, але і ў сацыяльным сэнсе яна падзеленая на пустэчы і аазісы, паміж якімі і высокія сцены, і натуральныя прорвы. Прыкладам, у Маскве сканцэнтравана каля паловы ўсіх замежных інвестыцыяў, Масква кантралюе большую долю фінансавых патокаў, тут віруе капіталізм расійскага ўзору і купецкага размаху. Ёсць і іншыя «ачагі капіталізму» ў змучанай, знясіленай краіне, сродкам існавання насельніцтва якой з'яўляецца дзікунская натуральная гаспадарка. Літаральна, што знайшоў, тое і з'еў. Таксама як і ў нас, хоць мы цалкам жывем у геаграфічнай Еўропе, а большасць Расіі — гэта Азія. Але ўся розніца ў тым, што ў нас расце бульба, а ў іх картошка. Таму мы і сноўдаемся, як той заяц, якога выгналі з бульбы, а ён бяжыць хавацца «ў картошку».

Па дадзеных польскага статыстычнага ведамства, у мінулым годзе сярэдняя зарплата ў народнай гаспадарцы склала больш за 400 долараў, а ў асобных галінах прамысловасці нават прыблізілася да 800 у. а. Гэта значыць, што работнікі вышэйшай кваліфікацыі маюць і больш тысячы. Параўнайце з нашымі «даходамі» і ўбачыце, што паміж Беларуссю і Польшчай замест сцяны з'явілася бездань, якую не так адразу і пераскочыш... ■

Рэдакцыя прапаноўвае сваім падпісчыкам аплаціць падпіску праз аддзяленні ААБ «Беларусбанка».

Для аплаты падпіскі адпаведную квітанцыю (гл. ніжэй) трэба выразаць нажніцамі. Адзначце ў квітанцыі тэрмін, на які афармляеце падпіску, прозвішча падпісчыка і паштовы адрас, на які дастаўляць газету.

Кошт падпіскі на адзін месяц 1040 руб. Калі вы жадаеце падпісацца на большы тэрмін, то павялічце суму ў адпаведную колькасць разоў.

Рэдакцыя газеты прыносіць прабачэнні ААБ «Беларусбанка» за недакладнае пазначэнне банкаўскай паслугі.

КВІТАНЦЫЯ ДЛЯ «БЕЛАРУСБАНКА»

Форма № ПД-5

ИЗВЕЩЕНИЕ

УНН 101562750 **Редакция газеты «Наша СВАБОДА»**
получатель платежа
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет

(фамилия,имя,отчество)

(индекс) (адрес)

На 2001 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

За подписку на газету «Наша СВАБОДА» Сумма

Пеня

Плательщик Всего

Кассир

УНН 101562750 **Редакция газеты «Наша СВАБОДА»**
получатель платежа
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17.
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет

(фамилия,имя,отчество, адрес)

На 2001 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

КВИТАНЦИЯ

За подписку на газету «Наша СВАБОДА» Сумма

Кассир

Пеня

Плательщик Всего

ПОНЕДЕЛЬНИК • 1 ЯНВАРЯ

07.05 **«АХ, ВОДЕВИЛЬ, ВОДЕВИЛЬ...»** Худ. фильм (ТО «Экран»).
08.10 «Все мы родом из детства». IV Всебелорусский фестиваль юных талантов. Гала-концерт лауреатов. Часть 1-я.
09.00 «Панночка таланта». VIII Международный детский творческий конкурс «Мини-мисс мира-2000».
10.15 **«ВАРВАРА-КРАСА, ДЛИННАЯ КОСА»**. Фильм-сказка (к/с им.М.Горького).
11.35 Мультиклуб.
12.05 Премьер-парад.
12.55 Л.де Фюнес и Бурвиль в комедии **«БОЛЬШАЯ ПРОГУЛКА»** (Франция).
15.00 Новости.
15.10 К 45-летию Белорусского телевидения. «Показывает Беларусь».
15.55 А.Абдулов, С.Фарада, А.Захарова в эксцентрической комедии **«ФОРМУЛА ЛЮБВИ»** («Мосфильм»).
17.25 «Фестивалия-2000». Музыкальная программа.
18.15 **«НОВЫЙ ГОД В НОЯБРЕ»**. Худ. фильм (Россия).
21.00 Панорама.
21.35 Премьера худ.фильма Л.Бессона **«ТАКСИ»** (Франция).
23.10 Планета «АРТ».

06.30 Фильм-сказка **«КОНЕК ГОРБУНОК»**.
07.35 Лучшие новогодние мультики.
08.30 Играй, гармонь любимая!
09.00 Новости.
09.10 Поле чудес.
10.10 Мультсериал «Незнайка на Луне».
10.35 «С легким паром!».
11.10 Комедия **«ИГРУШКА»**.
12.50, 14.10 «Огни большого города».
14.00 Новости.
15.05 Комедия **«БЭЙБ»**.
16.45 «Ералаш».
17.00 Новости.
17.15 Комедия **«ОСОБЕННОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ОХОТЫ В ЗИМНИЙ ПЕРИОД»**.
18.35 Песня-2000.
22.10 Боевик **«ГЛАЗА ЗМЕИ»**.
23.50 Комедия **«ЖАНДАРМ ЖЕНИТСЯ»**.

06.30 «Сказка о веселом Драконе». Мультфильм.
07.35 Музыкальный фильм-оперетта **«СИЛЬВА»**.
10.05 «Городок».
11.15 Новогодняя музыкальная программа «Проснись и пой».
12.55 «Каламбур».
14.00 Комедия **«АСТЕРИКС И ОБЕЛИКС ПРОТИВ ЦЕЗАРЯ»**.
15.55 Комедия **«НЕСПРАВЕДЛИВО ОБВИНЕННЫЙ»**.
17.25 Шоу «Арлекин».
19.00 Вести.
19.30 Фильм **«СИБИРСКИЙ ЦИРЮЛЬНИК»**.
22.35 Фильм **«СТУДИЯ 54»**.
00.10 Прогноз погоды.

09.05 «Двенадцать месяцев». Мультфильм.
09.55 «Фантазеры».
10.40 Киноконцерт.
11.35 **«ПИНОККИО»**. Худ. фильм 1-2-я серии.
12.35 «Щелкунчик».
13.30 «Архангельские новеллы». Мультфильм.
13.45 Новогодние истории. Ольга Волкова.
14.00 «Мегрэ и старая дама». Телеспектакль. Часть 1-я.
15.20 «Мегрэ и старая дама». Телеспектакль. Часть 2-я.
16.35 Новогодние истории. Михаил Козаков.
16.50 «Сказка о царе Салтане». Мультфильм.
17.40 «Вспоминая Раневскую». Док. фильм.
18.40 Новогодние истории. Юлия Рутберг.
18.55 «Созвездие XX-го...» Концерт.
19.45 «Вечерняя сказка».
19.55 Мультсериал.
20.05 Новогодние истории. Роман Виктюк.
20.25 «Кто там...».
21.00 Новости культуры.
21.20 «Личные воспоминания о большой жизни».
21.25 **«ДВЕНАДЦАТАЯ НОЧЬ, ИЛИ ЧТО УГОДНО»**. Худ. фильм.

07.00 Сегодня.
07.20 «Новый год на Улицах разбитых фонарей».
09.25 Любимые мелодии XX века.
11.00 Сегодня.
11.25 Прогноз погоды.
11.30 Служба спасения.
12.00 Комедия **«ИЗ ДЖУНГЛЕЙ В ДЖУНГЛИ»**.
13.55 Мультфильм «Приключения в Изумрудном городе».
15.00 Сегодня.
15.25 Комедия **«ЗАВТРАК У ТИФФАНИ»**.
17.30 «Итого».
17.55 Прогноз погоды.
18.00 Сегодня.
18.35 Фильм **«ОСТРОВ ГОЛОВОРЕЗОВ»**.
21.00 Сегодня.
21.45 Фильм **«2001 ГОД: КОСМИЧЕСКАЯ ОДИССЕЯ»**.

07.00 Мультфильмы.
07.45 «Шоу Бенни Хилла».
08.30 ДИСК-канал. «Крутятся диски».
09.30 Комедия **«ИРОНИЯ СУДЬБЫ, ИЛИ С ЛЕГКИМ ПАРОМ!»**.
12.55 «Мое кино».
14.35 Фильм **«МНИМЫЙ БОЛЬНОЙ»**.
16.55 «Вы - очевидец».
18.00 «Петерс поп-шоу» - финал.
19.00 Фантастический фильм **«ГРЕМЛИНЫ»**.
21.05 Дорожный патруль.
21.20 Концерт «Backstreet Boys».
23.10 Фильм ужасов **«СНЕГОВИК»**.

14.00 Мультфильм «Лебединое озеро».
15.15 Худ. фильм **«О БЕДНОМ ГУСАРЕ ЗАМОЛВИТЕ СЛОВО»**, 1-2-я серии.
18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 «Эклектик»-шоу.
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Клип-парад (Вспоминая 2000).
20.25 «Вечарніца».
20.40 Ай-да «Новости».
20.55 Комедия **«МЫШИНАЯ ОХОТА»**.
22.30 Худ. фильм **«ТРИНАДЦАТЫЙ ВОИН»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
00.10 Ай-да «Новости».
00.20 Худ. фильм **«ПЛАНКЕТ И МАКЛЕЙН»**.
01.50 «СТВ - 24 часа».

Для абонентов СП «Космос ТВ» передачи транслируются на русском языке.
09.30 Легкая атлетика. Олимпийские Игры. Лучшее.
10.00 Плавание. Олимпийские Игры. Лучшее.
10.30 Дух Олимпийский Игр.
11.00 Легкая атлетика. Олимпийские Игры. Лучшее.
11.30 Олимпийские Игры в Сиднее.
12.00 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Германия.
13.30 Евроспорт специальный.
15.30 Трикшот. Снукер. Шотландия.
17.30 Синхронное плавание. Швейцария.
18.30 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Германия.
20.30 Спидвей. Master of Spikes. Германия.
21.30 Футбол. Один мир - один кубок.
22.30 Бокс.
23.30 Ралли. Париж - Дакар 2001.
00.00 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Германия.
02.00 Ралли. Париж - Дакар 2001.

ВТОРНИК • 2 ЯНВАРЯ

07.05 Худ. фильм Л.Бессона **«ТАКСИ»** (Франция).
08.35 «Доктор Айболит». Мультфильмы.
09.15 «Все мы родом из детства». IV Всебелорусский телефестиваль юных талантов. Гала-концерт лауреатов. Часть 2-я.
10.00 **«СКАЗКА ПРО ЗВЕЗДНОГО МАЛЬЧИКА»**. Худ. фильм для детей («Беларусьфильм»). 1-я и 2-я серии.
12.10 «Однажды, на Рождество...» Музыкально-развлекательная программа с участием артистов белорусской эстрады.
13.00 Комедия режиссера Л.Гайдая **«БРИЛЛИАНТОВАЯ РУКА»** («Мосфильм»).
14.35 25-й кадр.
15.00 Новости.
15.15 Семейный кинозал. **«СТРАНА ОБЕЗЬЯН»**. Худ. фильм (Франция).
16.40 «Спящая красавица». Балет Национального Парижского оперного театра в постановке Р.Нуриева (Международный Французский Канал).
19.10 Премьера телеэкрана. Н.Расторгуев и В.Пельш в мюзикле **«НА БОЙКОМ МЕСТЕ»** (Россия).
21.00 Панорама.
21.35 Дж.Ормонд и Г.Бирн в триллере **«СНЕЖНОЕ ЧУТЬЕ СМИЛЛЫ»** (США).
23.35 «Блюз, любовь и саксофон». Музыкальная программа.

07.00 Новости.
07.10 Мультсеанс.
07.30 Фильм **«ПРИКЛЮЧЕНИЯ ПИНОККИО»**.
09.00 Новости.
09.10 «Ералаш».
09.45 «Что? Где? Когда?». Финал.
11.15 Мультсериал «Незнайка на Луне».
11.40 Комедия **«БОЛЬШАЯ ПРОГУЛКА»**.
14.00 Новости.
14.15 Новогодние приключения «Ускоренной помощи».
15.00 Песня-2000. Часть 2-я.
17.00 Новости.
18.55 Премьера. **«УБОЙНАЯ СИЛА - 2». КОМЕДИЯ «КРЕДИТ ДОВЕРИЯ»**.
20.00 Время.
20.40 Ураганный фильм **«СМЕРЧ»**.
22.30 Фильм **«ПОСЛЕДНИЙ РАУНД»**.

06.30 Мультфильмы.
06.45 **«РУСЛАН И ЛЮДМИЛА»**. Фильм для детей.
09.15 Прогноз погоды.
09.20 Доброе утро, страна.
10.10 «Аншлаг» на Волге.
13.00 Вести.
13.20 **«ЕСЕНИЯ»**. Худ. фильм.
15.35 «Это несерьезно».
17.15 Фильм **«ФАНТОМ»**.
19.00 Вести.
19.30 Михаил Задорнов. «Неюбилей».
22.50 Комедия **«АМЕРИКАНСКИЙ ПИРОГ»**.
00.35 Прогноз погоды.

09.05 Мультфильмы.
10.10 Концерт Большого детского хора.
10.40 «Не смехом единым».
11.35 **«ПИНОККИО»**. Худ. фильм. 3-4-я серии.
12.30 «Серебряная фантазия».
12.45 «Цитаты из жизни».
13.30 Новости культуры.
13.45 «Декабрьские вечера».
14.30 Сценограмма.
15.00 **«ПРИНЦ И НИЩИЙ»**. Худ. фильм.
16.45 «Праздник новогодней ёлки». Мультфильм.
17.50 «Вспоминая Раневскую». Док. фильм. Фильм 2-й.
19.00 «Вечерняя сказка».
19.10 Мультсериал.
19.20 «Париж поет Франсиса Лемарка».
20.15 «Евгения Ханаева. Опоздавшая любовь».
21.00 Новости культуры.
21.20 «Личные воспоминания о большой жизни».
21.25 **«РОЗЫГРЫШ»**. Худ. фильм.
22.55 Мультфильмы.

07.00 Сегодня.
07.15 Комедия **«РАССЕЯННЫЙ»**.
08.45 Мультфильм «Умка».
09.00 Сегодня.
09.20 Намедни-2000.
10.15 Мультфильм «Бременские музыканты».
11.00 Сегодня.
11.25 Фильм-сказка **«МОРОЗКО»**.
13.00 «О, счастливчик!».
14.35 Мультфильм «Трое из Простоквашино».
15.00 Сегодня.
15.30 Большие родители.
16.05 Комедия **«ЭРКЮЛЬ И ШЕРЛОК ПРОТИВ МАФИИ»**.
18.00 Сегодня.
18.40 Комедия **«ХОЧУ В ТЮРЬМУ»**.
20.35 Куклы.
21.00 Сегодня.
21.45 Боевик **«ПОКРОВИТЕЛЬ»**.
23.35 «Антропология».

06.00 Дорожный патруль.
06.10 Мультфильмы.
06.50 «Шоу Бенни Хилла».
07.50 Комедия **«ДУЭНЬЯ»**.
09.35 Новогоднее шоу «Семья 2000».
11.40 Комедия **«ДОН СЕЗАР ДЕ БАЗАН»**.
14.20 Ток-шоу «Я сама».
15.35 Дорожный патруль.
15.50 «СВ-шоу». «Ляпис Трубецкой».
16.55 Комедия **«ОПЕРАЦИЯ «С НОВЫМ ГОДОМ!»**.
19.00 Фантастический фильм **«ГРЕМЛИНЫ-2. НОВЫЙ ВЫВОДОК»**.
21.05 Триллер **«НЕМОЙ КРИК»**.
23.10 Дорожный патруль.
23.30 Фильм **«ЭСКОРТ»**.
01.05 Дорожный патруль.

17.30 Мультфильм «Летучий корабль».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.05 «8 самых...».
19.15 «Денежки».
19.20 «Виртуальный мир».
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Боевик **«СМЕРТЕЛЬНАЯ БИТВА»**.
20.25 «Вечарніца».
20.40 Новости.
20.55 Сериал «Княжна Дейзи».
21.45 Телемагазин.
21.50 Худ. фильм **«МЕРКУРИЙ» В ОПАСНОСТИ»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 В баре «У Олега».
00.45 «Бильярдный клуб».
01.05 Звезды в ночи. «Natura Poetica».
01.50 «СТВ-24 часа»

Для абонентов СП «Космос ТВ» передачи транслируются на русском языке.
09.30 Ралли. Париж - Дакар 2001.
10.00 Бокс.
12.00 Синхронное плавание. Швейцария.
13.00 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Германия.
14.00 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Германия.
15.30 Фигурное катание.
17.00 Теннис. Турнир АТР. Катар.
21.00 Экстремальные виды спорта.
21.30 Бокс.
23.30 Ралли. Париж - Дакар 2001.
00.00 Новости. Спортцентр.
00.15 Мотоцикл. Внедорожный журнал.
01.15 Мотоспорт. Мотор Мэднесс. США.
01.45 Ралли. Париж - Дакар 2001.
02.15 Новости. Спортцентр.

СРЕДА • 3 ЯНВАРЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.10 «Лейтенант Хорнблоу». Сериал (Англия).
09.00 Новости.
09.15 «Легенда о Вильгельме Теле». Сериал для детей (Англия).
09.40 Мультиклуб.
10.10 25-й кадр.
10.30 «Барахты из бухты».
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.00 Мультфильм.
12.10 «Все мы родом из детства». IV Всебелорусский телефестиваль юных талантов. Гала-концерт лауреатов. Часть 3-я.
13.00 Новости.
13.10 **«ПОСЛЕДНЕЕ ЛЕТО ДЕТСТВА»**. Худ. фильм («Беларусьфильм»). 1-я серия.
14.15 «Ящик сокровищ для детей будущего». Международный телевизионный сериал (Беларусь).
14.40 Уроки Н.Новожиловой.
15.00 Новости .
15.10 «Симба-футболист». Мультсериал (Италия).
15.35 «Легенда о Вильгельме Теле». Сериал для детей (Англия).
16.05 «5 x 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Все мои дети». Сериал.
18.00 Новости.
18.15 «И другие официальные лица».
18.25 Зона Икс.
18.40 Дж.Бриджис в приключенческом худ.фильме **«БЕЛЫЙ ШКВАЛ»** (США).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 Спонсор показа - фотомагазины Фокус-Кодак. «Лейтенант Хорнблоу». Сериал (Англия).
22.45 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
23.10 Новости.
23.25 «СТВ-24 часа».

08.00 Новости.
08.15 «Вавилонская башня». Сериал.
10.15 Новогодние приключения «Ускоренной помощи».
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.20 Звездный час.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.30 Мультсериал «Покемон».
15.55 Сериал «Воздушные замки».
17.00 Новости.
17.25 «Все путешествия команды Кусто».
17.55 Приключенческий фильм **«ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО»**. 1-я серия.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Комедия **«АЭРОПЛАН»**.
22.20 «Цивилизация».
22.55 Новости.
23.10 Фильм **«СУВЕНИР ДЛЯ ПРОКУРОРА»**.

08.00 Вести.
08.15 Доброе утро, Россия.
08.35 «Телепузики».
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 Вести.
16.30 «Чародей. Страна Великого дракона». Сериал.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Семен Альтов. «Обо всем!».
19.50 Фильм-эпопея Сергея Бондарчука **«ВОЙНА И МИР»**.
22.35 Фильм **«НОЧЬ ВОПРОСОВ»**.
00.25 Прогноз погоды.

09.05 «Пассажир поезда №12. Воспоминания о Льве Толстом». Док. фильм.
09.55 И.Стравинский. «Весна священная».
10.35 **«СЕКРЕТНЫЙ АГЕНТ»**. Худ. фильм. 1-я серия.
11.30 Новости культуры.
11.40 «Шерлок Холмс и Алая комната». Мультфильм.
12.30 Поклонникам Терпсихоры.
12.45 Н.Рубцов. «Я вспоминаю сердцем посветлев...».
13.30 Новости культуры.
13.45 «Последний лепесток». Мультфильм.
14.10 «Раскаявшийся Волк и другие народные сказки». Телеспектакль.
14.45 «Вместе с Фафалей».
15.00 Новости.
15.10 «Маленький бродяга». Сериал.
15.40 «Николай Чарушин. История в человеке». Док. фильм.
16.10 «Консилиум».
16.35 **«СЕКРЕТНЫЙ АГЕНТ»**. Худ. фильм. 1-я серия.
17.30 Новости культуры.
17.40 Л.Бетховен. Концерт для скрипки с оркестром.
18.30 «Реформы по-русски».
18.55 «Вечерняя сказка».
19.05 Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 «Простые вещи».
19.55 «Пассажир поезда №12. Воспоминания о Льве Толстом». Док. фильм.
20.45 После новостей.
21.05 **«ОЖИВШИЕ ПОЛОТНА»**. Худ. фильм. 1-я серия.
22.35 «Ограбление по...» Мультфильм для взрослых.
23.00 Новости культуры.

07.00 Сегодня.
07.15 Наше новое кино.
09.00 Сегодня.
09.25 Наше новое кино.
10.15 Герой дня без галстука.
11.00 Сегодня.
11.35 Сериал «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
13.00 Сегодня.
13.25 Сериал «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
14.40 «Свидетель века».
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал «Элен и ребята».
16.35 Впрок.
17.00 Сериал «Страсть».
18.00 Сегодня.
18.40 Сериал «Скорая помощь».
19.40 «300 лет Новому году».
20.35 Профессия - репортер.
21.00 Сегодня.
21.45 Тушите свет.
21.55 Фильм **«ХАКЕРЫ»**.
23.55 «Антропология».

05.55 Дорожный патруль.
06.05 День за днем.
08.05 Фильм **«ДВЕНАДЦАТЬ МЕСЯЦЕВ»**, 1-я серия.
09.25 «Все в сад!».
10.10 Катастрофы.
11.05 «Пальчики оближешь».
11.35 Телемагазин в Минске.
11.50 День за днем.
13.30 «Петерс поп-шоу» - финал.
14.35 Сериал «Тропиканка».
15.35 Телемагазин в Минске.
15.50 Телемагазин в Минске.
17.05 Сериал «Женаты... С детьми...».
17.40 Дорожный патруль.
17.55 «Наши любимые животные».
18.30 «Петерс поп-шоу».
19.00 Новости дня.
19.20 Ток-шоу «Я сама».
20.25 Боевик **«РЭЙНДЖЕРЫ»**.
22.25 Дорожный патруль.
22.45 Триллер **«ИСТОРИЯ ВЕРШИТЬСЯ НОЧЬЮ»**.
00.30 ДИСК-канал.
01.00 Дорожный патруль.

17.30 Мультфильм «Молодильные яблоки».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.05 «8 самых...».
19.15 «Денежки».
19.20 «Виртуальный мир».
19.30 «Гурман-клуб».
19.50 Боевик **«СМЕРТЕЛЬНАЯ БИТВА»**.
20.25 «Вечарніца».
20.40 Новости.
20.55 Сериал «Княжна Дейзи».
21.45 Телемагазин.
21.50 Триллер **«ПРОСЧЕТ»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 «К-видео» для взрослых.
00.20 Сериал «Горец».

Для абонентов СП «Космос ТВ» передачи транслируются на русском языке.
09.30, 23.30, 01.45 Ралли. Париж - Дакар 2001.
10.00 Сани. Кубок мира. Австрия.
10.30 Северная лыжная комбинация. Кубок мира. Германия.
11.15 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Германия.
12.45 Северная лыжная комбинация. Кубок мира. Германия.
15.00 Сани. Кубок мира.
15.30, 21.30 Фигурное катание.
17.00 Теннис. Турнир АТР. Катар.
19.00 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Австрия.
20.30 Северная лыжная комбинация. Кубок мира. Германия.
00.00, 02.15 Новости. Спортцентр.
00.15 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Австрия.

ЧЕТВЕРГ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 «Лейтенант Хорнблоу». Сериал (Англия). Заключительная серия.
09.00 Новости.
09.10 «Легенда о Вильгельме Теле». Сериал для детей (Англия).
09.35 КВН. Полуфинал Евролиги.
11.00 Новости.
11.10 «Все мои дети». Сериал.
11.55 «Праздник пива». Док. фильм о рождественских блюдах («Белвидеоцентр»).
12.10 «Все мы родом из детства». IV Всебелорусский телефестиваль юных талантов. Гала-концерт лауреатов. Часть 4-я.
13.00 Новости.
13.15 **«ПОСЛЕДНЕЕ ЛЕТО ДЕТСТВА»**. Худ. фильм («Беларусьфильм»). 2-я серия.
14.25 Фильмы братьев Люмьер (Международный Французский Канал). 76-80-я серии.
14.30 Большой завтрак.
15.00 Новости.
15.10 «Симба-футболист». Мультсериал (Италия).
15.35 «Легенда о Вильгельме Теле». Сериал для детей (Англия).
16.05 «5 x 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Все мои дети». Сериал.
18.00 Новости.
18.15 Зона Икс.
18.30 Гандбол. Чемпионат Европы. Мужчины. Беларусь - Эстония. Прямая трансляция. В перерыве (19.10) - Мультфильм для взрослых.
20.00 «В фокусе и без». Народный артист Беларуси Александр Ткаченок.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 Спонсор показа - фотомагазины Фокус-Кодак. «Лейтенант Хорнблоу». Сериал (Англия). Заключительная серия.
23.00 Международный Французский Канал представляет: «Музыкальная програма для молодежи». 2-й выпуск.
24.00 Новости.
00.10 СТВ-24 часа.

08.00 Новости.
08.15 «Воздушные замки». Сериал.
09.10 Приключенческий фильм «След Сокола».
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.20 Зов джунглей.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.30 Мультсериал «Покемон».
15.55 Сериал «Воздушные замки».
17.00 Новости.
17.25 «Все путешествия команды Кусто».
18.05 «Граф Монте-Кристо». 2-я серия.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Комедия **«АЭРОПЛАН-2»**.
22.15 «Тихий дом».
22.45 Новости.
23.05 Фильм **«РЕБРО АДАМА»**.

08.00 Вести.
08.15 Доброе утро, Россия.
08.35 «Телепузики».
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 Вести.
16.30 «Чародей. Страна Великого дракона». Сериал.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Семен Альтов. «Обо всем!».
19.50 Фильм-эпопея **«ВОЙНА И МИР»**.
21.50 «Театр + ТВ».
00.05 Звуковая дорожка.
01.00 Прогноз погоды.

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей.
07.40 **«ДОН КИХОТ»**. Худ. фильм.
08.55 «Не суждено мне быть твоею перед богом...».
09.45 «Кто разбудит аксолотля?». Док. фильм.
10.35 **«СЕКРЕТНЫЙ АГЕНТ»**. Худ. фильм. 2-я серия.
11.30 Новости культуры.
11.40 «Большие надежды». Мультфильм.
12.50 П.Васильев. «Посулила мне жизнь пороги ледяные...».
13.30 Новости культуры.
13.45 «Сказка о рыбаке и рыбке». Мультфильм.
14.15 Док. фильмы.

«Стынгер» не стрэліў

Першы раз у сваёй гісторыі наша газета выходзіць з белымі плямамі. Усе матэрыялы навагодняга выпуску сатырычна-гумарыстычнага раздзела «Stinger» былі своечасова падрыхтаваныя да друку, але ў працэс выпуску газеты раптам умяшалася ўлада. Як паведаміў нам прадстаўнік друкарскага прадпрыемства «Мэджык», сёння з раніцы функцыянеры Дзяржкамдруку выклікалі дырэктара прадпрыемства і звярнуліся да яго з прэтэнзіямі: нашто ён надрукаваў першы выпуск «Stinger» (папярэдні нумар з'явіўся на мінулым тыдні)? Цяжка сказаць, якія аргументы знайшлі прадстаўнікі ўлады, але зараз «Мэджык» наадрэз адмовіўся друкаваць НАШУ СВАБОДУ з крамольным раздзелам. Такім чынам друкарня ўзяла на сябе функцыі цэнзуры. Магчыма, выпрабоўваецца новы спосаб стварэння перашкодаў для незалежных газет напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў. Як вядома, друкарня «Мэджык» абслугоўвае шматлікія незалежныя выданні, і такая адпрацаваная схема дае магчымасць перакладваць адказнасць з плячэй дзяржавы на плечы прыватнага прадпрыемства. З такой схемай можна на выбар забараняць тую ці іншую старонку, той ці іншы матэрыял у той, ці іншай незалежнай газеце і не несці за гэта адказнасці, не займацца судовым разбіральніцтвам і г.д.

Між тым, забарона і перашкоды свабоднаму слову не прывядуць цяперашнюю ўладу да ладу і згоды. Незалежныя газеты засталіся адзінай крыніцай праўды аб становішчы ў краіне, а папулярнасць крытычных і сатырычных артыкулаў, анекдотаў і малюнкаў сярод шырокіх колаў чытачоў сведчыць аб крызісе ўлады. Можна ў сувязі з гэтым успомніць, што анекдоты сталі першымі веснікамі краху камуністычнай сістэмы. Менавіта такі ж фінал чакае і тую ўладу, якая замест выпраўлення сваіх хібаў будзе ціснуць незалежную прэсу, ствараць перашкоды для сумленнага, прамога, свабоднага слова.

З Новым Годам, чытачы «Стынгера». Мы яшчэ сустрэнемся з вамі.

Рэдакцыя

Тут мусіў быць «Стынгер»

Тут мусіў быць «Стынгер»

Тут мусіў быць «Стынгер»

Тут мусіў быць «Стынгер»

4 ЯНВАРЯ

15.00 Новости.
15.10 «Снегурочка». Спектакль.
16.25 «Достать до неба». Мультфильм.
16.35 «СЕКРЕТНЫЙ АГЕНТ». Худ. фильм. 2-я серия.
17.30 Новости культуры.
17.40 Магия кино.
17.50 «Портрет Джорджа Гершвина».
19.20 «Вечерняя сказка».
19.30 Новости культуры.
19.50 «Простые вещи».
19.55 «Позднее свидание». Док. фильм.
20.45 После новостей.
21.05 «ОЖИВШИЕ ПОЛОТНА». Худ. фильм. 2-я серия.
22.35 «Джазофрения».
23.05 Новости культуры.



07.00 Сегодня.
07.15 Комедия «ХОЧУ В ТЮРЬМУ».
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал «Скорая помощь».
10.10 «300 лет Новому году».
11.00 Сегодня.
11.35 Сериал «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона».
13.00 Сегодня.
13.25 Сериал «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона».
14.40 «Свидетель века».
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал «Элен и ребята».
16.35 Впрок.
17.00 Сериал «Страсть».
18.00 Сегодня.
18.40 Сериал «Скорая помощь».
19.45 Совершенно секретно.
20.35 Профессия - репортер.
21.00 Сегодня.
21.45 Тушите свет.
21.55 Боевик «СТРЕЛОК».
00.10 «Антропология».



05.55 Дорожный патруль.
06.05 День за днем.
08.05 Фильм «ДВЕНАДЦАТЬ МЕСЯЦЕВ». 2-я серия.
09.35 Мультфильм «Как один мужик двух генералов прокормил».
10.05 Телемагазин в Минске.
10.25 «Амба-ТВ».
10.55 «Своя игра». Финал.
11.20 «Star Старт».
12.15 День за днем.
13.50 «Петерс поп-шоу».
14.20 Телемагазин в Минске.
14.35 Сериал «Тропиканка».
15.50 Телемагазин в Минске.
17.05 Сериал «Женаты... С детьми...».
17.35 Дорожный патруль.
17.50 «Фасон».
18.30 «Петерс поп-шоу».
19.00 Новости дня.
19.20 Фильм «МАЛЕНЬКАЯ «ОДЕССА».
21.30 Дорожный патруль.
21.55 Комедия «ШАЛЬНЫЕ АЛМАЗЫ».
23.20 ДИСК-канал.
23.50 Дорожный патруль



17.30 Мультфильм «Зима в Простоквашино».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коуплена.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.05 «8 самых...».
19.15 «Денежки».
19.20 «Виртуальный мир».
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Боевик «СМЕРТЕЛЬНАЯ БИТВА».
20.25 «Вечарніца».
20.40 Новости.
20.55 Сериал «Княжна Дейзи».
21.45 Новости «К-видео».
22.10 Худ. фильм «БРАК ПО РАСЧЕТУ».
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 «Foxy-music» с Тамарой Лицкой.
01.00 «Гурман-архив».
01.20 Сериал «Горец».
02.00 «СТВ-24 часа».

Для абонентов СП «Космос ТВ» передачи транслируются на русском языке.
09.30, 23.30, 01.45 Ралли. Париж - Дакар 2001.
10.00 Северная лыжная комбинация. Кубок мира. Германия.
10.45, 19.00, 00.15 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Австрия.
12.15, 20.30 Биатлон. Кубок мира. Германия.
13.30 Фигурное катание.
15.30 Теннис. Турнир АТР. Катар.
21.15 Фигурное катание.
22.30 Бокс.
00.00, 02.15 Новости. Спортцентр.

ПЯТНИЦА • 5 ЯНВАРЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.35 С.Азема в комедии режиссера Ж.Ури «ШПУНТЦ» (Франция).
09.00 Новости.
09.15 «Легенда о Вильгельме Телле». Сериал для детей (Англия).
09.45 Премьер-парад.
10.15 «Живые свидетели ледников». Научно-популярный фильм цикла «Природа Беларуси» («Белвидеоцентр»).
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.05 «ЭКСПО-2000». Док. фильм о достижениях народного хозяйства Беларуси.
13.00 Новости.
13.15 «ПОСЛЕДНЕЕ ЛЕТО ДЕТСТВА». Худ. фильм («Беларусьфильм»). 3-я серия, заключительная.
14.25 Фильмы братьев Люмьер (Международный Французский Канал). 81-85-я серии.
14.30 «Необыкновенный фестиваль в Валенсии». Док. фильм цикла «Праздничная земля» (Международный Французский Канал).
15.00 Новости.
15.10 «Симба-футболист». Мультсериал (Италия).
15.35 «Легенда о Вильгельме Телле». Сериал для детей (Англия).
16.05 «5х5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Все мои дети». Сериал.
18.00 Новости.
18.15 «Мир и мы».
18.35 Зона Икс.
18.50 Мультфильм.
19.15 Психологический детектив «УБИТЬ ЛИЦЕДЕЯ» («Беларусьфильм»).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 С.Азема в комедии режиссера Ж.Ури «ШПУНТЦ» (Франция).
23.20 Королевская охота.
23.45 Новости.
24.00 СТВ - 24 часа.
00.15 Ночной сеанс. Дж.Айронс и Ж.Бинош в драме «УЩЕРБ» (Великобритания-Франция).

08.00 Новости.
08.15 «Воздушные замки». Сериал.
09.15 Приключенческий фильм «БЕЛЫЕ ВОЛКИ».
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.20 Мультфильм «Ночь перед рождеством».
15.05 Программа «100%».
15.30 Мультсериал «Покемон».
15.55 Сериал «Воздушные замки».
17.00 Новости.
17.25 «С легким паром!».
18.00 Док.детектив «Возвращение Богоматери». Дело 1992 года.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Комедия «ПОЛИЦЕЙСКИЕ И ВОРЫ».
22.35 «Мумий Тролль». Необыкновенный концерт.
23.35 Новости.
23.50 Комедия «НОЧНЫЕ ЗАБАВЫ».

08.00 Вести.
08.15 Доброе утро, Россия.
08.35 «Телепузики».
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 Вести.
16.30 «Чародей. Страна Великого дракона». Сериал.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Семен Альтов. «Обо всем!».
19.50 Фильм-эпопея «ВОЙНА И МИР».
23.05 «Сергей Бондарчук». Док. фильм.
00.05 Юрий Башмет представляет...
01.35 Прогноз погоды.

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей.
07.40 «КОРОЛЕВА КЕЛЛИ». Худ. фильм.
09.10 «В тиши московских переулков».
09.45 «Острова». Док. фильм.
10.35 «СЕКРЕТНЫЙ АГЕНТ». Худ. фильм. 3-я серия.
11.30 Новости культуры.
11.40 «Шерлок Холмс и собака Баскервилей». Мультфильм.
13.10 «Королевский бутерброд». Телеспектакль.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Зимняя сказка старого цирка».
14.35 «Паровозик из Ромашково». Мультфильм.
14.45 «Вместе с Фафалей».
15.00 Новости.
15.10 «Маленький бродяга». Сериал.
15.35 Ф.Лист. «Воспоминания о «Дон Жуане» В.Моцарта».
15.55 «Ручка, ножка, огуречик». Телеспектакль.
16.35 «СЕКРЕТНЫЙ АГЕНТ». Худ. фильм. 3-я серия.
17.30 Новости культуры.
17.40 Серебряный век. В.Брюсов.
17.50 Штрихи к портрету художника.
18.15 Кинопанорама.
18.55 «Вечерняя сказка».
19.05 Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 «Простые вещи».
19.55 «Преодоление зла». Андрей Платонов.
20.45 После новостей.
21.05 «ОПАСНОСТИ ЛЮБВИ». Худ. фильм.
23.05 Новости культуры.

07.00 Сегодня.
07.15 Фильм-сказка «СНЕЖНАЯ КОРОЛЕВА».
08.45 Мультфильм «Умка ищет друга».
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал «Скорая помощь».
10.10 Совершенно секретно.
11.00 Сегодня.
11.35 Сериал «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона».
13.00 Сегодня.
13.25 Комедия «ОЛЬГА И КОНСТАНТИН».
14.40 «Свидетель века».
15.00 Сегодня.
15.30 «Улица Сезам».
15.55 Сериал «Элен и ребята».
16.35 Впрок.
17.00 Сериал «Страсть».
18.00 Сегодня.
18.40 Сериал «Скорая помощь».
19.40 «О, счастливчик!».
20.30 Профессия - репортер.
21.00 Сегодня.
21.45 Тушите свет.
21.55 «Женский взгляд».
22.30 Детектив «ПОД СУДОМ ПРИСЯЖНЫХ».

05.55 Дорожный патруль.
06.05 День за днем.
08.05 Фильм «ТУФЛИ С ЗОЛОТЫМИ ПРЯЖКАМИ». 1-2-я серии.
10.35 Мультфильмы.
11.20 «Мое кино».
11.50 Телемагазин в Минске.
12.10 День за днем.
13.50 «Петерс поп-шоу».
14.20 Телемагазин в Минске.
14.35 Сериал «Тропиканка».
17.05 «Амба-ТВ».
17.40 Дорожный патруль.
17.55 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
19.00 Новости дня.
19.25 Боевик «ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЕ».
21.20 Дорожный патруль.
21.35 Боевик «РАНА».
23.25 ДИСК-канал.
00.25 Дорожный патруль.

17.30 «К-видео» для детей.
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа К.Коуплена.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.05 «8 самых...».
19.15 «Денежки».
19.20 «Виртуальный мир».
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 «Как жизнь?».
20.20 Телемагазин.
20.25 «Вечарніца».
20.40 Новости.
20.55 Сериал «Княжна Дейзи».
21.45 Телемагазин.
21.50 Худ. фильм «ФАН-КЛУБ».
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 Сериал «Горец».
00.45 «Hi End».
01.45 «СТВ-24 часа».

09.30, 23.30, 01.45 Ралли. Париж - Дакар 2001.
10.00, 12.15 Биатлон. Кубок мира.
10.45, 19.00, 00.15 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Австрия.
11.30, 13.45 Северная лыжная комбинация. Кубок мира.
13.15 Сани. Кубок мира.
14.30 Фигурное катание.
15.45, 17.00 Теннис. Турнир АТР.
20.30 Футбол. Турнир в зале.
00.00, 02.15 Новости. Спортцентр.

СУББОТА • 6 ЯНВАРЯ

07.00 Новости.
07.10 «КОРОЛЬ И ПТИЦА». Анимационный худ.фильм (Международный Французский Канал).
08.30 Здоровье. Тележурнал.
09.00 Новости.
09.10 «Легенда о Белоснежке». Мультсериал (Франция-Германия-Австрия).
09.40 Семейный сериал. «Искатели золота» (Международный Французский Канал). 1-я серия.
10.35 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
11.05 «Одиссея команды Кухто». Телеигра.
11.35 Мультиклуб.
12.00 Ток-шоу «Будни». Демография нации.
12.45 Королевская охота.
13.15 «Премьера». ТО «Телефильм» представляет: док. фильм «Святыни земли белорусской».
13.45 Сериал по выходным. «На гребне волны».
14.30 Столица. Информационно-аналитическая программа.
15.00 Новости.
15.10 А.Вертинская и И.Костолевский в худ. фильме «БЕЗЫМЯННАЯ ЗВЕЗДА» (Свердловская к/ст.) 1-я и 2-я серии.
17.20 «Новогодние приключения на «Золотом шлягере». Музыкальная программа. Часть 1-я.
18.35 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.20 Детективный сериал «Жюли Леско» (Франция). 2-я серия.
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.05 Премьера телэкрана. З.Шарко, Л.Дуров и Н.Волков в мелодраме «ЛУНОЙ БЫЛ ПОЛОН САД» (Россия).
23.50 Праздничное богослужение на Рождество Христово. Трансляция из Минского Кафедрального Свято-Духова собора.

07.00 Новости.
07.10 Фильм «Д'АРТАНЬЯН И ТРИ МУШКЕТЕРА». 1-я серия.
08.45 «Ералаш».
09.00 Новости.
09.10 Смак.
09.30 «Смехопанорама».
10.10 Мультсериал «Незнайка на Луне».
10.35 Фильм «СЕДЬМОЕ ПУТЕШЕСТВИЕ СИНДБАДА».
12.15 «Сын полка». Спецрепортаж.
12.35 Играй, гармонь любимая!
13.05 Здоровье.
13.45 История одного шедевра.
14.00 Новости.
14.15 «Утиные истории».
14.45 Умницы и умники.
15.10 Фильм «ТЫ ИНОГДА ВСПОМИНАЙ».
17.00 Новости.
17.20 Жди меня.
18.05 Комедия «ОСОБЕННОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ОХОТЫ».
20.00 Время.
20.40 «Когда иконы плачут». Спецрепортаж.
21.00 Рождество Христово. Трансляция из Храма Христа Спасителя.
01.00 Новости.

06.30 Диалоги о рыбалке.
07.00 «Жили-были мысли». Мультфильм.
07.10 Фильм «ТАЛИСМАН».
08.10 Золотой ключ.
08.30 «Телепузики».
08.55 Прогноз погоды.
09.00 Доброе утро, страна.
09.45 «Сто к одному».
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 «Каламбур».
11.35 Почта РТР.
12.00 «Комиссар Рекс». Сериал.
13.00 Вести.
13.20 «Ефим Шифрин и его приятели».
15.00 Приключенческий фильм «ЗОРРО».
17.00 Моя семья.
18.00 Сериал «Затерянный мир».
19.00 Вести.
19.30 «Городок».
20.10 Фильм «ПРИНЦЕССА НА БОБАХ».
22.20 Фильм «ДАР БОЖИЙ».
22.50 Рождество Христово. Трансляция торжественного богослужения.

09.05 «Аистенок».
09.35 «ПОКА ПЛЫВУТ ОБЛАКА». Худ. фильм.
11.50 «Сенсация. Сенсация? Сенсация...».
12.20 Архитектурная галерея.
12.30 Золотой пьедестал.
13.00 Дворцовые тайны.
13.30 Новости культуры.
13.45 Парижский журнал.
14.10 Г.Свиридов. «Патетическая оратория».
14.50 «ПАРЕНЬ ИЗ НАШЕГО ГОРОДА». Худ. фильм.
16.35 «Играем Шекспира». Монобалет.
17.30 Сферы.
18.10 «Попы». Док. фильм.
19.00 «Вечерняя сказка».
19.10 Мультсериал.
19.35 «Рождественская сказка».
20.15 «Царская ложа».
21.00 Новости культуры.
21.20 «Личные воспоминания о большой жизни».
21.25 Мультфильмы.
21.45 «КРЕПОСТНАЯ АКТРИСА». Худ. фильм.

07.00 Сегодня.
07.15 Комедия «ПРАЗДНИК НЕПТУНА».
08.15 «О, счастливчик!».
09.00 Сегодня.
09.30 Сериал «Скорая помощь».
10.25 «Полундра».
11.00 Сегодня.
11.30 Фильм «ДОРОГОЙ МОЙ ЧЕЛОВЕК».
13.25 Мультфильм «Мисс Новый год».
13.40 «В нашу гавань заходили корабли».
14.40 «Свидетель века».
15.00 Сегодня.
15.30 Специальный репортаж.
15.50 Путешествия натуралиста.
16.20 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.55 Сериал «Она написала убийство».
18.00 Сегодня.
18.40 «О, счастливчик!».
19.25 Комедия «АЛЬФОНС».
21.00 Сегодня.
21.45 Фильм «ЛУННЫЙ ПАПА».

05.50 Дорожный патруль.
06.05 Комедия «ШАЛЬНЫЕ АЛМАЗЫ».
07.25 Мультфильм «С Рождеством, малыш Мунки!».
09.00 «СВ-шоу». «Ляпис Трубецкой».
09.50 «Про любовь».
10.25 «Пальчики оближешь».
11.00 Без вопросов.
11.25 Телемагазин в Минске.
11.35 «Наши любимые животные».
12.10 «Кабачок» - «О.С.П.-стулья».
13.10 Ток-шоу «Я сама».
14.15 V Торжественная церемония вручения театральной премии «Чайка».
16.30 Дорожный патруль.
16.55 Фильм «ВЕСЬ ОГРОМНЫЙ МИР».
19.00 Новости дня.
19.25 Боевик «БЭТМЕН».
22.05 «РоссияНе».
22.25 «Праздник Рождества Христова».
23.00 Поздравление Святейшего Патриарха Московского и Всея Руси Алексия II с Рождеством Христовым.
23.10 «Праздник Рождества Христова».
23.25 Кшиштоф Пендерецкий. «Слава Святому Даниилу, Князю Московскому» для хора и оркестра.
23.40 Праздничный концерт.
01.35 Дорожный патруль.

12.45 «Телемагазин».
13.00 «Европа сегодня».
13.30 Фильм-сказка «ЛЕДЯНАЯ ВНУЧКА».
15.00 Д.Майер. «Жизнь в слове».
15.30 Худ. фильм «СТАКАН ВОДЫ».
18.00 Мультфильм «Ночь перед Рождеством».
19.15 Худ. фильм «ВОСТОК ЕСТЬ ВОСТОК».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Худ. фильм «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ ЛЕДИ».
23.30 «К-видео» для взрослых».
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 «Шоу продолжается...».
00.30 Худ. фильм «ВЛЮБЛЕННЫЙ ШЕКСПИР».

09.30, 23.30, 02.15 Ралли. Париж - Дакар 2001.
10.00, 23.00 Экстремальные виды спорта.
10.30, 12.45 Горные лыжи. Кубок мира.
11.30, 19.00, 00.15 Лыжи, трамплин. Кубок мира. Австрия.
12.00, 14.15, 20.30, 01.45 Биатлон. Кубок мира. Германия.
15.00 Теннис. Турнир АТР. Катар.
18.00 Горные лыжи. Кубок мира.
22.00 Фитнесс. Чемпионат Европы.
00.00, 02.45 Новости. Спортцентр.

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 7 ЯНВАРЯ

07.00 Новости.
07.15 Детективный сериал «Жюли Леско» (Франция). 2-я серия.
08.40 Поздравление Митрополита Филарета по случаю праздника Рождества Христова.
09.00 Новости.
09.10 «Легенда о Белоснежке». Мультсериал (Франция-Германия-Австрия).
09.35 Семейный сериал. «Искатели золота» (Международный Французский Канал). 2-я серия.
10.25 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
10.50 «Премьер-парад».
11.20 «Большой завтрак».
11.45 Арсенал. Программа об армии.
12.15 «Волшебница-елка». Благотворительное праздничное представление для детей на Главной новогодней елке страны во Дворце Республики с участием Президента Республики Беларусь А.Г.Лукашенко.
13.50 Сериал по выходным. «На гребне волны».
14.35 25-й кадр.
15.00 Новости.
15.15 «Існасць». Праздничный выпуск.
15.45 И.Розанова, В.Еременко в худ.фильме В.Грамматикова «ПРИВЕТ ОТ ЧАРЛИ ТРУБАЧА» («Мосфильм»).
17.05 «Новогодние приключения на «Золотом шлягере». Музыкальная программа. Часть 2-я.
18.25 Планета «АРТ».
18.55 «Барахты из бухты».
19.20 Теленавигатор.
19.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Резонанс.
21.00 Спорт-курьер.
21.15 М.Гриффит и А.Бандерас в комедии «ДВОЕ - ЭТО СЛИШКОМ» (США).
23.10 Патрисия Каас в программе «Новая коллекция».

06.45 Слово пастыря.
07.00 Новости.
07.10 Фильм «Д'АРТАНЬЯН И ТРИ МУШКЕТЕРА». 2-я серия.
08.50 Мультсеанс «Рождественское».
09.00 Новости.
09.10 «Непутевые заметки».
09.30 Пока все дома.
10.10 Мультсериал «Незнайка на Луне».
10.35 Фильм «СИНДБАД И ОКО ТИГРА».
12.40 Клуб путешественников.
13.20 «Эх, Семеновна!».
14.00 Новости.
14.15 Евгений Петросян. «Когда финансы поют романсы».
17.00 Новости.
17.20 «Женские истории».
17.55 Мультсеанс «Удивительный ужин в Сочельник».
18.05 Комедия «ОСОБЕННОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ РЫБАЛКИ».
20.00 Время.
20.40 «Старые песни о главном. Постскриптум».
23.00 Фильм «ПОСЛЕДНИЙ ИМПЕРАТОР».

06.30 Мультфильмы.
07.05 «Царевна-лягушка». Фильм-сказка.
08.30 Прогноз погоды.
08.35 Доброе утро, страна.
09.15 Новогодний «Аншлаг».
10.15 «Городок».
10.45 Русское лото.
11.25 Семен Альтов. «Обо всем!».
11.35 Комедия «ДАМЫ ПРИГЛАШАЮТ КАВАЛЕРОВ».
13.00 Вести.
13.20 «Я только Вас всегда ждала». Бенефис Людмилы Сенчиной.
15.00 Рождество Христово. Трансляция торжественного богослужения.
16.30 Приключенческий фильм «ЭМИССАР ЦАРЯ».
19.50 Рождественские встречи Аллы Пугачевой.
22.40 Фильм «ПЛАЧУ ВПЕРЕД!».
00.35 Лыжные соревнования «Звездный спринт».
01.15 Прогноз погоды.

09.05 «ДТА».
09.30 «Чудеса техники». Мультфильм.
09.40 «Мой цирк».
10.10 «Рождественские сказки».
11.20 «Белый медведь». Док. фильм.
12.20 «Бабушкины рецепты».
12.35 Ток-шоу «Наобум».
13.00 Век русского музея.
13.30 Новости культуры.
13.45 «ЧАЙКОВСКИЙ». Худ. фильм. 1-я серия.
15.00 «Цитаты из жизни».
15.40 «Тем временем».
16.05 «Сэм Шепард. В погоне за собой».
17.05 Л.Минкус «Дон Кихот». Телеверсия балета.
17.50 «Богема».
18.45 «Вечерняя сказка».
18.55 Мультсериал.
19.20 «ОБЫКНОВЕННОЕ ЧУДО». Худ. фильм.
21.00 Новости культуры.
21.20 «Личные воспоминания о большой жизни».
21.25 «Блеф-клуб».
22.05 «Бедная Лиза». Мультфильм.
22.30 «ШВЕДСКАЯ СПИЧКА». Худ. фильм.

07.00 Сегодня.
07.15 «Улица Сезам».
07.40 Сериал «Закон джунглей».
08.10 «О, счастливчик!».
09.00 Сегодня.
09.15 Комедия «ЗАПАСНОЙ ИГРОК».
10.45 Мультфильм «Утенок, который не умел играть в футбол».
11.00 Сегодня.
11.30 Сериал «Ее звали Никита».
12.30 Комедия «СОЛОМЕННАЯ ШЛЯПКА».
15.00 Сегодня.
15.25 «Женский взгляд».
16.55 Сериал «Она написала убийство».
18.00 Сегодня.
18.40 Боевик «ПРОФЕССИОНАЛ».
20.35 Профессия - репортер.
21.00 Сегодня.
21.45 Комедия «ТУПОЙ И ЕЩЕ ТУПЕЕ».

06.00 Поздравление Святейшего Патриарха Московского и Всея Руси Алексия II с Рождеством Христовым.
06.10 Боевик «Рэйнджеры».
07.55 «Star Старт».
08.25 Дорожный патруль.
08.40 «День за днем» в Софрино».
09.10 «Фасон».
09.50 «Шоу Бенни Хилла».
10.30 «Я знаю все».
11.30 «Все в сад!».
11.55 Дорожный патруль.
12.20 Фильм «КОРОЛЬ АРТУР В ПОИСКАХ ПРИКЛЮЧЕНИЙ».
13.55 Мультфильм «Снежная королева».
14.55 Телемагазин «Спасибо за покупку!».
15.10 «Вы - очевидец».
16.15 Ваша музыка. «Руки вверх» и «Гости из будущего».
17.15 Дорожный патруль.
17.35 Комедия «СЕМЕЙНЫЙ ОТПУСК НА РОЖДЕСТВО».
19.25 Боевик «БЭТМЕН ВОЗВРАЩАЕТСЯ».
21.55 Концерт «Backstreet Boys».
23.40 Фильм «ЭЛЕКТРА».

12.45 «Телемагазин».
13.00 «Как жизнь?».
13.20 Худ. фильм «ВЕЧЕРА НА ХУТОРЕ БЛИЗ ДИКАНЬКИ».
14.30 «Гурман-клуб».
14.50 Мультфильм «Мисс «Новый год».
15.00 Программа Рика Реннера.
15.30 «Доктор Икс».
16.30 Комедия «ГУСАРСКАЯ БАЛЛАДА».
18.00 Мультфильм «Сказка о царе Салтане».
18.45 Новости «К-видео».
19.15 Худ. фильм «МИЛЛИОН В БРАЧНОЙ КОРЗИНЕ».
20.45 «Вечарніца».
21.00 В баре «У Олега».
21.50 Худ. фильм «СОВЕРШЕННЫЙ МИР».
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 «Шоу продолжается...».
00.30 Худ. фильм «ГОЛЛИВУДСКАЯ ПРИНЦЕССА».

09.30, 23.30, 01.45 Ралли. Париж - Дакар 2001.
10.00, 10.15, 13.15 Горные лыжи. Кубок Мира.
11.30, 17.00 Северная лыжная комбинация. Кубок мира. Германия.
14.15, 15.30, 19.30, 00.45 Биатлон. Кубок мира.
15.00, 16.15 Горные лыжи. Кубок мира. Мужчины. Франция.
18.00 Теннис. Турнир АТР. Катар.
21.00 Триал. Чемпионат мира в зале. Великобритания.
22.30 Автогонки. Австралия.
00.00, 02.15 Новости. Спортцентр.
00.15 Все спортивные состязания. Все самое лучшее!

«8 канал» на мяжы закрыцця

Заканчэнне, пачатк на стар.3

Па словах супрацоўнікаў «8 канала», на іхняй частаце збіраецца весці вяшчанне «Сталічнае тэлебачанне». Гледачы канала ведаюць гэтую кампанію па 15-хвіліннай перадачы гарадскіх навінаў «СТБ – 24 гадзіны», якая штодня выходзіць на «8 канале» ў 19.30.Як паведаміў Пётр Чарнаморац, па ягонай інфармацыі, «СТБ» працягне рабіць 15-хвілінныя выпускі навінаў, а ў астатні час будзе рэтрансляваць адзін з маскоўскіх кабельных каналаў, хутчэй за ўсё – «*Ren TV*». Калі сітуацыя будзе разівацца такім чынам, то замест свайго беларускага тэлебачання гледачы ўбачаць яшчэ адзін маскоўскі канал.

Мы спрабавалі звязацца з іншым бокам канфлікта – кампаніяй «СТБ». Яе дырэктар Рыгор Новікаў заявіў, што ні на якія абвінавачванні «8 канала» адказваць не збіраецца, што ліцэнзіі на вяшчанне на частаце «8 канала» ягоная кампанія не мае, што, увогуле, «мы плануем вяшчаць на ўвесь свет».

Чым скончыцца гэтая гісторыя, стане зразумела ўжо ў бліжэйшыя дні. Дастаткова будзе націснуць на тэлевізары тую кнопку, дзе раней ішоў «8 канал».

Дарэчы, па чутках, «СТБ» актыўна падтрымліваюць такія вядомыя «дзеячы», як цяперашні кіраўнік БТ Віктар Чыкін, кіраўнік прэзідэнцкай адміністрацыі Міхаіл Мясніковіч і першы намеснік кіраўніка Уладзімір Замяталін.

Варта зазначыць, што ўвесь час тэлекампаніі, якія выходзілі на 8 частотным канале, пакутавалі ад дзеянняў дзяржаўных органаў. Пасля 1992 года, калі на ім упершыню пачалося вяшчанне, канал закрывалі ўжо два разы: першы раз – 31 снежня 1992 года. Потым год ніхто на ім не працаваў, а ў снежні 1993 года іншая кампанія аднавіла вяшчанне. Наступным разам «Восьмы» пацярпеў ужо ад дзеянняў адміністрацыі А.Лукашэнкі. У выніку шматлікіх пертурбацыяў на свет з'явіўся цяперашні «8 канал». Навучыўшыся на вопыце папярэднікаў, цяперашнія ягоныя кіраўнікі строга сочаць, каб не было «ніякай палітыкі». Пётр Чарнаморац запэўніў усіх, што ніякіх палітычных або ідэалагічных прычынаў для закрыцця каналу не існуе. Сапраўды, канал ніякім чынам не выбіваецца за рамкі сямейна-забаўляльнага. Але нават у гэтым амплуа ён некаму не падабаецца – і вось ужо апынуўся на межы закрыцця.

Дзяржаве вельмі проста «разабрацца» з незалежнымі тэлекампаніямі. Практыка, калі ўсе тэлеперадатчыкі дзяржаўныя, а дамову аб іх арэндзе можна ў любы момант разарваць, прымушае недзяржаўнае тэлебачанне падстройвацца пад пажаданні «зверху». Выхад у эфір любога канала, у тым ліку – і БТ, і ОРТ, і НТВ – можна спыніць па загадзе ў любы момант. І дарэмна будзе потым пратэставаць. Маёмасць чыя? Дзяржаўная. І як дзяржава хоча, так яе і выкарыстоўвае. Пажадала абрубіць эфір – калі ласка.

Цікава, дарэчы, што такая практыка існавала заўсёды. Татальны кантроль за тэлеперадатчыкамі аднолькава быў уласцівы і камуністам да 1991 года, і ўраду Вячаслава Кебіча, і адміністрацыі Аляксандра Лукашэнкі. Усе яны трымаюць руку на пульсе тэлебачання.

Пётр Чарнаморац узгадваў, што ўжо колькі гадоў дамова на трансляцыю праз дзяржаўны перадатчык ягонага канала заключалася 31 снежня, і толькі на год. Да апошняга моманта заўсёды існавала небяспека, што ўлады дамову не падпішуць, і тады – бывай, эфір!

Можа так адбыцца, што і цяпер дамову нечакана падпішуць 31 снежня. Тады апошнія падзеі вакол канала, у тым ліку – жорсткая яго крытыка па БТ «дзіцем ілжы» Юрыям Азаронкам – можна будзе расцэньваць вельмі важкім папярэджаннем «Восьмаму». Але, па нашых звестках, дамова працягнутая не будзе. І тады эфір зоймуць іншыя. Яшчэ больш лаяльныя. ■

Полярный экстремум

Наталья РАДИНА

Эти люди в очередной раз доказывают теорию, что вовсе не труд превратил обезьяну в человека, а вкус к риску. Действительно, какое еще животное полезет на дерево не за бананом, а лишь для того, чтобы полюбоваться закатом или проверить — а можно ли вообще на это дерево забраться? Но дерево — это все цветочки. Белорусские полярники, год назад впервые в мире самостоятельно достигшие Южного полюса планеты, вновь решили дерзнуть и пройти основные маршруты первопроходцев Арктики.

О предстоящем походе на Полярный круг рассказывает президент белорусского фонда поддержки экстремальных экспедиций «Полюс», руководитель экспедиционного проекта «Полярное кольцо», мастер спорта Владимир Драбо.

Слева президент фонда поддержки экстремальных экспедиций «Полюс» Владимир Драбо.

— Владимир Никандрович, я никогда не понимала немотивированной храбрости. Через что полярникам предстоит пройти в этот раз?

— В этот раз нам предстоит пройти по кромке Ледовитого океана вдоль всего арктического побережья России, пересечь по льдам Берингов пролив, продолжить свой путь вдоль берегов Аляски, островов Канадского архипелага, ледниковому «щиту» Гренландии и, пройдя через точку Северного полюса, финишировать у берегов России. Для того чтобы пройти этот маршрут, нам понадобится 3 года. Мы разбили его на три этапа с временной протяженностью по 4 месяца.

— Как всегда, «запряжете» своих пресловутых «тараканов»?

— А как же. Минский подшипниковый завод готовит для нас три перманентных вездехода. В мире нет аналогов наших вездеходов, и самое важное то, что именно на этих так называемых «тараканах» мы самостоятельно, без помощи авиации, достигли Южного полюса Земли. До сих пор освоение Антарктиды шло на гусеничных тягачах «Харьковчанка» и с авиационной поддержкой, так как этот транспорт по своей грузоподъемности не мог взять все необходимое для экспедиции. Белорусские же вездеходы позволяют нам брать в экспедицию и ремонтную базу, и продукты, и топливо. Без проблем они пересекали и Ледовый купол планеты, который, как известно, весь в трещинах, засыпанных снегом. Для гусеничных тягачей эти трещины всегда представляли огромную опасность — тяжелая техника проваливалась под лед. А колея от гусеничного вездехода не исчезает с земли тундры целых 50 лет! Белорусский перманентный вездеход практически не оставляет следов.

— Насколько нам известно, экспедиция по Полярному кругу в отличие от прошлогодней экспедиции на Южный полюс, ставшей российско-белорусским проектом, будет исключительно белорусской?

— Да, прежде всего мы хотим, чтобы наша экспедиция была национальной. Мы все белорусы и хотим отправиться на Полярный круг на белорусских вездеходах и в белорусском снаряжении. Но, несмотря на то, что к экспедиции мы готовились целый год, я не могу сказать, что мы готовы отправиться в путь. Я, конечно, понимаю, что живу в маленькой стране с большими экономическими трудностями, поэтому экспедиция готовится по принципу «с миру по нитке». Мы не видим «живых» денег. Нам помогают кто чем может. Сегодня у нас около ста спонсоров. Кто-то обеспечивает нас макаронами, кто-то шоколадом, конфетами, кофе. В ответ мы обязуемся рекламировать продукцию белорусских производителей. Но уже сегодня я сомневаюсь, что у нас хватит сил сделать второй и третий этапы экспедиции чисто белорусскими. Есть большой соблазн избежать всех этих трудностей с поставками снаряжения и провианта путем привлечения средств от зарубежных организаций.

— Ну, это понятно. Иначе и быть не может. Как же вы выкручиваетесь?

— Голь на выдумку хитра. Взять, к примеру, личное снаряжение. Экипировочный центр «Турион» специально для нас изготовил снаряжение гораздо дешевле импортного, но ни в чем ему не уступающее. Если бы мы экипировались у российской фирмы «Кельме», то снаряжение стоило бы нам более 5 тысяч долларов, а «Турион» пошил его нам всего за тысячу. Ребята из «Туриона» закупали импортные материалы и шили сами на обычных швейных машинках. В прошлом году в этом снаряжении щеголяла вся международная антарктическая экспедиция, и ни немцы, ни австрийцы, ни французы не заметили разницы.

Вот такие «тараканы» отправятся на полярный круг

— Ну а как к экстремальному спорту относятся наши чиновники? Они и сами-то при нынешнем руководителе работают в не менее экстремальных условиях, а тут еще вы со своими проектами жить мешаете...

— Чего-чего, а конфликтов с некоторыми чиновниками хватает. Обращаемся, к примеру, в Минздрав для прохождения медкомиссии, а нам говорят: «Платите по тысяче долларов с человека!» Я спрашиваю: «За что?!», а мне отвечают, что, мол, и без вас хватает проблем, хотите – платите. И жаловаться-то некому, никто нам не обязан помогать. Пришлось проходить медкомиссию в диспансере министерства спорта и туризма. А как мы собираем «аптечку» для экспедиций?! Ходим с протянутой рукой! Слава Богу, что лекарствами мы пользуемся в самом крайнем случае. Но, если этот случай придет, то, кто будет виноват в том, что мы не сможем оказать участнику экспедиции первую медицинскую помощь? А ведь большинство экспедиций не достигали своей цели или погибали именно из-за этих так называемых мелочей. Мы можем спрогнозировать автономность, выживаемость, связь. А вот то, что некачественно сделанную палатку буран может порвать в клочья или бракованный примус сломается посреди бескрайних снегов, когда он больше всего нужен, мы предвидеть не можем. Вообще, эту тему можно продолжать до бесконечности.

— Кроме того, что вам приходится до самой экспедиции трепать нервы, вы же постоянно «на пределе» там, посреди бескрайних снегов. Раньше участниками всех экспедиций занимался Институт проблемы выживаемости человека. А сегодня это кого-нибудь интересует?

— Действительно, при Союзе за нами хоть внимательно следили психологи военной и космической медицины и Института проблем выживаемости человека. Сейчас же финансирование подобных научных разработок свернуто, и никто нами толком не занимается. А ведь люди во льдах на пределе своих сил и возможностей. Были случаи, когда участники экспедиций внезапно умирали из-за сердечной недостаточности и перегрузок. И трудно сказать, кто виноват: руководитель или сам участник экспедиции? Каждый знает, на что он идет, и делает это добровольно. Нередко бывает, что участники экспедиции не разговаривают друг с другом месяцами. Не было ни одной экспедиции, в которой бы я ни говорил: «Все, в последний раз!». Но, слава Богу, за 28 лет моей бытности «командором» я не потерял ни одного участника экспедиции. Это тяжело. И не могу сказать, что это моя личная заслуга. Скорее 50 на 50. Мне просто везло. ■

БУДНІ

Небяспека здабычы надзённага хлеба

Кірэй МАНУЙЛА

Адна з самых недарэчных смерцяў – загінуць на працы. За 11 месяцаў гэтага года ў Беларусі зафіксавана 238 такіх смяротных выпадкаў (сярэдні ўзрост загінуўшых 33-34 гады). Здарылася звыш 10 тысячаў вытворчых траўмаў, з іх 630 цяжкіх, некалькі соцень чалавек сталі інвалідамі.

У параўнанні з сёлетнім годам у мінулым на працоўных месцах гінулі часцей – 298 чалавек, у 1993 годзе было ажно 480 няшчасцяў. Але па такім паказчыку бяспекі працы, як колькасць смяротных выпадкаў на 1 тысячу працуючых, Беларусь і зараз са сваімі 0,074 саступае, напрыклад, ЗША (0,054), скандынаўскім краінам (каля 0,035), у амаль 4 разы Японіі (0,020) і ў 5 разоў Вялікабрытаніі (0,016). Пры гэтым мы апярэджваем Казахстан (0,160), Расію (0,140) і Украіну (0,127).

Самай небяспечнай у гэтым плане працягвае заставацца сельская гаспадарка, дзе сёлета 98 смерцяў альбо 40% ад усіх трагічных выпадкаў. У 1999 годзе было 112. Менавіта ў сельскай мясцовасці найбольш зношанае абсталяванне, а таксама асаблівая нястача інжынераў па ахове працы (іх наогул у краіне замала, але ў вёску яны не хочуць ехаць зусім). Амаль паўмільёна чалавек працуюць сёння ва ўмовах пастаяннай рэальнай пагрозы жыццю.

Адваротная тэндэнцыя ў будаўніцтве – 23 трагічныя выпадкі на вытворчасці сёлета супраць 17 леташніх, тое самае ў канцэрне «Белэнерга» – 9 супраць 6. Досыць высокая смяротнасць на працы на прыватных прадпрыемствах – 14% (сёлета загінуў 41 чалавек).

Я кажа старшыня Камітэта інспекцыі працы пры міністэрстве працы Іван Селядзеўскі, усяго праз траўматызм у вытворчасці дзяржава згубіла 70 мільярдаў рублёў. Паводле ягоных словаў, асноўныя прычыны здарэнняў – зношанае абсталяванне, нездавальняючая арганізацыя бяспекі працы альбо наогул адсутнасць яе як такой, нарэшце, да 50% усіх выпадкаў – п'янства. І.Селядзеўскі распавёў проста жудасную гісторыю, якая здарылася на адным з мясакамбінатаў. Тры рабочыя рабілі рамонт унутры спецыяльнага млына па перамолцы касцей. У гэты час іхні калега «з залітымі вачыма», нягледзячы на папераджальны надпіс на электрычным шчыце «Асцярожна! Працуюць людзі!», узяў ды і ўключыў установку. Выжыў, хоць застаўся без ног і без рук, толькі адзін рабочы.

Дарэчы, той, хто прыдбаў інваліднасць ці загінуў на працы ў п'яным стане, вельмі рызыкуе застацца альбо пакінуць сваякоў без усялякіх кампенсацыйных выплатаў. Тады, калі судмедэкспертыза ўстановіць, што ў ягонай крыві змяшчалася 2,5 прамілі алкаголя і не было іншых староннніх прычынных фактараў траўматызму, то гэты выпадак не будзе лічыцца вытворчым. Старшыня Камітэта інспекцыі працы называе гэта «не вельмі маральным падыходам», аднак іншага сродку барацьбы з п'янствам на працоўным месцы не бачыць.

Адзінага «Закона аб ахове працы» ў Беларусі няма – у гэтай сферы даводзіцца кіравацца асобнымі нарматыўнымі актамі і інструкцыямі. Месцамі, як кажуць, яны досыць прагрэсіўныя: напрыклад, на прадпрыемстве са штатам болей як 100 працуючых абавязкова павінен быць інжынер па бяспецы працы, а рабочы мае поўнае права пры адсутнасці індывідуальных сродкаў аховы адмовіцца ад працы, якая пагражае ягонаму жыццю (на постсавецкай прасторы больш такога нідзе няма). Адно што гэта амаль не выконваецца.

А вось што да грашовых дапамогаў па працоўнай інваліднасці, то тут як у гушчары. У адмысловых артыкулах Грамадзянскага кодэкса — блытаніна і недарэчнасць. Раней было так, што чалавеку, які атрымаў калецтва на працы, выплачвалася пенсія па інваліднасці і дужа мізэрная пажыццёвая кампенсацыя ад наймальніка, з якой чамусьці гэтая самая пенсія вылічвалася. З нядаўняга часу ўведзенае правіла з другой крайнасцю: напрыклад, калгасніку ў некалькі разоў выгадней траўміравацца і атрымліваць усё жыццё грашовую дапамогу па інваліднасці, чымсьці працаваць. ■

ГРАНІЦА

Фота Ул.ШЛАПАКА

Уладзімір ШЛАПАК

Каля 900 мільёнаў беларускіх рублёў каштаваў увод у дзейнасць новай заставы на мяжы з Літвою ў пасёлку Лынтупы Пастаўскага раёна. На Прыбалтыйскім напрамку гэта ўжо другая, а першая была ўведзеная ў снежні мінулага года ў населеным пункце Савейкі, што на стыку трох краінаў – Беларусі, Латвіі і Расіі. Будаўніцтва гэтых аб'ектаў вялося з бюджэту Саюзнай дзяржавы.

Умовы на заставе створаныя па прынцыпе хатніх. У блоку з двух пакояў і прыбіральні размяшчаюцца шэсць вайскоўцаў. Ёсць невялікі спортзал, лазня. Не забыліся пра афіцэраў і іх сем'і, пабудаваўшы ім два ўтульныя катэджы. Усё гэта зроблена для таго, каб служба добрасумленна вялася на працягу 24 гадзінаў у суткі. На гэтым участку, які мае адлегласць больш за 40 кіламетраў, штодзённа будуць несці службу 20 нарадаў вайскоўцаў. ■

Лявон Вольскі, «Н.Р.М.»

1. Рэалізацыі сваіх памкненняў, дабрабыту і жыцця ў вольнай краіне.
2. Шчасця ў асабістым жыцці, заможнасці і ўсялякіх поспехаў, каб сталі менш злоснымі.
3. Ну, я не ведаю... Мне тут жонка падказвае, што здароўя – у калядным марафоне і пасля яго.

Год вялікага пералому

Аляксандар ДУБРАВІН

Год Дракона быў не дужа вясёлы. Звонку глянуць, дык зусім сумны. Хапун на 25 сакавіка, зьнікненне Зміцера Завадскага, выбары-фарс у палату...

Але ж, пэўна, двухтысячны год застанецца ў нашай памяці як рубеж, на якім грамадства перастала спадзявацца на добрую волю цяперашняй улады і зразумела, што неабходна яднаць сілы, мацаваць супраціў антыдэмакратычным памкненням рэжыму, дабівацца лепшага для нашай краіны шляхам поўнага выкарыстаньня ўсіх магчымых легальных сродкаў. Стала ясна, што ўсім нам кардынальна неабходна атрымаць рашучую перамогу на маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбарах.

Пераломным год 2000 стаў яшчэ і таму, што ўлада паказала сваю маральную слабасць, свой страх перад дэмакратычным рухам, перад свабодным словам і перад праўдай. Разлік на сілавыя сродкі пры вырашэнні праблемы захавання ўлады, магчыма, дае такія-сякія часовыя тактычныя вынікі, але ў плане стратэгіі гэта тупіковы шлях. Народ не быдла, ён адчувае праўду і няпраўду. Асноўная козырная карта Аляксандра Лукашэнкі — станоўчы палітычны імідж народнага заступніка — у гэтым годзе канчаткова ляснуў. Вочы ў людзей адкрыліся. Сёння ўжо большая частка грамадзянаў краіны выразна адчувае, што ўлада не мае іншых аргументаў апроч сілы. А сіла — гэта прамая, без прыкрасаў канфрантацыя. Беларусы не любяць канфрантацыі, яны заўсёды супраць самых крайніх праяваў. Таму на гэтым шляху агрэсараў чакаюць вялікія праблемы.

Спачатку А.Лукашэнка быў законна абраны народам прэзідэнт, любімы і паважаемы вялікай часткай нашага насельніцтва. Потым ён перастаў быць любімым, але застаўся законным і паважаемым. Потым ён перастаў быць легітымным, але застаўся паважаемым. Сёлета ён перастаў быць паважаемым. Стаўленне да яго зараз нейтральнае, што можна параўнаць з перыядам да 1994 года, калі ён рабіў сабе рэкламу партфелямі з кампраматам. Колькі часу спатрэбіцца, каб нейтральнае стаўленне да яго ў грамадстве зьмянілася незадавальненнем і нянавісцю? Не так многа, як здаецца на першы погляд. Рэжым сваімі рукамі робіць усё неабходнае для гэтага.

Між тым, на парозе Новы Год! Новы Год новых надзеяў, новых ідэяў, новых людзей, новага прэзідэнта Рэспублікі Беларусь! Са Сьвятам!



У новы век волі не відаць?

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Генеральны пракурор Беларусі Віктар Шэйман прапануе адкласці ўвядзенне з 1 студзеня 2001 года новых Крымінальнага, Крымінальна-працэсуальнага і Выканаўчага кодэксаў. Шэйман ужо паспеў заявіць публічна, што праект указа аб прыпыненні ўвядзення кодэксаў да першага студзеня можа падпісаць Аляксандр Лукашэнка. Сваю ініцыятыву Віктар Шэйман патлумачыў непадрыхтаванасцю пракурорскіх структураў.

«Гэта будзе грандыёзны скандал на ўсю Еўропу», – гэтак пракаментаваў прапанову Шэймана вядомы адвакат, намеснік старшыні Беларускага Хельсінкскага камітэта Гары Паганяйла. Ён нагадаў, што кодэксы ўжо прынятыя парламентам і нават зацверджаныя прэзідэнтам. Яшчэ ў кастрычніку Лукашэнка падпісаў указ аб ўвядзенні кодэксаў з 1 студзеня. Таксама адвакат нагадаў пра вядомыя ва ўсім свеце публічныя абяцанні беларускага кіраўніцтва на працягу года вырашыць праблему з палітыкамі, якіх на Захадзе лічаць палітычнымі вязнямі рэжыму ў Беларусі. Прыкладам, новы Крымінальны кодэкс дазволіў бы дэпутату Уладзіміру Кудзінаву выйсці на волю. Аднак чарговая адтэрміноўка яго ўвядзення ставіць крыж на надзеях апазіцыянера. Гэтак сама як і на спадзяваннях еўрапейскіх палітыкаў убачыць прыкметы дэмакратызацыі ў Беларусі. «Калі кодэксы зноў схаваюць у доўгую скрыню, для ўсяго свету гэта будзе паказчыкам узмацнення дыктатуры. Гаворка пра тое, што да рэформы судовавыканаўчай сістэмы не падрыхтаваліся пракуроры, ёсць сведчаннем нежадання ісці на нават нязначную карэкціроўку рэжыму. Нашыя ўлады панічна баяцца любой рэформы, што і даказваюць у чарговы раз», – лічыць Гары Паганяйла.

Увядзення кодэксаў закранае многіх грамадзянаў краіны. Паводле падлікаў, з больш чым 50 тысяч зьняволеных беларускіх турмаў і калоніяў ледзь не трэція частка сядзіць за так званыя эканамічныя злачынствы ці дробныя крадзяжы. Паводле новага Крымінальнага кодэкса, пакаранні за гэтыя злачынствы меншыя ці прадугледжваюць альтэрнатыву ў выглядзе, не звязаным з пазбаўленнем волі. Такім чынам, калі кодэксы ўвядуць, на волю разлічваюць выйсці тысячы людзей. Цяпер гэтая перспектыва для іх пад сумненнем.

Никто с Марса не прилетит

Людмила ГРЯЗНОВА,
депутат Верховного Совета,
член оргкомитета Хартии'97

В сумрачные декабрьские дни, когда идет дождь или снег, трудно представить себя в теплом море, плывущим к бескрайнему горизонту. Также трудно вообразить, что наша родная страна, затурканная колхозными экспериментами, вдруг пробудилась, ожила и поплыла среди цивилизованных государств. И каждому ее гражданину – от малого дитяти до глубокого старика – стало приятно двигаться и наслаждаться общением друг с другом.

Люди сами делают свою жизнь, народы сами выбирают свою судьбу. Отдохнуть на море способен каждый белорус. Стать цивилизованным народом, войти в среду демократических государств белорусы также могут.

Ничего уникального в таком поступке нет. Через это прошли поляки, сорок лет превшие под «мышкой» кремлевского пахана. Через это прошли чехи, словаки, литовцы, венгры, использовавшие дешевые советские ресурсы в обмен на лояльность «великой империи». Но душно им было в подмышечной щели. Порвали с Россией, пошли на вольные хлеба и ничего... выжили. Встали на ноги и даже больше – успели вскочить в скоростной европейский поезд. Кто-то может сказать, что время тогда было удачное. Россия ослабла из-за резкого падения цен на нефть, и восточно-европейские соседи вместе выскочили из-под ее опеки. Все получилось как бы без видимых усилий самих народов. Да, и все это было десять лет назад. Дела давно минувших дней.


Фото В. МАЦЕЕВА

«Отпор»

Можно вспомнить события месячной давности. В октябре весь мир зачарованно наблюдал за манифестацией в Белграде. Как стояли люди на площади перед парламентом! Крепкие мужские лица – молодые и сталые — мелькали на экране. Видно было, что мужчины готовы стоять до конца, до победы. И никто не выстрелил им в спину, никто не огрел дубинкой. С другой стороны, другие сербские мужчины отошли, повинуясь воле большинства. И это в стране, где тринадцать лет на головы сербов лилась гнусная пропаганда лжи и насилия, где брат пошел против брата, где была развязана гражданская война. Но люди нашли в себе силы покончить с дурной бесконечностью и сбросить ярмо режима.

Реальной силой, покончившей с Милошевичем, была молодежная организация «Отпор». Провинциальные студенты, не дождавшись слаженных действий столичных политиков, решили объединиться и стать на пути диктатора. Первое, что они сделали, – изменили отношение к оппозиционной деятельности. Они решили, что никто с Марса в Сербию не прилетит, и никто их работу не сделает. Ни имитация оппозиционной деятельности, ни пресс-конференции, как главное орудие борьбы с диктатурой, не входили в планы студентов. Серьезные люди занялись серьезными делами. Маленькие уличные кафе стали центрами общения единомышленников, как у нас бы сказали – «рассадниками отщепенцев и предателей». Такая же грязь лилась и на их головы. И не только словесный «бруд», но угрозы и издевательства в полицейских участках. После очередного массового "хапуна" активистов «Отпора» и избиения их полицейскими не выдержали родители молодых ребят. Такие же забитые, получающие от государства зарплату в двадцать пять долларов и ежедневную пропагандистскую похлебку в виде сербского «Резонанса», папы и мамы стали на защиту своих детей. Как будто нервный шок прошел по истерзанному сербскому обществу. Информация об издевательствах над тысячами активистов «Отпора» передавалась из уст в уста. Недовольство ширилось. Диктатор терял очки у обманутого народа. Росла общественная поддержка «Отпора». Авторитет и организационные усилия студенческой незарегистрированной организации в конечном итоге вылились в ту телевизионную картинку, которую увидел весь мир с белградской площади в памятные октябрьские дни.

Вера Церлюкевич и Володя Кудинов

Вместе с другими решиться на поступок проще, чем сделать это одному. Сегодня для меня такими героями являются Вера Церлюкевич и Володя Кудинов. Вера – в прошлом литейщица, ныне пенсионерка, маленький солдатик оппозиции. На всех наших шествиях ее голос звучал громче всех. Никого она не боялась – ни милиции, ни «абыякавых» сторонних наблюдателей. Своим крепким умом она давно дошла до высоких моральных истин и всеми силами души боролась за их воплощение. Как часто бывает в нашем обществе, не повезло ей с мужем. На работе оставила здоровье. Сына засудили. И Вера стала сражаться уже не за себя (коммунизма в отдельной взятой семье не построишь), а за всех.

Пять лет своей жизни отдал белорусам Володя Кудинов – один из семидесяти депутатов, подписавший импичмент и расплатившийся за это семилетним тюремным сроком. Кто-то сомневается, что у нас диктатура. Неужели случай с Кудиновым ничего не говорит? Его посадили в назидание всем остальным, чтобы не рыпались. Многие с его статусом так до сих пор и сидят под веником, как мыши. А он, даже в тюрьме, не молчит, пишет письма к общественности, взывает к совести людей, обвиняет власть. Сколько раз ему предлагали написать прошение о помиловании! Не унижается перед недостойным. Сколько раз отсидел он в карцере, в каменном мешке, с нулевой температурой, лишенный одежды! Не сломался, не пошел на сотрудничество с тюремщиками и властями.

И вот на его голову падает еще одно испытание. Согласно новому Уголовному кодексу, введение которого планировалось 1 января 2001 года, Володя должен быть освобожден. Но ни того, ни другого, скорее всего, не произойдет. Перешел он кому-то дорогу. И Уголовный кодекс, и Володино освобождение откладываются. Но благодаря поступку Кудинова, «слава» о стране, где закон ничто, а декрет все, несется по всему миру. Не только наши европейские соседи дивятся на чудачества колхозного диктатора, округляются глаза у азиатов, африканцев и латиноамериканцев.

Амбиции

Есть в английском языке слово «амбиции», широко вошедшее в нашу разговорную речь. Английское значение этого слова несет положительный оттенок. Оно означает, что человек за счет собственных усилий продвигает себя, создает себя, строит себя. Но в русском языке смысл слова приобретает отрицательный оттенок. С одной стороны, мы сами виноваты. Из-за своей коммунальной психологии не любим тех, кто выбивается из общего ряда. С другой стороны, часто те, кто продвигают себя, делают это за счет других, унижая тех, кто рядом стоит, сидит, двигается.

Когда одни люди трясутся от страха и никуда не высовываются, а другие – амбициозные – держат друг друга мертвой хваткой за горло, ничто не угрожает диктаторскому режиму и его правителю.

Наша коммунально-провинциальная дикость бросается в глаза, если некоторое время отрываешься от привычной среды и получаешь прививку здорового естественного поведения. В цивилизованных странах уже нет такой привычки быть счастливым от того, что у соседа корова сдохла или дом сгорел. Каждый сам кузнец своего счастья. Боже, сколько существует карьерных возможностей! Имея здоровье, хорошее образование и способность к общению можно продвинуться везде, в том числе – политике. Более того, она не считается самой денежной и самой престижной. Спорт для молодых, бизнес для опытных – наиболее притягательные сферы приложения усилий амбициозных людей.

Переосмысление слова «амбиции» для многих белорусских политиков было бы важным поступком. Накануне выдвижения единого кандидата от демократических сил на президентские выборы вести амбициозную борьбу с русским оттенком непозволительная роскошь. Допустить повторения 1994 года, когда белорусская демократия выставила двух кандидатов на президентскую гонку и проиграла, мы не можем. На ошибках учатся. Семь лет слишком дорого стоили для каждого из нас и для всей страны. Поэтому, уважаемые политики, договоритесь, угомонитесь и приглушите свои чрезмерные амбиции. Сегодня подумайте не о себе, подумайте о нас и наших детях.

...Вера Церлюкевич, лежа на больничной койке, почти не шевелящимися губами сказала: «Выберите сегодня одного. Завтра всем места хватит». Это послание для нас. Также как и другое послание от провинциальных сербских студентов «Никто к нам с Марса не прилетит и не сделает нашу работу» обращено ко всем белорусам, которые хотят жить в цивилизованной стране и готовы плыть к бескрайнему морскому горизонту.

Еўрасаюз праінвестуе «Каменны Лог»

Аляксей АРЭШКА

27 снежня ў Дзяржаўным мытным камітэце Беларусі адбылося падпісанне кантракта з Лідскім будаўнічым трэстам № 19 на рэканструкцыю памежнага пункта пропуску «Каменны Лог» (Ашмяны, Гродзенская вобласць). Гэта першы інвестыцыйны праект па рэканструкцыі памежных пераходаў, які фінансуецца ў рамках праграмы TACIS Еўрасаюза па трансмежаваму супрацоўніцтву.

Як паведаміў старшыня ДМК Вікенцій Макарэвіч, усяго на работы па рэканструкцыі пункта пропуску "Каменны Лог" Еўрапейскай камісіяй выдзяляецца 1 мільён 344 тысячы еўра. Непасрэдна правядзеннем будаўнічых работ займецца Лідскі будаўнічы трэст № 19, які абышоў у канкурэнтнай барацьбе фірмы з Італіі і Фінляндыі і стаў пераможцам у тэндэры, праведзеным Еўрапейскай камісіяй.

Па словах В.Макарэвіча, рэканструкцыя гэтага памежнага пераходу была распачатая яшчэ ў 1997 годзе і дагэтуль фінансавалася з бюджэту Саюза Беларусі і Расіі. Сёлета ў снежні быў уведзены ў эксплуатацыю першы пускавы комплекс «Каменнага Лога» — будынак і збудаванні для ажыццяўлення кантролю і афармлення грузавога аўтатранспарту на ўезд у Беларусь. Зараз з пачаткам фінансавання праекта рэканструкцыі Еўрасаюзам плануецца ў 2001 годзе ўвесці другую чаргу гэтага пагранпераходу — пасажырскі комплекс. Цалкам, па словах Макарэвіча, будаўніцтва пункта пропуску «Каменны Лог» павінна быць завершана ў 2002 годзе. У выніку прапускная здольнасць складзе 2.060 аўтатранспартных сродкаў у суткі: па 1.000 грузавых і легкавых аўтамабіляў і 60 аўтобусаў.

Выканаўчы дырэктар каардынацыйнага бюро праграмы TACIS у Беларусі Леанід Арлоў паведаміў, што прыярытэтныя памежныя пункты пропуску для мадэрнізацыі ў рамках праграмы па трансмежаваму супрацоўніцтву вызначаліся ў залежнасці ад развітасці іх інфраструктуры, з улікам пашырэння Еўрасаюза і меркаванага ўваходжання ў яго, у прыватнасці, краінаў Балтыі. У Беларусі такімі прыярытэтнымі пунктамі вызначаны «Каменны Лог», «Варшаўскі мост» і «Казловічы». Наступнымі інвестыцыйнымі праектамі, якія будуць прафінансаваныя Еўрасаюзам, стануць дэмаркацыя беларуска-літоўскай мяжы і будаўніцтва грузавога тэрмінала на пункце пропуску «Казловічы», на што Еўрапейская камісія збіраецца выдзеліць 7 мільёнаў еўра.

БелаПАН.

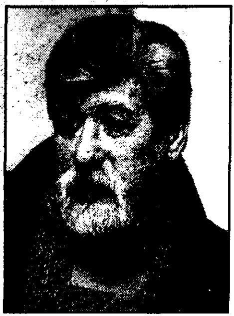
Прадпрымальнікі і эканоміка маюцца паасобку

Алена ЛАБАНАВА

Міністр прадпрымальніцтва і інвестыцыяў Анатоль Скорбеж заявіў, што беларуская сістэма падтрымкі прадпрымальніцтва ледзьве не адна з лепшых у свеце, аднак як след не працуе, бо ўсё зводзіцца да нуля эканамічнай сітуацыяй у краіне.

Пры гэтым, па словах міністра, наша прадпрымальніцтва сёння «не можа ўздзейнічаць на эканамічныя працэсы ў краіне».

Ва ўрадзе зараз разглядаецца пытанне аб вызваленні прадпрымальнікаў ад аплаты мытнага афармлення тавараў з "трэціх краінаў", завезеных з тэрыторыі Расіі. Існуе два варыянты: або вызваліць напоўну, без уліку кошту тавара, або толькі на тавар на суму не больш за 1.500 еўра. У прынцыпе, міністэрства прадпрымальніцтва і інвестыцыяў падтрымлівае першы варыянт, бо доля індывідуальных прадпрымальнікаў і малога бізнесу і так вельмі малая. Але калі ён не пройдзе, то і другі варыянт не расстроіць А.Скорбежа, але, зразумела, не задавольніць прадпрымальнікаў, многім з якіх давядзецца тады кінуць гэты занятак. А штрафы за неафармленне тавараў, пакуль тут не "унесены парадак", спаганяцца не будуць.



Юрый Хашчавацкі, рэжысёр

1. Прыяцелям, сябрам, знаёмым, усім беларусам – гэта стаць разумней, асабліва калі выбіраюць каго-небудзь.

2. Знайсці сабе геаграфічны пункт, дзе яны маглі б жыць, але толькі не тут, каб як мага падалей ад мяне апынуліся.

3. Кубачак кавы, калі здзейсняцца два папярэднія пажаданні.

Новый год с чемпионом

Владимир ДОВЖЕНКО



Практически у каждого из вас есть уникальная возможность необычно встретить Новый год вместе... с рекордсменом мира, легендарным белорусским силачом Вячеславом Хоронеко, который в полдень 30 декабря начнет свой, не побоимся этих громких слов, подвиг – в течение полутора суток он будет поднимать над головой 40-килограммовый кег с пивом, и гости минского ресторана «У фонтана» станут (постучим по дереву) свидетелями рождения небывалого рекорда – ведь Хоронеко закончит свой марафон как раз на стыке двух веков.

Чудесная кухня, прекрасная музыкальная программа, почти домашний уют и это невиданное зрелище – что еще можно пожелать себе, родным и друзьям в эту единственную на все ближайшие тысячу лет новогоднюю ночь! Ведь помимо всего прочего, лишь у немногих будет возможность сфотографироваться с чемпионом и выпить добрый бокал пива прямо из бочки рекордсмена!

Звоните по одному из двух телефонов ресторана «У фонтана» и заказывайте места – 223-14-00, 223-14-74!

Кстати, и уж точно любой из вас может, набрав эти номера, узнать, как идут дела у Вячеслава.

Год назад Вячеслав лихо разделался с точно таким же бочонком за сутки, а точнее с 12 часов 31 декабря до полудня 1 января 2000 года, подняв в общей сложности кег над головой 3.150 раз. Общий вес составил ровно 126 тонн.

Документы были тут же посланы в Книгу рекордов Гиннесса в Лондон. Уведомление об официальной регистрации пока еще не получено, но пришла информация, что заказной пакет дошел до Англии в целости и сохранности. И вот завтра начнется новая попытка. Не думаю, что именно таким образом белорус хочет еще раз напомнить о себе, поторопить несговорчивых «англичан». Есть аргументы и повесомей: войти в новый год, в новый век, в новую эру с фантастическим рекордом – чего же более! Отличный повод еще раз прославить Беларусь!

По традиции, звание первых чемпионов мира в начале года получают хоккеисты команды-победительницы среди молодежных сборных. И если задуманное у Вячеслава осуществится, то титул самого первого рекордсмена мира 2001 года будет принадлежать ему!

Очень трудное дело затеял наш земляк. Простите, вы до конца осознаете, на что идет 39-летний минчанин? Давайте попробуем просто в течение часа вскидывать вверх обе руки – без ничего, хотя бы десять раз в минуту. Слабо! А ведь речь идет не о часе, шести, двенадцати и даже сутках... И поднимать нужно не «пустые» руки, а приличный вес. То-то и оно...

Начиная с октября Вячеслав ежедневно тренировался по несколько часов ежедневно. Сам себе тренер, врач и режиссер... Два года назад Хоронеко поразил всех нас еще одним необычным трюком: сидя в шпагате под водой в бассейне (глубина 170 см) Минского Дворца водного спорта, он за 52 секунды толкнул правой рукой двухпудовую гирю 21 раз. Телеклуб «Силач» выслал отснятый материал в популярную программу РТР «Сам себе режиссер»...

Месяц назад оттуда позвонили и вежливо сообщили, что материал понравился, они примут решение и сообщат... Хорошо, хоть ценная бандероль дошла до Москвы, будем ожидать!

Занимается Вячеслав экстремальным видом спорта более десяти лет и не было случая, чтобы «заказанный» им рекорд не состоялся. Трудолюбие, выносливость, целеустремленность этого человека поражают!

Многое из того, что вошло в «арсенал» Хоронеко – в мире не делает никто. Тот же подъем пивного бочонка... Ни в течение суток, ни тем более – полутора.

Известны лишь два случая (они зарегистрированы в Книге), когда датчанин и американец отважились на 6-часовой подъем пивной бочки. Их рекорды несколько лет назад Вячеслав превысил!

В минувшую субботу он не тренировался: был гостем в родном Бобруйске на первом Кубке в его честь по гиревому спорту среди юношей до 18 лет.

Турнир обещает стать традиционным. Кубок, точнее, великолепный хрустальный рог, сделанный умельцами Артемьевыми из Борисова, переходящим. И первым обладателем почетного трофея стала команда из Житковичей. В свое время в этом городке юношескую секцию по гиревому спорту создал мастер спорта Михаил Рябец, к слову, сейчас – международный арбитр и главный судья 36-часового марафона Хоронеко.

Сколько раз взметнет над головой 40-килограммовый вес Вячеслав, не может предсказать даже он сам. Шутка ли. Может быть попробуете вы?

В предыдущем номере НАШАЙ СВАБОДЫ был опубликован специальный купон для любителей делать прогнозы и для самого удачливого из вас и выставлен приз – *телевизор*. Нам звонят – где найти этот номер? Желающих, как оказалось, очень много. Мы пошли вам навстречу и публикуем еще раз купон. Но напомним, что вы должны вырезать, заполнить и отослать его в редакцию еще в этом году, с почтовым штемпелем не позднее 30 декабря. И от каждого из вас нам будет приниматься только один купон. И, пожалуйста, никаких ксерокопий. Они – не в счет! Наш адрес: 220123, г.Минск, а/я 103. Конкурс «Рекорд века». Удачи вам! С наступающим Новым годом! Будьте здоровы! ■

Справка

Родился 6 июня 1961 года, г.Бобруйск. Рост 178 см. Вес – 84 кг. Лауреат Книги рекордов России и Чехии.

Многократный рекордсмен мира по гиревому спорту. Неоднократный чемпион и обладатель Кубка Беларуси (11 раз), СССР, СНГ и победитель международных турниров по гиревому спорту.

Обладатель 94-х национальных и мировых рекордов в экстремальном подъеме тяжестей различным способом за разные (от одной минуты до 24 часов) промежутки времени.

По итогам 1996 и 1998 годов удостоен почетного титула Белорусского телевидения «Мистер Силач Республики Беларусь».

По итогам 1999 года стал лидером среди представителей Неолимпийских видов спорта и вошел в десятку лучших спортсменов Беларуси за год.

Мастер спорта международного класса. Капитан милиции, преподаватель Академии МВД РБ. Женат, имеет двое детей.

Наша Свабода

РЕКОРД ВЕКА

Количество подъемов ______ цифрами

ФИО ______

Адрес ______

Телефон ______

Информационный спонсор проекта – газета НАША СВАБОДА.

«Gallina Blanca» готова клевать по зернышку

Владимир ДОВЖЕНКО

Через две недели минский Дворец спорта примет в гости открытый Кубок Беларуси по художественной гимнастике «Gallina Blanca». И самое интересное белорусский ценитель прекрасного, любитель спорта увидит в третий день соревнований – шоу звезд мировой гимнастики. Месяц назад на приглашение оргкомитета откликнулись практически все призеры и чемпионы Сиднея по гимнастике спортивной и художественной, весь «пьедестал» готовы были предоставить и батутисты, но...

Громом среди ясного неба прозвучало заявление на пресс-конференции главного тренера сборной Беларуси по художественной гимнастике Ирины Лепарской: «Скорее всего, праздник не состоится!»



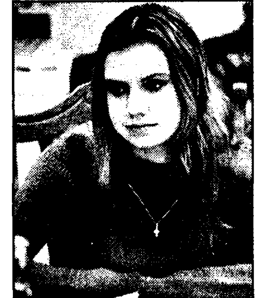
Нет, само действо, так полюбившееся всем нам, пройдет, но без привычного уже шика и размаха из-за отсутствия «заказанных» звезд. А причина – для нашей страны банальная и старая как мир – нет спонсоров, а значит, и денег.

И симпатичная «белая курочка» (с испанского переводится именно так) осталась, по существу, совсем одна. Парадокс: иностранная фирма является единственным меценатом белорусского спортивного проекта! И все! Правда, заглотил наживку спонсорства «Белтелеком», но вдруг и он, извините, выплюнет этот крючок? Вот и приходится клевать эти самые зернышки. Тот даст, этот подбросит. Не странно ли, ведь фабрики и заводы работают, по утрам люди так спешат к станку, что в автобус не втиснуться... Спонсоры, которые поддерживали турнир предыдущие три года, единогласно проголосовали «против». Похоже, при такой раскладке дел популярный турнир (а в него кроме шоу, выходят соревнования гимнастов – взрослых и 5–9-летних детей из разных стран) может иссякнуть и сойти на нет. Не исключена возможность, что любая другая страна, хотя бы даже на йоту побогаче нашей, уговорит эту самую курочку-рябу отдать ей на откуп дитя, рожденное в Беларуси.

Странная наблюдается картина: 17 олимпийских медалей, и среди них – целых две от наших «художниц» – пустым звоном отозвались в наших с вами сердцах. А может-как обычно: похлопали, отчитались, наградились – и с глаз долой. Коллеги-журналисты чуть ли не стоя аплодировали серебряному призеру Олимпиады Юлии Раскиной за ее слова: «Мы чувствовали в Австралии поддержку земляков и сейчас, в турнире, готовы своим выступлением отблагодарить всех. Для этого специально подготовили новые программы и решили, что остальной мир увидит их только после вас».

Не волнуйтесь, примы нашей гимнастики выйдут на ковер, каким бы слабым по составу участников ни был турнир. Ведь делают это не ради денег, а для души. Так они отблагодарят всех нас. Гимнастика – будь-то спортивная или художественная – далеко ведь не теннис и не футбол с их баснословными гонорарами. И, как оказалось, тот же Немов, Хоркина, Замолодчикова, Кабаева, другие звезды вправе рассчитывать на свой гонорар. Совсем смехотворный по мировым меркам – не более тысячи долларов. В общей сложности – тысяч пятнадцать. А их нет!

А так хочется увидеть звезд, стать свидетелем их мастерства, постараться разгадать его волшебство... Скажите, когда вы последний раз видели «живьем», не по телевизору выступление той же Раскиной или Иванкова? Все верно: на Олимпиаде. Дома, в Минске, они выступят впервые. Зарубежный зритель «звезд» нагляделся уже вдоволь... А мы отказываемся от одного раза. Из-за отсутствия денег «под нож пойдет» практически весь сценарий, бесплатно и великолепно написанный журналистами НТВ. Не увидим мы ни «Hi-fi», ни Андрея Губина, ни певцов еще более покруче и популярней.



Юлия Раскина

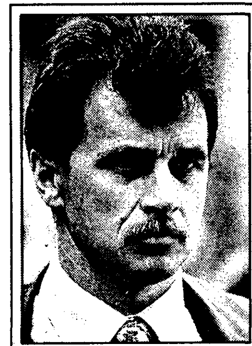
Возникшая ситуация заставила ужаться до минимума: приходится экономить буквально на всем и для всей белорусской команды заслуженным гонораром станут просто цветы. Много цветов... Что имеем, не храним...

Так ожидаемый турнир – это не просто встреча с прекрасным, это ожидание – праздник для наших с вами детей, многим из которых в жизни не повезло... А это может быть лучше для них, чем ожидание встречи со сказкой...

На каждый из предыдущих турниров приезжали по приглашению самые дорогие гости «Gallina Blanca», нет, даже не олимпийские чемпионы, а дети-сироты из разных уголков Беларуси, из многих детских домов... Их ожидали прекрасные подарки от спонсоров. Сейчас же...Какая сказка без хорошего конца?! Уехал цирк? Похоже, что надолго...

P.S. Перед последним чемпионатом мира по хоккею с шайбой в России к нам, журналистам, обратилась Белтелерадиокомпания с просьбой посодействовать в поиске спонсоров. Откликнулись все издания... Наши их публикации или нечто другое, но помогло. Деньги нашли...

...Отправила письмо президенту НОК и Юлия Раскина. Его, написанное от руки, подписала вся «серебряная» команда... ■



Анатоль ЛЯБЕДЗЬКА, старшыня АГП:

1. Усім сваім сябрам, усім нам, маленькіх перамог над самімі сабою, над сваімі хібамі, слабасцямі. Толькі перамогшы саміх сябе, мы зможам перамагчы глабальна.

2. Каб нарэшце яны пачалі гуляць па правілах, выконваць нейкія элементарные нормы паводзінаў, што існуюць у цывілізаваных краінах.

3. Таго ж, што я сказаў у пункце 1 – маленькіх перамог.

АКЦЫІ

Спартсмены «ўсягда» гатовы?

Дзмітрый УЛАСАЎ

Беларускія спартсмены «з задавальненнем» будуць агітаваць на прэзідэнцкіх выбарах за Аляксандра Лукашэнку. Такое меркаванне выказаў намеснік міністра спорту і турызму Міхаіл Юспа 27 снежня на прэс-канферэнцыі ў Мінску.

«Мы адназначна звязваем актыўнае развіццё нашай галіны з маючымі адбыцца прэзідэнцкімі выбарамі. Вы добра ведаеце стаўленне Аляксандра Рыгоравіча да пытанняў фізічнай культуры і спорту. Гэта дапамагае не толькі нам, нашым зборным, але і ўсяму беларускаму народу набываць упэўненасць у сабе, набываць пачуццё аптымізму. Спартсмены і спартыўныя чыноўнікі многіх краінаў зайздросцяць, што кіраўнік нашай дзяржавы надае столькі ўвагі спорту. Таму калі паступіць прапанова агітаваць за цяперашняга прэзідэнта, яна будзе прынятая», – заявіў Юспа. ■

БелаПАН

Шыбеніца для мовы на падставе «законнасці»

Нацыянальны цэнтр законапраектнай дзейнасці намыліў вяроўку для беларускамоўнай адукацыі

Павел ЖАЎНА

Таварыства беларускай мовы займела магчымасць азнаёміць грамадскасць з надзвычай важным дакументам – праектам **«Закона Республики Беларусь «О внесении изменений и дополнений в Закон Республики Беларусь «Об образовании в Республике Беларусь».**

Гэты «праект» быў пададзены ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу РБ яшчэ 3 красавіка бягучага года А.Лукашэнкам. У суправаджальным лісце А.Лукашэнка патлумачыў, што **«данный проект определяет принципы государственной политики в сфере образования...»**.

Паводле абгрунтавання законапраекта, падпісанага першым намеснікам Нацыянальнага цэнтра законапраектнай дзейнасці пры прэзідэнце РБ Г.Бачковай, ён прадугледжвае **«установление равного правового статуса белорусскому и русскому языкам *обучения и воспитания*»**. Сапраўды артыкул 5 законапраекта вызначае асноўнымі мовамі навучання і выхавання ў адукацыйных установах рэспублікі беларускую і рускую. Але дарэмна парадаваліся б наіўныя людзі, што нарэшце беларуская мова атрымае ў Беларусі такую дзяржаўную падтрымку і правы, якія нададзеныя мове рускай. Асобным радком у законапраекце зафіксаваны непераадольныя для беларускай мовы абмежаванні: **«Граждане имеют право на выбор языка обучения и воспитания в пределах возможностей, предоставляемых системой образования».**

У перакладзе на жыццёвыя рэаліі гэтая бяскрыўдная звонку юрыдычная формула азначае, што падрыхтаваныя за папярэднія 5 гадоў магчымасці па пашырэнні рускамоўнага навучання і выхавання і сціснутыя да памеру факультатыву магчымасці навучання і выхавання на мове карэннай нацыі, не атрымаюць зваротнай тэндэнцыі. Новы закон у такіх юрыдычных акрэсленнях хутка зруйнуе рэшткі беларускамоўнай школы. Увядзенне яго ва ўжытак сістэмай адукацыі дазволіць расійскапаслухмянаму чынавенству закрыць любы беларускамоўны клас у любой школцы з неаспрэчнай у судзе прычыны «адсутнасці магчымасцяў». І з гэтай прычыны чынавенства не стане насільваацца на пашырэнне беларускамоўнага навучання і выкладання ў ПТВ, каледжах, вузах. Пра дашкольнае выхаванне і казаць не даводзіцца. Бо дзеля магчымасцяў навучання і выхавання трэба мець кадры, гэта значыць пераводзіць на беларускую мову навучання і выхавання педагагічныя ВНУ. Напрыклад, зараз у нас няма ніводнай вышэйшай навучальнай установы з выкладаннем па-беларуску. Калі інтэлігенцыя пачне гэтага патрабаваць, ёй адкажуць, што ў дзяржавы няма гэткае магчымасці. І ўсё.

Паказальна, што праект закона не быў апублікаваны для грамадскага абмеркавання. Яго ствральнікі, безумоўна, добра разумелі, што робяць і што на практыцы прапанаваныя імі нормы будуць працаваць супраць беларускай культуры.

Публікацыя законапраекта дазволіла мноству людзей упэўніцца ў тым, што клятвы А.Лукашэнкі пра вернасць незалежнасці і суверэнітэту дзяржавы – рытарычны пасаж. Варта ўзгадаць, што ў красавіку – траўні меў месца так званы «грамадска-палітычны дыялог» і прыцягваць да яго шэрагі пратэстнікаў супраць лінгвацыду не надта было пажадана.

Нават самы павярхоўны погляд на нашае грамадскае жыццё, на школу і Палату прадстаўнікоў паказвае, што словы «белорусский язык» прысутнічаюць у тэксце законапраекта, *як той казаў, дзеля* ветлівасці. Сам праект пададзены ў рускай мове. Рускамоўныя абгрунтаванне і афіцыйны ліст А.Лукашэнкі задаюць характар стаўленню Палаты прадстаўнікоў да мовы тытульнай нацыі, яе гістарычных патрэбаў. Усё гэта цяжка акрэсліць інакш, чым непрыхаваны здзек.

Чаго вартая хоць бы адна трактоўка беларусаў як нацыянальнай меншасці. Апранутая гэтая абраза ў юрыдычна фігавую формулу «национальные общности». Прыкладам: **«В соответствии с пожеланиями граждан и по**



Фота Ул.ШЛАПАКА

Змены ў Законе аб адукацыі пазбавяць гэтых дзетак магчымасці вучыцца па-беларуску

решению местных исполнительных и распорядительных органов, согласованному с Министерством образования Республики Беларусь, могут создаваться группы в дошкольных учреждениях и классы в общеобразовательных *школах*, в которых обучение и воспитание осуществляется на языке национальной общности или изучается ее язык...»

Усе «нацыянальныя супольнасці» ў Беларусі ёсць не што іншае, як нацыянальныя меншасці. Кожная з іх мае краіну, дзе пражывае іхняя нацыя (Расія, Літва, Польшча, *Латвія, Украіна, Ізраіль і г. д.*). Адзіная «нацыянальная супольнасць», якой па новым Законе ў сваёй краіне, на гістарычнай радзіме, у сваёй дзяржаве прыйдзецца прасіць у чыноўнікаў дазволу на адкрыццё беларускамоўнага класа ці групы ў садочку – беларусы. Дзе яшчэ, у якой краіне свету, апрача каланіяльных, юрысты складалі гэтакі абразлівы для абарыгенаў і прыемны для каланістаў законапраект?

Не можа быць суверэннай дзяржава, якая рэпрэсіруе мову ўласнага народа на карысць суседзяў. У свой час Рэнесанс пачаўся адмовай ад імперскай мовы – на той час лаціны. Менавіта выхад нацыянальных моваў да дзяржаўнага статусу і вырашыў барацьбу за суверэнітэт і стварэнне дзяржаваў. Адваротны працэс у нас – страта мовы, замена яе на рускую як здзяйсненне мары расійскага імперыялізму – вынішчае і пласт культуры, і гістарычную перспектыву. Вырашэнне тактычных задачаў палітычнай групоўкай, якая стаіць сёння пры ўладзе, ідзе нават не за кошт матэрыяльных сродкаў, а самай дарагой цаной – вынішчэннем тысячагадовых духоўных набыткаў, самасвядомасці і самапавагі нацыі.

У студзені наступнага года плануецца ўнесці *законапраект* на разгляд камісіі па адукацыі, культуры, навуцы і навукова-тэхнічным прагрэсе Палаты прадстаўнікоў. Калі камісія ўбачыць у Законе навуковы прагрэс, а **«палата»** пацвердзіць гэта, дык нашу сістэму адукацыі юрыдычна пераарыентуюць ў філіял расійскай. ■

«Жывое слова»

Ірына ТОЎСЦІК

Народны тэатр чытальнікаў «Жывое слова» ўжо амаль 35 гадоў працуе ў Педагагічным універсітэце імя Максіма Танка, час ад часу выязджаючы на гастролі па беларускім краі.

Створаны ў 1966 годзе Андрэем Калядой, выкладчыкам выразнага чытання ў гэтай ВНУ, літаратурны гурток хутка перарос у штосьці сярэдняе паміж прафесійным і студэнцкім тэатрам. Яго студэнцкасць выражалася ў пастаяннай змене акцёрскага складу, што, зразумела, не вельмі спрыяла развіццю ў тэатры прафесіяналізму. З іншага боку, кіраўнік згуртавання не ставіў перад сабой мэты стварэння сталага тэатра з нязменным штатам выканаўцаў, што, пагадзіцеся, і даволі складана зрабіць у студэнцкім асяроддзі.

Пракіраваўшы «Жывым словам» 25 гадоў, А.Каляда ў 1991-м перадаў ачольванне ўжо зарэкамендаваўшага сябе ў Беларусі тэатра Юрасю Чарэнку, выпускніку педагагічнага інстытута.

Цяпер Юрась разам са сваёй жонкай Аленай займаюцца рэпертуарам і арганізацыйнымі пытаннямі тэатра, які ў прынцыпе лічыцца аматарскім. Але ў той жа час з'яўляецца ўнікальным. Гэта, бадай, адзіны беларускамоўны тэатр у беларускіх ВНУ .

Аматарская аснова тэатра выключае «абавязалаўку» ўдзелу ў пастаноўках, бо тут гэта не галоўнае. Новыя спектаклі робяцца з фінансавых прычынаў не так часта.

Тут шануюць Уладзіміра Караткевіча, таму шмат пастановак паводле яго твораў. Гэта «Леаніды вернуцца» (у Караткевіча «Леаніды не вернуцца на Зямлю»), «Містэрыя» паводле «Хрыстос прызямліўся ў Гародні», «Балады» па «Сівой легендзе», а таксама «Ролі выконвалі» – удалае спалучэнне Караткевічавай «Ладдзі роспачы» і «Падзенне» Альбера Камю. Акрамя таго, ёсць «Маленькі прынц», нядаўна ж адбылася прэм'ера спектакля паводле Л.Петрушэўскай «Быў такі горад».

Тэатр знакаміты сваімі цікавымі праектамі, такімі, як «Атрасіны» (атрасінамі называюць той час, калі з дрэваў апала ўсё лісце, калі надыходзіць новая пара года – зіма), Клуб творчых дыялогаў і іншымі.

Ідэя Клуба творчых дыялогаў узнікла не так даўно. Першым яго госцем быў Леанід Дранько-Майсюк. Працягнуў традыцыю гэтага клуба, пагадзіўшыся на дыялог, Міхась Чарняўскі, вядомы гісторык і сябра Уладзіміра Караткевіча, да юбілею якога і была прымеркаваная імпрэза. «Жываслоўцы» чыталі вядомыя творы Караткевіча,ігралі ўрывак з ягонай «Ладдзі роспачы». А ўспаміны М.Чарняўскага пра нашага класіка дапоўнілі і ажывілі літаратурную хвалю вечарыны.

Нездарма ж назва ў тэатра «Жывое слова». Ягоная сутнасць — гэта сакавітае і самавітае беларускае літаратурнае слова. ■

«Слоўнік Свабоды»: ці дарэчы штучныя прывязкі?

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Гартаючы старонкі «Слоўніка Свабоды», выдадзенага ў рамках сёмага нумара часопіса «Arche», разумееш, што слова – такая рэч, якая дае вельмі шырокі абсяг для тварэння. Часам занадта шырокі.

Калі гартаеш яго, пачынае здавацца, што, ну, не хапае нейкіх пэўных, блізкіх табе словаў. Але ж у чым праблема, слоўнік можна працягнуць. Уяўляеце, якое было б выданне, калі б падобныя выкладзеныя тлумачэнні атрымалі, скажам, 90% усіх існуючых словаў, выключаючы спецыяльныя тэрміны, жаргон і г.д. Слоўнік расіяніна Даля далёка б ад гэтага стаяў! Але толькі пры адной умове – калі б слоўнік быў бы зроблены не на кароткі час, а так, каб яго з цікавасцю чыталі і дзеці, і ўнукі ягоных складальнікаў. Каб ім было зразумела, чаму менавіта такое тлумачэнне тых ці іншых словаў было выкладзенае. А для гэтага мусяць ужывацца нейкія адвечныя рэчы, тое, што не знікне. А ў цяперашнім выданні «Слоўніка Свабоды», на жаль,назіраюцца штучныя прывязкі.

Па-першае, гэта датычыцца палітыкі. Лукашэнка — гэта, канешне, актуальна, але ж не да такой ступені, каб пры тлумачэнні слова *марыянетка* разумець яго толькі як марыянетка ў палітыцы.

Штучным выглядае наяўнасць у слоўніку такіх словаў, як *кок-сагыз, гешэфт* і іншых, што не маюць шырокага распаўсюду (і, відавочна, не будуць яго мець).

У той жа час як знаходку новых разуменняў усім вядомых словаў можна чытаць тлумачэнні Уладзіміра Арлова ды Рыгора Барадуліна, Сяргея Дубаўца ды Сяржука Сокалава-Воюша. Некаторыя з тлумачэнняў зробленыя ў вершаванай форме.

Цытаваць цалкам тлумачэнні не выпадае, не стае газетнай плошчы. А ўрыўкі не перададуць таго эфекта, які ўзнікае пры запойным чытанні «Слоўніка Свабоды». Таму два пажаданні: чытачам гэтага артыкула набыць ды скласці свае ўражанні аб зборцы, а выдаўцам – не пакінуць гэтую справу і працягнуць падобныя калядныя выпускі. У тым, што яны будуць карыстацца папулярнасцю, сумневу не ўзнікае. ■

Каталікі адзначылі Раство

Марат ГАРАВЫ

25 снежня рымска-каталіцкая, грэка-каталіцкая і пратэстанцкая канфесіі Беларусі адзначылі Хрыстовае Нараджэнне.

Напярэдадні ў каталіцкіх сем'ях адбылася вігілійная вячэра. Па традыцыі перад вячэрай чытаецца ўрывак са святога Евангелля з апавяданнем пра нараджэнне Ісуса Хрыста, бацькі дзеляцца з дзецьмі белым хлебам, абменьваюцца добрымі пажаданнямі, потым садзяцца за стол з абавязковай куццёй і пасля вячэры накіроўваюцца ў касцёл.



Кардынал Казімір Свёнтэк, архібіскуп, мітрапаліт Мінска-Магілёўскі, апостальскі адміністратар Пінскай дыяцэзіі звярнуўся з пасланнем да рымска-каталіцкай царквы краіны з нагоды 2000-годдзя Нараджэння Хрыстовага.

У пасланні кардынала адзначаецца, што прышэсце на зямлю Сына Божага адносіцца да пачатку гісторыі чалавецтва. Пасля таго, як продкі адмовіліся слухаць свайго Збавіцеля, людзі былі аддаленыя ад Бога, пазбаўленыя магчымасці знаходзіцца з ім, глядзець у вочы адзін аднаму, гаворыцца ў пасланні. Яго аўтар заўважае, што гісторыя Старога запавету — сведчанне як частай страты веры ў адзінага Бога, гэтак і вялікай тугі па ім, жадання ягонага вяртання і аб'яднання з Богам. У канцы доўгага і складанага перыяду чакання прышэсця абяцанага Месіі Бог Айцец злітаваўся над людзьмі і паслаў на зямлю свайго Сына ў выглядзе чалавечым, які ажыццявіць аб'яднанне людзей з Богам.

Цяперашняя юбілейная гадавіна Нараджэння Сына Божага, падкрэсліваецца ў пасланні, «асаблівая, бо датычыцца яна не нейкай чалавечай падзеі, але Божай, датычыцца не нашых цел, але нашых душ».

Вось чаму кардынал заклікаў пастваў адзначаць Нараджэнне Хрыстовае «па-Божаму, не знешне, а духоўна, не целам, а душой». Для таго, каб Бог нарадзіўся ў душы, неабходна ачысціць яе ад усяго, што супярэчыць Ягонай годнасці і святасці, гаворыцца ў пасланні. Паводле словаў яго аўтара, тым больш гэта магчыма рэалізаваць, «бо цяпер ніхто і нішто не перашкодзіць добрасумленнаму выкананню абавязацельстваў перад Богам, Касцёлам і сваёй душой».

Вечарам 24 снежня ва ўсіх прыходах прайшлі святочныя калядныя імшы-пастэркі, названыя так у гонар пастухоў, якія прыйшлі ў Віфлеем і першымі віталі нованароджанага Ісуса Хрыста. У сталічным кафедральным касцёле прасвятой Дзевы Марыі пастэрку правёў ксёндз-біскуп Кірыла Клімовіч. 25 снежня ў кафедральным касцёле прайшлі свяшчэнныя набажэнствы, прычым галоўнае з іх апоўдні правёў апостальскі нунцый у Беларусі Дамінік Грушоўскі разам з біскупам Кірылам.

З 25 снежня ў каталіцкіх абшчынах пачалася актава Божага Нараджэння, на працягу 8 дзён літургія касцёла будзе асабліва падкрэсліваць гістарычнае значэнне падзеі.

На 1 студзеня 2000 года рымска-каталіцкая царква краіны складалася з 399 парафіяў, у якіх вядуць набажэнства 237 ксяндзоў (у тым ліку 150 — замежных грамадзянаў, з іх 133 з'яўляюцца грамадзянамі Польшчы). У складзе канфесіі дзейнічае сем жаночых манастыроў, тры добраахвотныя дабрачынныя таварыствы «Карытас», адна духоўная семінарыя і два каледжы.

Грэка-каталіцкая (уніяцкая) царква прадстаўленая 13 абшчынамі, найбольш буйная з якіх знаходзіцца ў Мінску і складаецца з прадстаўнікоў нацыянальнай інтэлігенцыі. Астатнія абшчыны налічваюць ад 10 да 13 вернікаў.

Пратэстанцкая канфесія краіны ўключае 862 абшчыны. Тут самыя вялікія тэмпы росту вернікаў. Напрыклад, за апошнія 8 гадоў колькасць вернікаў-пратэстантаў павялічылася ў 5 разоў, а колькасць абшчынаў — у 3 разы. ■

БелаПАН

Верш на свабоду

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Новы цікавы праект падрыхтавала беларуская служба радыё «Свабода». Удзел у ім можа прыняць любы жадаючы, той, хто мае жаданне ды здольнасці да пісання вершаў. Называецца праект — «Верш на свабоду».

Кожны дзень на працягу 2001 года ў вечаровым эфіры радыё будзе гучаць па адным вершы, прысвечаным свабодзе, волі. Гэта будуць толькі новыя творы, напісаныя адмыслова для гэтага праекта і дасланыя на адрас: *г.Мінск-5, п/с 111.* І ў вас ёсць шанец трапіць у новую анталогію вершаў пра свабоду. Напішыце, як вы разумееце свабоду, і дашліце ў вершах у рэдакцыю радыё. Вы можаце пакінуць сваё імя ў гісторыі. ■

Віктар МАНАЕЎ, акцёр Купалаўскага тэатра

1. Менш засяроджвацца толькі на сабе, а таксама цярплівасці і любові.

2. Каб у іх не было непрыяцеляў і ворагаў.

3. Паболей сапраўдных прыяцеляў і сяброў.

СПОРТ

Ананд – чэмпіён свету па версіі ФІДЭ

Аляксей СТАЎСКІ

Разгромам наваяўленага іспанскага гросмайстра Аляксея Шырава завяршылася спроба ягонага супрацьстаяння новаму чэмпіёну свету па версіі ФІДЭ Вішванатану Ананду з Індыі. Калі ў першай партыі Шыраў белымі яшчэ здолеў захаваць раўнавагу і згуляць унічыю, дык тры наступныя прайграў і датэрмінова саступіў шахматную карону Ананду. Такім чынам зараз у свеце 2 шахматныя «вялікія» — афіцыйны В.Ананд і неафіцыйны Уладзімір Крамнік. Гучаць прапановы правесці аб'яднаўчы матч. ■

Кожнаму – падарунак

Уладзімір МАКСІМАЎ

У пяты раз у Мінску прайшоў міжнародны пераднавагодні дзіцяча-юнацкі турнір па таэквандо. У спаборніцтвах прымалі ўдзел каля паўтысячы спартсменаў з васьмі краінаў СНД і Балтыі.

Хаця ў большасці пераможцамі былі нашы суайчыннікі, усё ж ніводны з удзельнікаў не застаўся без прызоў, набытых спецыяльна для гэтай мэты нацыянальнай федэрацыяй таэквандо і мінскім абласным фізкультурна-спартыўным клубам прафсаюзаў.

А на расхадуху кожная з каманд-гасцей атрымала яшчэ і celлізарны святочны торт вагой не менш за 10 кілаграмаў. ■

Завяршылі сезон

Уладзімір МАКСІМАЎ

Беларускія майстры скуранной пальчаткі першынстваваліі ва ўсіх вагавых катэгорыях адкрытага Кубка Беларусі па боксе, які адбыўся ў сталічным Палацы культуры трактарабудаўнікоў. Пераможцамі сталі: Сяргей Жмайлік (Брэст), Аляксей Волчан (Слонім), Андрэй Ісаеў (Мінск), Міхась Бярнадскі (Мінск), Ігар Шкутнік (Бабруйск), Дзмітрый Карака (Гомель), Юрый Добрынскі (Мінск), Станіслаў Крышчыхін (Гомель), Малік Дыяра, Мікалай Пашкевіч, Віктар Зуеў (усе – Віцебск) і Алег Крыжаноўскі з Мінска. ■

Прарубім акно ў Еўропу

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Прарубаць акно ў Еўропу на працягу студзеня будуць гандбалісты мужчынскай нацыянальнай зборнай Беларусі. Выразіцца гэта ва ўдзеле ў адборачным турніры да чэмпіянату Еўропы ў групе «А». Сапернікамі нашых гандбалістаў будуць нацыянальныя каманды Эстоніі, Італіі і Аўстрыі. Гульні будуць праходзіць у два кругі, а расклад іх наступны. Першая гульня ўжо чацвёртага студзеня з Эстоніяй дома, сёмага – у Таліне ў адказ. Адзінаццатага ў гасцях у італьянцаў, а чатырнаццатага – дома з імі ж. І нарэшце апошні падвоены спарынг з Аўстрыяй шаснаццатага дома, а дзевятнаццатага – у гасцях. Пераможца групы па набраных ачках трапіць на чэмпіянат Еўропы ■

Спартсмена года вызначаць сёння

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Сёння мусіць быць аб'яўленая афіцыйная версія Нацыянальнага алімпійскага камітэта і міністэрства спорту адносна дзесяткі лепшых спартсменаў года. Пакуль жа афіцыйная версія невядомая, НАША СВАБОДА вырашыла правесці сваё меркаванні па гэты конт.

2000 год быў годам алімпійскім, і, зыходзячы з гэтага, можна меркаваць, што ў асноўным у дзесятцы будуць героі сіднейскай алімпіяды. І ў першую чаргу гэта чэмпіёны, а дакладней, чэмпіёнкі алімпіяды Яніна Карольчык, Эвеліна Зверава і Кацярына Карстэн.



І па версіі спартыўнага аддзела НАШАЙ СВАБОДЫ менавіта Кацярына Карстэн будзе прызнаная лепшай. Гэта яе трэцяя алімпіяда. Перамоўжны фінал, які прынёс ёй ужо другое алімпійскае золата, яна выйграла хворая, пры тэмпературы. Да таго ж у перапынку паміж алімпіядамі Каця нарадзіла дзіця. Зверава ж і Карольчык, на нашу думку, зоймуць другое і трэцяе месцы. Ва ўсякім разе гэта наш прагноз. ■

Чэмпіянат з працягам у наступным стагоддзі

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Апошнім спартыўным спаборніцтвам сусветнага маштабу ў сыходзячым стагоддзі і адначасова першым у наступаючым стане чэмпіянат свету па хакеі ў лізе «А» сярод маладзёжных зборных (да дваццаці гадоў). Беларуская каманда ў мінулым годзе дабілася права выступаць у эліце маладзёжнага хакея, і цяпер нашым хлопцам трэба абараніць гэтае права. Перад турнірам беларуская хакеісты правялі некалькі важных спарынгаў з маладзёжнай зборнай Масквы і вядучымі беларускімі клубамі.

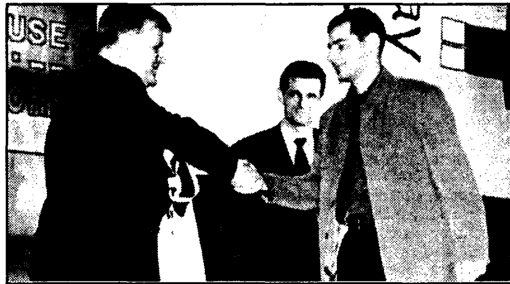
А сапернікі нашых хакеістаў па адборачнай групе Канада, Расія, Швейцарыя, Фінляндыя. Нашым трэба перамагчы прынамсі аднаго з сапернікаў. Пачаліся спаборніцтвы (а праходзіць чэмпіянат у Маскве) 26 снежня, заканчэнне – у першыя дні новага года.

Першымі нашымі праціўнікамі сталі канадцы, другімі – рускія. І ў тым, і ў другім выпадку нас чакала расчараванне ў выглядзе паразаў з лікам 0:9 і 1:12 адпаведна. У гульні з канадцамі беларусы ўжо ў першым перыядзе прапусцілі пяць безадказных шайбаў, зрабіўшы ўвогуле толькі адзін кідок супраць семнаццаці канадскіх. І гэта зборная з «краіны хакейных дварцоў». Дарэчы, адразу пасля гульні са зборнай Канады галоўны трэнер нашых хакеістаў Уладзімір Мелянчук сказаў на прэс-канферэнцыі: «Аляксандр Рыгоравіч разнервуецца вельмі з-за такога ліку». ■

Будзем гуляць з дублёрамі

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Прэс-канферэнцыя па выніках футбольнага сезона прайшла ў сценах беларускай федэрацыі футбола. Акрамя падвядзення вынікаў і аналізу ўсіх поспехаў і няўдачаў, распавядалася аб тых зменах, што напаткаюць беларускі футбольны чэмпіянат у сезоне 2001 года.



Па-першае, і гэта бадай самая галоўная навіна, у Беларусі з 1 студзеня знікае інстытут фармклубаў, а замест іх у вышэйшай лізе чэмпіянату Беларусі будзе праводзіцца чэмпіянат сярод дублюючых складаў камандаў. Гульні будуць праводзіцца за дзень да гульні асноўных складаў. Удзел у чэмпіянаце дублёраў абавязковы, і гэта ляжа дадатковай нагрузкай на плечы камандаў-удзельніцаў першынства, бо прыйдзецца набіраць у каманду дадатковых футбалістаў і плаціць ім грошы. Зрэшты, магчыма апошняга і не рабіць, калі ігрок будзе знаходзіцца ў стане аматара, але тады яму нельга будзе выходзіць на поле ў асноўным складзе. Уведзены абавязковы прафесійны статус ігракоў з наступнага года і ў першай лізе. Гэта дасць магчымасць спартыўным школам атрымоўваць кампенсацыю ад клубаў першай лігі пры пераходзе туды выхаванцаў ДЮСШ і ліквідаваць абсурдную сітуацыю, калі, прыкладам, ФК «Лунінец» быццам бы цалкам складаўся з аматараў.

Скарачэння вышэйшай лігі ў будучым годзе да дванаццаці камандаў не прадугледжанае, нягледзячы на тое, што такі крок, на думку многіх спецыялістаў, напрошваўся сам сабой. Аднак у БФФ вырашылі, што трэба пару гадоў паназіраць, што атрымаецца з папярэдняга скарачэння лігі да чатырнаццаці камандаў. У другой лізе будзе 16 камандаў, а ў трэцяй адмяняецца раздзяленне на дзве групы, а будзе адна на 14-18 камандаў у залежнасці ад жадаючых.

Больш жорсткія санкцыі будуць прымяняцца да тых клубаў, якія не прывядуць сваю інфраструктуру (поле, стадыёны, распраналкі і г.д.) у належны стан. Гэта датычыцца ў першую чаргу клубаў «Белшына» і «Лакаматыў-96». Да таго ж УЕФА даслала нядаўна ў БФФ спіс патрабаванняў, якім мусіць адпавядаць інфраструктура клубаў, што збіраюцца ўдзельнічаць у еўракубках у сезоне 2003-2004. Па словах Вадзіма Жука, аднаго з кіраўнікоў федэрацыі, выканаць гэтыя патрабаванні яму бачыцца абсалютна немагчымым, але спробы зрабіць гэта будуць. Дзеля гэтага ў хуткім часе будзе прызначаны адказны.

Асобным пытаннем разглядалася праблема бяспекі на стадыёнах, якая апошнім часам стала вельмі актуальнай на тэрыторыі Беларусі. Фанацкія рухі, якія ўтвараліся ў некаторых гарадах, а перш за ўсё ў Мінску, абсалютна не цікавяцца футболам як гульнёй, а займаюцца толькі тым, што чыняць свае разборкі на стадыёнах, ад чаго церпяць звычайныя аматары футбола. Гэта ж адпужвае іх ад паходаў на стадыён. Цяпер з фанацкімі групоўкамі паспрабуюць увайсці ў шчыльны кантакт супрацоўнікі МУС, а калі гэта не атрымаецца, меры будуць прынятыя самыя жорсткія. Ведаючы беларускія рэаліі, у гэта з ахвотай верыцца. Толькі ці не перарасце гэта, як у Расіі, у вайну паўвар'ята-фэнаў з міліцыяй?

У падвядзенні ж вынікаў мінулы чэмпіянат быў названы лепшым па судзействе за ўсе дзесяць гадоў (што выглядае больш чым спрэчным) і ўвогуле быў адзначаны рост беларускай футбольнай гаспадаркі. Каб гэта яшчэ адбілася на выніках, было б зусім цудоўна.

І апошні штрых. Старшыня БФФ Рыгор Фёдараў, які вядомы тым, што не вельмі любіць журналістаў, вынікоўую прэс-канферэнцыю праігнараваў. І праўда, навошта гэта старшыні такой ерундой займацца, у яго ж паважней справы ёсць. Праўда Рыгор Канстанцінавіч?

ГАРАСКОП

Восточный календарь на год Металлической Змеи

Окончание, начало в №85

Коза 1955, 1967, 1979

Весьма благоприятным окажется год Змеи для Коз, поскольку многие из них сумеют восстановить не только свою физическую силу, но и *популярность и славу. Им может* быть оказана поддержка совершенно неожиданным образом, и некоторые влиятельные люди, казалось бы, забывшие об их существовании, вдруг вновь заинтересуются их судьбой. Весьма возможно появление новых источников дополнительных доходов, участие в интересных проектах, путешествия и встречи. К сожалению, Козам будет довольно сложно без усилий решать финансовые вопросы, однако многие из них все же не будут испытывать нужду, сумеют легко преодолевать самые сложные препятствия, хотя азарт и тяга к приключениям могут стать причиной трат больших сумм денег, чем можно себе позволить. Не исключено, что какие-то проблемы, связанные с невыполненными обязательствами, старыми долгами и домашними заботами, несколько омрачат жизнь Коз в этот период. Вторая половина года будет намного благоприятнее, что позволит Козам легко справляться с любыми затруднениями и конфликтами.

Собака 1958, 1970, 1982

У большинства Собак в год Змеи будет много работы и новых планов. Удачны капиталовложения и создание новых альянсов, корпораций, а также переход на новую работу. Особенно важно все это предпринять в первом полугодии, тогда в дальнейшем ситуация будет достаточно благоприятной, и усилия, затраченные Собаками ранее, позволят им не только улучшить материальное положение, но и наслаждаться радостями семейной жизни, путешествовать и развлекаться. В год Змеи появляется возможность создать хороший задел для будущего духовного и материального роста, получить новое образование, расширить культурные и общественно-политические связи. Любые долговременные проекты и дела, связанные с улучшением социального климата, могут в конце этого года или в следующем *принести многим Собакам признание*, славу и заслуженный авторитет. Важные творческие союзы, духовная и религиозная деятельность могут оказаться в этом году весьма важным стимулом для значительных судьбоносных изменений в жизни большинства Собак.

Тигр 1950, 1962, 1974

Год Змеи для большинства Тигров достаточно удачный, особенно в их романтических увлечениях, связях, а также в осуществлении творческих планов. Возможно появление новых знакомых, которые будут содействовать успешному продвижению к поставленным целям. Удача будет сопутствовать Тиграм в рискованных предприятиях, азартных играх, биржевых спекуляциях и деловых поездках. Это позволит им осуществить многое из того, что они планировали четыре года назад. Состояние здоровья большинства Тигров в течение года довольно стабильное, однако нужно быть весьма осмотрительными по отношению к лицам противоположного пола. Интриги и неприятности, связанные с былыми партнерами и возлюбленными, могут поколебать их авторитет, негативно отразиться на деловой жизни. Во втором полугодии многим Тиграм придется значительную часть времени и сил уделять служебным делам, стараясь воплотить в жизнь проекты, намеченные в первой половине года. Взаимопонимание с коллегами, благожелательная атмосфера на работе – все это будет способствовать успешной реализации коллективных планов.

Змея 1953, 1965, 1977

Год Металлической Змеи для большинства представителей этого Знака является весьма прекрасным годом, поскольку в этот период закладывается новый жизненный цикл на ближайшие 6 и 12 лет. В связи с этим многие Змеи почувствуют желание завершить старые дела и активно включиться в новые проекты, планы, а также проявить свои способности на новом поприще. Для успешного воплощения в жизнь новых планов надо действовать весьма продуманно, *просчитывая каждый шаг*, иначе погоня за призрачной удачей может превратиться в возведение воздушных замков. Особенно важно соизмерять свои желания и возможности, соблюдать корректность в отношениях с руководством и с коллегами. При неблагоприятном стечении обстоятельств можно остаться в одиночестве и испытать крупные финансовые и моральные затруднения. Успех придет к тем Змеям, которые будут способны защитить свои позиции, сохранить самоконтроль и укрепить старые связи и отношения. В этом случае у них есть шанс изменить свою судьбу, а также добиться счастья и успеха уже в ближайшем будущем.

Обезьяна 1956, 1968, 1980

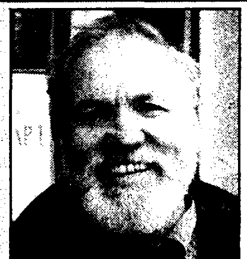
Для большинства Обезьян год Змеи – весьма неплохое время, так как многие представители этого Знака смогут удачно устроиться на новую работу, получать доходы от прошлых дел и реализации старых планов. Несмотря на некоторые проблемы и трудности в доме, на выяснения отношений с близкими родственниками и партнерами, у многих Обезьян будет весьма насыщенная личная жизнь. Они сумеют достаточно удачно сочетать работу с удовольствиями, и даже путешествуя и развлекаясь, смогут решать финансовые проблемы и заботиться о своей карьере. Следует отметить, что в первой половине года многим Обезьянам нужно «придерживать» свой язык и любой ценой избегать конфронтации, поскольку в это время могут закладываться основы будущих успехов и деловых отношений. Вторая половина года будет весьма удачной и позволит многим Обезьянам обзавестись новыми друзьями, связями, найти возможности для расширения контактов, для перехода на качественно иной уровень отношений. Этот год ознаменуется обновлением взглядов на будущее, новым пониманием духовных и всемирных законов.

Кабан 1959, 1971, 1983

В год Змеи многие Кабаны будут находиться в достаточно напряженном ритме жизни. Это время, когда особенно крупных успехов не предвидится, хотя нельзя сказать, что их не будет вовсе. Довольно часто многие Кабаны могут сами себе создавать проблемы с партнерами противоположного пола из-за неуемного стремления что-то изменить. Не всегда перемены, особенно в первой половине года, могут идти на пользу их авторитету и благополучию. Это может привести к неприятностям со старыми партнерами, ряду проблем, связанных с наследством, с судебными разбирательствами. Во второй половине года Кабанам удастся избавиться от старых тормозящих связей и необязательных партнеров. В этом им помогут единомышленники, а романтические увлечения будут способствовать улучшению как эмоционального состояния, так и материальной базы. Однако многим Кабанам следует опасаться неразумной расточительности, также не стоит давать деньги в долг. Их доверчивостью и добротой могут воспользоваться не вполне надежные компаньоны и авантюристы. ■

Александр ЗАРАЕВ

Валерый Мазынскі, мастацкі кіраўнік «Вольнай сцэны»



1. Хацелася б, каб не пераходзілі на поле ворагаў і непрыяцеляў.
2. Каб непрыяцелі перайшлі мяжу і сталі прыяцелямі, бо прыяцельстваваць прыемней.
3. Застацца самім сабой, на сваім полі. Не перайсці мяжы, што з гадамі становіцца больш празрыстай.

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана ў друкарні УП «Мэджык»
г. Мінск, ул. Кнорына, 50. Заказ № 1006 Нумар падпісаны ў друк 28/12/2000 (18.00) Наклад – 9.630